

Interviewarea solicitanților cu cereri de azil bazate pe religie

Ghid practic privind interviewarea solicitanților cu cereri de azil bazate pe religie

Noiembrie 2022

La 19 ianuarie 2022, Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO) a devenit Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA). Toate trimerile la EASO, produsele și organismele EASO ar trebui înțelese ca trimeri la EUAA.

Manuscris finalizat în octombrie 2022

Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și persoanele care acționează în numele EUAA nu sunt responsabile pentru modul în care ar putea fi utilizate informațiile din această publicație.

Luxemburg: Oficiul pentru Publicații al Uniunii Europene, 2023

Print	ISBN 978-92-9403-391-8	doi:10.2847/09621	BZ-08-22-053-RO-C
PDF	ISBN 978-92-9403-390-1	doi:10.2847/114015	BZ-08-22-053-RO-N

© Agenția Uniunii Europene pentru Azil (EUAA), 2022

Fotografia de copertă: 1363115680, © iStock, Betka82, ianuarie 2022

Reproducerea este autorizată cu condiția menționării sursei. Pentru orice utilizare sau reproducere a fotografiilor sau a altor materiale pentru care EUAA nu deține drepturile de autor trebuie să se solicite direct permisiunea titularilor drepturilor de autor.

Despre ghid

De ce a fost creat acest ghid? Misiunea Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) este de a facilita și a sprijini activitățile statelor membre ale UE și ale țărilor asociate [țările UE+ ⁽¹⁾] în ceea ce privește punerea în aplicare a sistemului european comun de azil (SECA). În conformitate cu obiectivul său general de a promova o punere în aplicare corectă și eficientă a SECA și de a permite convergența, EUAA elaborează standarde și indicatori operaționali comuni, orientări și instrumente practice.

Cum a fost elaborat acest ghid? Acest ghid a fost creat de experți din întreaga UE, cu contribuții valoroase din partea Comisiei Europene, a Înalțului Comisariat al ONU pentru refugiați și a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați ⁽²⁾. Elaborarea sa a fost facilitată și coordonată de EUAA. Înainte de finalizare, ghidul a făcut obiectul unei consultări cu toate statele membre prin intermediul Rețelei EUAA privind procesele de azil.

Dorim să adresăm mulțumiri membrilor grupului de lucru care au pregătit redactarea acestui ghid: Anastasios Giouzepas, Karel Vercruyssen, Linn Krane, Maria Lagoni Andersen, Stina Lindmark și Torsten Wojtalla. De asemenea, îi mulțumim profesorului Jeremy Gunn, care și-a împărtășit opiniile în cadrul unei reuniuni tematice a Rețelei EUAA privind procesele de azil, care a avut loc în 12 și 13 noiembrie 2020, contribuind, de asemenea, la elaborarea acestui ghid.

Cui i se adresează acest ghid? Ghidul este destinat în primul rând ofițerilor de decizie în domeniul azilului, interviuatorilor și factorilor de decizie, supraveghetorilor, precum și responsabililor de elaborarea politicilor din cadrul autorităților decizionale naționale. În plus, acest instrument este util pentru responsabilii cu calitatea, formatorii, consilierii juridici și orice altă persoană care lucrează sau este implicată în domeniul protecției internaționale în contextul UE.

Cum se raportează acest ghid la alte instrumente ale EUAA? *Ghidul practic al EUAA privind interviuarea solicitanților cu cereri de azil bazate pe religie* trebuie utilizat împreună cu alte ghiduri și instrumente practice disponibile. Pentru orientările generale privind interviurile, trebuie să se consulte Ghidul practic privind interviul personal ⁽³⁾, iar pentru orientările generale privind eligibilitatea, trebuie să se consulte Ghidul practic privind condițiile de obținere a statutului de protecție internațională ⁽⁴⁾. Alte ghiduri relevante includ Ghidul practic privind evaluarea probelor ⁽⁵⁾, Ghidul practic privind apartenența la un anumit grup social ⁽⁶⁾, Ghidul practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine ⁽⁷⁾ și Ghidul practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil ⁽⁸⁾. Toate instrumentele practice ale EUAA sunt disponibile public online pe site-ul EUAA (<https://euaa.europa.eu/practical-tools-and-guides>).

Cum se raportează acest ghid la legislația și practicile naționale? Acesta este un instrument practic de convergență al țărilor UE+; ca atare, nu este obligatoriu din punct de vedere juridic. Ghidul reflectă standardele convenite de comun acord, astfel cum au fost adoptate de Consiliul de administrație al EUAA la 1 noiembrie 2022.

⁽¹⁾ Cele 27 de state membre ale Uniunii Europene plus Islanda, Liechtenstein, Norvegia și Elveția.

⁽²⁾ Rețineți că ghidul final nu reflectă neapărat poziția Înalțului Comisariat al ONU pentru Refugiați (UNHCR) sau a Consiliului European pentru Refugiați și Exilați.

⁽³⁾ Biroul European de Sprijin pentru Azil (EASO), *Ghid practic: Interviu personal*, decembrie 2014.

⁽⁴⁾ *Ghid practic al EASO: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

⁽⁵⁾ *Ghid practic al EASO: Evaluarea probelor*, martie 2015.

⁽⁶⁾ EASO, *Ghid privind apartenența la un anumit grup social*, martie 2020.

⁽⁷⁾ EASO, *Ghid practic privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine*, mai 2021.

⁽⁸⁾ EASO, *Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil*, decembrie 2020.

Cuprins

Despre ghid	3
Lista abrevierilor	7
Introducere	8
1. Religia ca motiv de persecuție.....	9
1.1. Dispoziții juridice relevante.....	9
1.2. Concepte relevante pentru cererile de azil bazate pe religie.....	10
1.2.1. Religia ca noțiune cuprinzătoare.....	11
1.2.2. Cele trei fațete ale religiei.....	11
1.2.3. Terminologie	12
1.3. Persecuția pe motive religioase	14
1.3.1. Restrângeri legitime ale libertății religioase.....	14
1.3.2. Încălcări ale dreptului la libertatea religioasă ca act de persecuție	16
1.3.3. Impunerea conformării religioase.....	18
1.3.4. Afilierea religioasă imputată sau apostazia imputată	18
1.3.5. Discriminarea bazată pe apartenența la o religie.....	20
1.3.6. Efectul disproporționat al legilor neutre.....	20
1.3.7. Agenți de persecuție.....	20
1.3.8. Absența protecției de stat din cauza religiei	20
1.4. Provocările legate de motivul religiei.....	20
1.4.1. Diversitatea religioasă	21
1.4.2. Probleme legate de credibilitate.....	21
1.4.3. Suprapunerea cu alte motive.....	22
1.4.4. Dimensiunea de gen a cererilor de azil bazate pe religie	23
2. Interviu personal.....	25
2.1. Pregătirea interviului.....	25
2.1.1. Cum să creați un mediu sigur pentru interviu	25
2.1.2. Pregătirea din punct de vedere psihologic.....	26
2.1.3. Cum să vă familiarizați cu cazul individual	27
2.1.4. Cum vă pot ajuta informațiile privind țara de origine să vă pregătiți.....	28
(a) Limitările ITO specifice cererilor de azil bazate pe religie	30
(b) Surse relevante pentru cererile de azil bazate pe religie	30
2.1.5. Cum vă pot ajuta orientările specifice fiecărei țări	31
2.1.6. Cum se pregătește interpretul.....	31
2.2. Modul de desfășurare a interviului	32
2.3. Ce trebuie explorat în timpul interviului.....	34
2.3.1. Explorarea afilierii religioase	35
(a) Cunoștințe despre religie.....	35
(b) Documente justificative	38

2.3.2. Explorarea persecuțiilor din trecut	39
2.3.3. Explorarea temerii de persecuție la întoarcere.....	39
2.4. Explorarea ipotezei potrivit căreia religia este motivul persecuției (legătură)	40
2.5. Explorarea posibilității de protecție în țara de origine.....	42
2.6. Explorarea ipotezei potrivit căreia ar putea exista o alternativă de protecție în interiorul țării	42
3. Recomandări pentru un interviu eficient.....	45
3.1. Recomandări pentru ofițerii de decizie.....	45
3.1.1. Acțiuni recomandate	45
3.1.2. Acțiuni de evitat.....	46
3.2. Recomandări pentru administrațiile cu atribuții în domeniul azilului	47
4. Cereri de azil bazate pe religie întâlnite frecvent.....	48
4.1. Convertirea la o altă religie.....	49
4.1.1. Religia sau convingerea anterioară.....	50
(a) Rolul religiei în trecutul solicitantului.....	50
(b) Punctul de vedere actual al solicitantului cu privire la religia sa anterioară...	51
4.1.2. Procesul de convertire.....	51
(a) Motivația convertirii.....	52
(b) Acțiuni ulterioare	53
(c) Decizia de convertire.....	54
(d) Procedurile de admitere.....	55
(e) Reacții la convertirea solicitantului	55
4.1.3. Modul de viață conform noii religii	56
(a) Impactul convertirii asupra vieții solicitantului	56
(b) Cunoștințe.....	56
(c) Activități împreună cu comunitatea	57
4.1.4. Documente justificative	58
(a) Documente oficiale.....	58
(b) Documente neoficiale.....	59
(c) Surse de pe platformele de comunicare socială și de pe internet	59
4.1.5. Riscul la întoarcerea în țara de origine	60
(a) Expunerea anterioară și actuală a convertirii solicitantului la agenții de persecuție	60
(b) Expunerea viitoare a convertirii solicitantului la agenții de persecuție	61
(c) Consecințele expunerii convertirii	62
4.1.6. Cereri bazate pe convertirea <i>sur place</i>	62
(a) Declarații de convertire <i>sur place</i> în cererile depuse pentru prima dată...	63
(b) Declarațiile de convertire <i>sur place</i> incluse în cererile ulterioare	63
4.2. Renunțarea la o religie pentru a adera la un sistem de credințe ateist, agnostic sau nereligios	64
4.2.1. Religia anterioară	65

4.2.2. Procesul de renunțare la religie	66
4.2.3. Noul mod de viață după renunțarea la religie	67
(a) Impact și schimbări	67
(b) Cunoștințe	68
(c) Activități și comunitate	68
4.2.4. Documente justificative	69
(a) Documente oficiale	69
(b) Documente neoficiale	69
(c) Documente din surse de pe internet	69
4.2.5. Riscul la întoarcerea în țara de origine	70
4.2.6. Cereri bazate pe convertirea <i>sur place</i>	70
4.3. Minorități religioase	70
4.3.1. Apartenența la o minoritate religioasă	70
(a) Cunoștințe despre religie	71
(b) Documente justificative	72
4.3.2. Riscul la întoarcerea în țara de origine	74
4.4. Persoanele care refuză serviciul militar pe motive de conștiință, din motive religioase	75
4.4.1. Legitimitatea serviciului militar	76
(a) Persecuție sau vătămare gravă în contextul serviciului militar	77
(b) Statutul de obiector pe motive de conștiință	77
(c) Legătura cu motivele religioase	78
4.4.2. Procesul de recrutare	80
(a) Cunoașterea de către solicitant a legislației militare din țara de origine	80
(b) Cunoașterea de către solicitant a practicilor de recrutare	81
(c) Situația recrutării solicitantului	81
(d) Detașarea solicitantului la o acțiune militară specifică	82
4.4.3. Obiecția pe motive de conștiință din motive religioase	82
(a) Caracterul autentic al obiecției pe motive de conștiință din considerente de afiliere religioasă	83
(b) Exprimarea de către solicitant a obiecției pe motive de conștiință	83
(c) Convingerile religioase ale solicitantului în contextul mai larg	83
(d) Consecințele serviciului militar sau ale detașării de care se teme solicitantul	84
(e) Alternative rezonabile la serviciul militar (dacă este cazul)	84
4.4.4. Documente justificative	84
(a) Documente referitoare la statutul militar al solicitantului	84
(b) Documente referitoare la statutul obiectorilor pe motive de conștiință în țara de origine	85
4.5. Persecuție religioasă bazată pe criteriul reprezentat de gen	85
4.5.1. Practici tradiționale dăunătoare	86
4.5.2. Discriminarea bazată pe religie în funcție de gen	86
4.5.3. Relații/căsătorii interconfesionale	87

Lista abrevierilor

API	alternativa de protecție în interiorul țării de origine
CEDO	Curtea Europeană a Drepturilor Omului
CJUE	Curtea de Justiție a Uniunii Europene
Convenția privind statutul refugiaților	Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul din 1967 la aceasta
DCPI (reformată)	Directiva privind condițiile pentru protecția internațională (reformată) Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformată)
DPA (reformată)	Directiva privind procedurile de azil (reformată) Directiva 2013/32/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 privind procedurile comune de acordare și retragere a protecției internaționale (reformată)
EASO	Biroul European de Sprijin pentru Azil
EUAA	Agenția Uniunii Europene pentru Azil
ITO	informații privind țara de origine
MGF	Mutilare genitală a femeilor/circumcizie feminină
PIDCP	Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice
SECA	Sistemul european comun de azil
Țările UE+	Statele membre ale UE și statele asociate
UNHCR	Înaltul Comisariat al Națiunilor Unite pentru Refugiați

Introducere

Cererile de azil bazate pe religie sunt adesea printre cele mai complexe cereri de protecție internațională care trebuie examinate. Numeroasele manifestări diferite ale „religiei” și relația acestora cu persecuția sunt uneori dificil de înțeles și pot duce la concepții greșite. Acest lucru poate duce la interviuri personale de lungă durată care riscă să devieze de la subiect sau care nu reușesc să adune elemente cu relevanță imediată pentru cererea în cauză. În acest context, acest ghid practic își propune să ajute ofițerii de decizie să desfășoare interviuri mai echitabile și mai eficiente. Orientările furnizate urmăresc să ajute ofițerii de decizie să înțeleagă mai bine conceptul de religie în contextul protecției internaționale și să sprijine crearea unor condiții adecvate pentru interviul personal. În cele din urmă, se oferă îndrumări cu privire la elementele care trebuie explorate în timpul interviului personal, adaptate la tipurile specifice de cereri de azil bazate pe religie.

Acest ghid practic completează Ghidul practic privind interviul personal ⁽⁹⁾ cu elemente specifice cererilor legate de religie. Trebuie remarcat faptul că, deși se concentrează asupra etapei interviului personal din cadrul procedurii de azil, acest ghid practic se bazează și pe aspectele legate de risc, evaluarea juridică și evaluarea probelor, în măsura în care acestea sunt necesare pentru a realiza un interviu personal adecvat. Interviul personal nu este o etapă izolată. Toate elementele legate de examinare trebuie să fie luate în considerare la colectarea și examinarea informațiilor în etapa interviului personal.

Acest ghid practic este structurat în jurul a patru capitole principale.

Capitolul 1 – „Religia ca motiv de persecuție” prezintă cunoștințe teoretice de bază, prezentând dispozițiile și conceptele juridice relevante pentru cererile de azil bazate pe religie. De asemenea, explică în ce circumstanțe poate apărea persecuția în contextul specific al religiei și evidențiază provocările recurente care sunt legate de tratarea cererilor de protecție internațională bazate pe motive religioase.

Capitolul 2 – „Interviul personal” include îndrumări practice privind pregătirea și desfășurarea interviului. Elementele prezentate în acest capitol se referă la diferite tipuri de cereri de azil bazate pe religie. Capitolul prezintă, de asemenea, elementele care trebuie explorate în timpul interviului personal pentru a obține toate informațiile relevante pentru evaluarea eligibilității solicitantului, punând accentul în mod specific pe religie.

Capitolul 3 – „Recomandări pentru un interviu eficient” oferă sfaturi utile și practice, atât pentru ofițerii de decizie, cât și pentru administratorii de azil, pentru a trata în mod eficient cererile de azil bazate pe religie.

Capitolul 4 – „Cereri de azil bazate pe religie întâlnite frecvent” explorează mai în detaliu următoarele tipuri de cereri și oferă sfaturi cu privire la temele care trebuie analizate în timpul interviului personal: convertirea la o altă religie, renunțarea la religie pentru a adera la un sistem de credință ateu, agnostic sau nereligios, minoritățile religioase, obiecția pe motive de conștiință față de serviciul militar din motive religioase și persecuția religioasă bazată pe gen.

⁽⁹⁾ *Ghid practic al EASO: Interviul personal*, decembrie 2014.

1. Religia ca motiv de persecuție

Acest capitol își propune să prezinte cunoștințele de bază necesare cu privire la cererile de azil bazate pe religie pentru a putea realiza un interviu personal. Mai întâi, se stabilește cadrul juridic relevant (secțiunea 1.1 „[Dispoziții juridice relevante](#)”) și apoi se explică conceptul de religie, împreună cu noțiunile și terminologia aferente (secțiunea 1.2 „[Concepte relevante pentru cererile de azil bazate pe religie](#)”). Ulterior, se prezintă diferite contexte în care se poate manifesta persecuția pe motive religioase (secțiunea 1.3 „[Persecuția pe motive religioase](#)”) și la final se evidențiază dificultățile recurente cu care se confruntă ofițerii de decizie când tratează cererile de azil bazate pe religie (secțiunea 1.4 „[Provocările legate de motivul religiei](#)”).

1.1. Dispoziții juridice relevante

Atât Convenția privind statutul refugiaților (Convenția din 1951 privind statutul refugiaților)⁽¹⁰⁾, cât și Directiva din 2011 privind condițiile pentru protecția internațională (reformată) [DCPI (reformată)]⁽¹¹⁾ enumeră în mod explicit religia printre cele cinci motive ale persecuției. Deși Convenția din 1951 privind statutul refugiaților nu oferă explicații suplimentare cu privire la termen⁽¹²⁾, DCPI (reformată) aprofundează conceptul de religie.

Articolul 10 alineatul (1) litera (b) din DCPI (reformată) descrie, într-un mod neexhaustiv, gama largă de elemente care sunt incluse în noțiunea de religie în contextul cererilor de protecție internațională. În DCPI (reformată), religia este înțeleasă ca incluzând diferite tipuri de convingeri (legate sau nu de existența unei ființe supreme) și multe modalități diferite de a practica sau de a exprima astfel de convingeri.

Articolul 10 alineatul (1) litera (b) din DCPI (reformată) – motivele persecuției

[...] noțiunea de religie include, în special, faptul de a avea convingeri teiste, nonteiste sau ateiste, participarea la ceremonii de cult private sau publice, singur sau în comunitate, sau neparticiparea la acestea, alte acte religioase sau exprimări de opinii religioase și forme de comportament personal sau comunitar fondate pe credințe religioase sau impuse de astfel de credințe.

⁽¹⁰⁾ Adunarea Generală a Națiunilor Unite, [Convenția privind statutul refugiaților](#), 28 iulie 1951, Organizația Națiunilor Unite, Seria Tratat, vol. 189, p. 137. Vezi articolul 1 secțiunea A alineatul (2).

⁽¹¹⁾ [Directiva 2011/95/UE](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare). Articolul 10 alineatul (1) litera (b).

⁽¹²⁾ Pentru orientări ale UNHCR privind cererile de azil bazate pe religie, vezi [Manualul UNHCR privind procedurile și criteriile de determinare a statutului de refugiat și Orientările privind protecția internațională în conformitate cu Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și Protocolul din 1967 la aceasta](#), aprilie 2019, HCR/1P/4/ENG/REV. 4, punctele 71-73; UNHCR, [Orientări privind protecția internațională nr. 6: Cereri de azil bazate pe religie în temeiul articolului 1 secțiunea A alineatul \(2\) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau Protocolul din 1967 la aceasta](#), 28 aprilie 2004, HCR/GIP/04/06.

Instrumentul EUAA conex

Pentru informații privind celelalte elemente ale definiției refugiatului, vezi *Ghidul practic privind Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

Trebuie precizat că DCPI (reformată) trebuie interpretată în concordanță cu drepturile recunoscute de Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene ⁽¹³⁾, care include dreptul la libertate religioasă.

Articolul 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a UE – libertatea de gândire, de conștiință și de religie

Orice persoană are dreptul la libertatea de gândire, de conștiință și de religie. Acest drept implică libertatea de a-și schimba religia sau convingerea, precum și libertatea de a-și manifesta religia sau credința individual sau colectiv, în public sau în particular, prin intermediul cultului, învățământului, practicilor și îndeplinirii riturilor.

Dreptul la libertatea religioasă ca drept fundamental al omului este consacrat în numeroase instrumente legislative internaționale și regionale privind drepturile omului [de exemplu, articolele 18 și 27 din Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice (PIDCP)] ⁽¹⁴⁾.

Comitetul ONU pentru Drepturile Omului a comentat cu privire la articolul 18 din PIDCP în Comentariul general nr. 22. Comentariul general specifică faptul că libertatea religioasă cuprinde o gamă largă de acte, cum ar fi actele rituale și ceremoniale care exprimă direct credința, precum și diverse practici care fac parte integrantă din astfel de acte, inclusiv construirea de lăcașuri de cult; utilizarea de formule și obiecte rituale; afișarea de simboluri, respectarea sărbătorilor și a zilelor de odihnă, respectarea regulilor alimentare, purtarea de îmbrăcăminte distinctivă sau acoperirea capului, participarea la ritualuri asociate cu anumite etape ale vieții, utilizarea unei anumite limbi vorbite în mod obișnuit de un grup, libertatea de a alege lideri religioși, preoți și profesori de religie, libertatea de a înființa seminarii sau școli religioase și libertatea de a pregăti și a distribui texte sau publicații religioase ⁽¹⁵⁾.

1.2. Concepte relevante pentru cererile de azil bazate pe religie

Religia este un concept multidimensional și complex. Pe lângă religiile principale, răspândite la nivel internațional, aceasta include și alte seturi de credințe care, la prima vedere, ar putea să nu fie considerate religii, de exemplu vrăjitoria.

⁽¹³⁾ UE, *Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene*, 26 octombrie 2012, 2012/C 326/02. De asemenea, trebuie precizat că articolul 10 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a UE este aproape identic cu articolul 9 alineatul (1) din Convenția europeană a drepturilor omului. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO) a publicat un ghid cu privire la articolul 9 din Convenția europeană a drepturilor omului și la jurisprudența conexasă: *Ghid privind articolul 9 din Convenția europeană a drepturilor omului: Libertatea de gândire, de conștiință și de religie*.

⁽¹⁴⁾ Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, *Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice*, 16 decembrie 1966, Organizația Națiunilor Unite, Seria Tratatelor, vol. 999, p. 171.

⁽¹⁵⁾ Comitetul ONU pentru Drepturile Omului, *Comentariul general nr. 22: Articolul 18 (libertatea de gândire, de conștiință sau de religie)*, 30 iulie 1993, CCPR/C/21/Rev.1/Add.4, punctul 4.

1.2.1. Religia ca noțiune cuprinzătoare

Curtea de Justiție a Uniunii Europene (CJUE) a subliniat, în repetate rânduri, că noțiunea de „religie” nu trebuie să fie interpretată restrictiv. În hotărârea *Y și Z*, Curtea subliniază că, pentru a determina ce sunt actele de persecuție pe motive de religie, nu este nevoie de următoarele:

[...] nu prezintă relevanță diferențierea dintre actele care ar aduce atingere unei „componente esențiale” („forum internum”) a dreptului fundamental la libertatea de religie, care nu ar privi activitățile religioase în public („forum externum”), și actele care nu ar afecta această pretinsă „componentă esențială”.

*Această diferențiere nu este compatibilă cu **definiția largă** a noțiunii de „religie” din directivă, la articolul 10 alineatul (1) litera (b) din aceasta, prin integrarea **ansamblului acestor componente, indiferent dacă sunt publice sau private, colective sau individuale.***

CJUE, hotărârea *Y și Z*, punctele 62 și 63 (evidențiere adăugată) ⁽¹⁶⁾

În *cauza Fathi*, CJUE a reafirmat domeniul larg de aplicare al „religiei” în contextul cererilor de protecție internațională. Curtea a subliniat că DCPI (reformată) oferă o listă neexhaustivă de elemente care pot identifica religia, menționând următoarele aspecte:

*[...] definiția noțiunii „religie” [...] cuprinde **doar o listă neexhaustivă** de elemente care pot caracteriza această noțiune în contextul unei cereri de protecție internațională întemeiate pe o temere de a fi persecutat din cauza religiei.*

*În special, astfel cum reiese din această definiție, noțiunea „religie” acoperă, pe de o parte, faptul de a avea **convingeri teiste, nonteiste sau ateiste**, ceea ce, având în vedere caracterul general al termenilor utilizați, evidențiază că aceasta **vizează atât religiile „tradiționale”, cât și alte convingeri** și, pe de altă parte, **participarea la ceremonii de cult private sau publice, singur sau în comunitate, sau neparticiparea la acestea**, ceea ce înseamnă că **lipsa de apartenență** la o comunitate religioasă nu poate fi în sine determinantă în evaluarea acestei noțiuni.*

CJUE, *Fathi*, punctele 79 și 80 (evidențiere adăugată) ⁽¹⁷⁾

1.2.2. Cele trei fațete ale religiei

În contextul cererilor de protecție internațională, trei fațete diferite ale religiei prezentate de UNHCR în documentul *Orientări privind protecția internațională nr. 6: Cererile de azil bazate pe religie* ⁽¹⁸⁾ au o relevanță esențială ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁶⁾ CJUE, hotărârea din 5 septembrie 2012, *Bundesrepublik Deutschland / Y și Z*, cauzele conexe C-77/11 și C-99/11, ECLI:EU:C:2012:518. Rezumat disponibil în *Baza de date cu jurisprudența a EUAA*.

⁽¹⁷⁾ Hotărârea CJUE din 4 octombrie 2018, *Bahtiyar Fathi / Predsedatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite*, C-56/17, punctele 79–80. Rezumat disponibil în *Baza de date cu jurisprudența a EUAA*. Vezi, de asemenea, CJUE, *Raportul anual 2018 – Activitatea judiciară*, 2019, p. 56.

⁽¹⁸⁾ UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, op. cit. nota de subsol 12.

⁽¹⁹⁾ Gunn, T. J., *The Complexity of Religion in Determining Refugee Status* (Complexitatea religiei în determinarea statutului de refugiat), masă rotundă pe tema cererilor de azil bazate pe religie, UNHCR și Church World Service, 2002. Vezi, de asemenea, Gunn, T. J., „The complexity of religion and the definition of «religion» in international law” (Complexitatea religiei și definiția „religiei” în dreptul internațional), *Harvard Human Rights Journal*, Vol. 16, 2003, pp. 200-205.

Figura 1. Cele trei fațete ale religiei

Religia ca **credință** „poate lua forma unor convingeri sau valori despre realitatea divină sau ultimă sau despre destinul spiritual al omenirii” ⁽²⁰⁾. Religia ca credință include doctrine de credință. Trebuie interpretată în sens larg pentru a include un set de credințe care implică noțiunea de zeu sau zei, dar și credințe nonteiste care nu se concentrează în jurul existenței unui zeu sau a unor zei sau convingeri ori credințe ateiste care pun accentul pe neîncrederea sau lipsa de credință în zeu sau zei.

Religia ca **identitate** are mai puțin de-a face cu credințele și mai mult cu faptul de a fi membru al unei comunități care este legată de credințe, ritualuri, tradiții, etc. comune. „Un solicitant se poate identifica cu un anumit grup sau comunitate, poate avea un sentiment de apartenență sau poate fi identificat de alte persoane ca aparținând unui anumit grup sau unei anumite comunități. În multe cazuri, persecutorii pot viza grupuri religioase care sunt diferite de cele din care fac ei parte, deoarece consideră că identitatea religioasă respectivă poate fi parte a unei amenințări la adresa identității sau a legitimității lor” ⁽²¹⁾. Afilierea la un grup pe baza religiei ca identitate poate coincide, de asemenea, cu apartenența etnică, tribală sau națională. La rândul său, acest lucru poate asocia cererea cu alte motive de persecuție (vezi secțiunea 1.4.3 „Suprapunerea cu alte motive”).

Religia ca **mod de viață** se referă la practicile, ritualurile, obiceiurile sau tradițiile care îi pot deosebi pe adepții unei religii de adepții altei religii. O religie se poate manifesta prin purtarea unor haine distinctive sau prin respectarea diferitelor obiceiuri religioase, inclusiv ceremonii (căsătorie, botez etc.), sărbători religioase sau cerințe alimentare (de exemplu, post). După cum subliniază UNHCR, „astfel de practici pot părea lipsite de importanță pentru cei care nu sunt adepți, dar pot fi elementul central al religiei pentru adeptul în cauză” ⁽²²⁾.

1.2.3. Terminologie

Când interacționați cu solicitanți care prezintă cereri de azil bazate pe religie, veți întâlni adesea termenii următori. Deoarece nu există o definiție universal acceptată a niciunui dintre acești termeni, definițiile de mai jos sunt oferite doar cu intenția de a ghida ofițerii de decizie în activitatea lor zilnică.

⁽²⁰⁾ UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, op. cit. nota de subsol 12, p. 3.

⁽²¹⁾ UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, op. cit. nota de subsol 12, p. 3.

⁽²²⁾ UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, op. cit. nota de subsol 12, p. 4.

<p>Agnostic este o persoană care crede că nu este posibil să se știe dacă există sau nu un zeu sau mai mulți zei ⁽²³⁾.</p>
<p>Animismul este credința potrivit căreia plantele, obiectele sau fenomenele naturale, cum ar fi vremea, au un suflet sau sunt ființe vii.</p>
<p>Apostazie înseamnă că o persoană renunță la o mișcare sau la o credință religioasă sau o reneagă. De obicei, se referă la respingerea sau abandonarea unei religii. Acest termen are o conotație negativă. Un termen mai neutru este „renunțarea la credință”.</p>
<p>Ateism înseamnă să crezi că Dumnezeu sau zeii nu există. A fi ateu nu implică în mod normal urmărirea unui model normativ de acțiune sau a unui mod de exprimare și nici participarea la ceremonii religioase sau altele asemenea.</p>
<p>Blasfemie este actul de a da dovadă de dispreț față de o divinitate sau o religie într-un mod care este perceput ca ofensator sau jignitor de către adepții religiei respective.</p>
<p>Obiecția pe motive de conștiință față de serviciul militar se referă la un refuz de a efectua serviciul militar din „principii și motive de conștiință, inclusiv convingeri profunde, care decurg din motive religioase, morale, etice, umanitare sau similare” ⁽²⁴⁾.</p>
<p>Convertire înseamnă că o persoană își schimbă credințele, în special religia sau confesiunea.</p>
<p>Confesiunea este un grup religios care are convingeri ușor diferite de alte grupuri care împărtășesc aceeași religie ⁽²⁵⁾.</p>
<p>Evanghelizarea se referă la încurajarea oamenilor să se convertească, în special la creștinism.</p>
<p>Eretic este o persoană care are convingeri ce contravin principiilor unei anumite religii, cineva care nu se conformează credinței stabilite. Acest termen are o conotație negativă.</p>
<p>Nereligios se referă la o persoană care nu manifestă niciun interes pentru religie. Această categorie poate include persoanele care nu sunt afiliate decât nominal la o tradiție religioasă ⁽²⁶⁾.</p>
<p> Ateismul, agnosticismul și sistemele de valori nereligioase se referă la credințele nereligioase pe care le au oamenii. Cu toate acestea, ele diferă în anumite aspecte. În timp ce atât ateismul, cât și agnosticismul presupun o anumită formă de reflecție prealabilă și se bazează pe o poziție filosofică specifică în ceea ce privește existența unui zeu sau a unor zei, persoanele care urmează un sistem de valori nereligioase nu merg atât de departe încât să respingă sau să ia atitudine împotriva acestuia.</p>
<p>Prozelitismul înseamnă convingerea altor persoane să accepte credințele personale. Un exemplu bine cunoscut de prozelitism este activitatea misionară, care implică adesea propovăduirea religiei pe distanțe mai mari.</p>
<p>Sincretismul este combinarea ideilor și practicilor unei credințe cu cele ale unei alte religii.</p>

⁽²³⁾ Vezi Oxford Learner's Dictionaries (<https://www.oxfordlearnersdictionaries.com>). Aceeași referință se poate consulta și pentru termenii animism, ateism, convertire și prozelitism.

⁽²⁴⁾ Comisia Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, Rezoluția 1998/77, *Obiecția pe motive de conștiință privind serviciul militar*, E/CN.4/RES/1998/77, 22 aprilie 1998.

⁽²⁵⁾ <https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/denomination>

⁽²⁶⁾ <https://humanism.org.uk/humanism/humanism-today/non-religious-beliefs/>

1.3. Persecuția pe motive religioase

Persecuția în contextul unei cereri de azil bazate pe religie poate lua multe forme și poate apărea într-o varietate de contexte, lucru de care ofițerii de decizie trebuie să fie conștienți.

Acele care echivalează cu persecuția pot fi legate direct de o încălcare a libertății religioase în sine (adică acte care interferează cu credința, identitatea sau modul de viață legate de o anumită religie) sau de încălcarea altor drepturi fundamentale din motive religioase. De exemplu, unei persoane i se poate interzice să-și practice religia complet (încălcarea libertății religioase) sau poate fi arestată și torturată pentru simplul fapt că aparține unui anumit grup religios (încălcarea libertății de a nu fi supus torturii și tratamentelor inumane sau degradante).

Astfel cum se menționează la articolul 9 alineatul (1) litera (a) din DCPI (reformată), pentru a constitui persecuție, un act trebuie să fie suficient de grav prin natura sa sau prin repetare pentru a constitui o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale omului. Acesta poate fi cazul atunci când actele efectuate din motive religioase reprezintă încălcări grave ale drepturilor fundamentale. În alte cazuri, în special atunci când încălcările se referă la dreptul la libertatea religioasă în sine, evaluarea dacă actele sunt suficient de grave poate fi mai complexă (vezi secțiunea 1.3.2 „[Încălcări ale dreptului la libertatea religioasă ca act de persecuție](#)”). În hotărârea *Y și Z* ⁽²⁷⁾, CJUE a afirmat că nu orice atingere adusă dreptului la libertatea de religie constituie un act de persecuție. Pentru ca aceasta să constituie o persecuție, CJUE a declarat că trebuie să se aplice următoarele elemente:

[E]xistența unei „încălcări grave” a libertății [religioase] care afectează semnificativ persoana vizată este necesară.

CJUE, *Y și Z*, punctul 59

Pentru actele care pot constitui persecuție ca urmare a acumulării mai multor măsuri în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) litera (b) din DCPI (reformată), vezi secțiunea 1.3.5 „[Discriminarea bazată pe apartenența la o religie](#)”.

Instrumentul EUAA conex

Pentru mai multe informații cu privire la actele de persecuție, vezi [Ghidul practic al EASO: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională](#), aprilie 2018.

1.3.1. Restrângeri legitime ale libertății religioase

În timp ce dreptul de a avea o convingere și de a-și schimba religia sau convingerile este un drept absolut și necondiționat, dreptul de a-și manifesta credințele în privat sau în public nu este unul absolut, deoarece poate avea un impact asupra altor persoane ⁽²⁸⁾. Dreptul la libertatea de a-și manifesta religia poate fi supus anumitor restrângeri legale și legitime, cu condiția ca aceste restrângeri să fie adoptate în conformitate cu standardele internaționale în materie de drepturi ale omului. Acest principiu este prevăzut la articolul 9 alineatul (2) din

⁽²⁷⁾ CJUE, 2012, *Y și Z*, *op. cit.* nota de subsol 16, punctele 58 și 59.

⁽²⁸⁾ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, hotărârea din 12 aprilie 2007, *Ivanova / Bulgaria*, nr. 52435/99, ECLI:CE:ECHR:2007:0412JUD005243599, punctul 79.

Convenția europeană a drepturilor omului ⁽²⁹⁾ și la articolul 18 alineatul (3) din PIDCP ⁽³⁰⁾ și, în termeni mai generali, la articolul 52 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a UE. Toate textele citate stabilesc condiții stricte pentru autorizarea unor astfel de limitări.

Articolul 9 alineatul (2) din Convenția europeană a drepturilor omului

*Libertatea de a-și manifesta religia sau convingerile nu poate face obiectul altor restrângeri decât cele prevăzute de lege care, într-o societate democratică, **constituie măsuri necesare pentru siguranța publică, protecția ordinii, a sănătății, a moralei publice, a drepturilor și a libertăților altora.*** (Evidențiere adăugată.)

Articolul 52 alineatul (1) din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene – Întinderea drepturilor garantate

*Orice restrângere a exercițiului drepturilor și libertăților recunoscute prin prezenta cartă trebuie să fie **prevăzută de lege** și să **respecte substanța** acestor drepturi și libertăți. Prin respectarea principiului **proporționalității**, pot fi impuse restrângeri numai în cazul în care acestea sunt **necesare** și numai dacă răspund efectiv **obiectivelor de interes general** recunoscute de Uniune sau **necesității protejării drepturilor și libertăților celorlalți.*** (Evidențiere adăugată.)

De exemplu, anumite restrângeri pot fi necesare în sensul că anumite practici religioase pot constitui garanții importante împotriva încălcărilor drepturilor omului [de exemplu, practicile tradiționale dăunătoare, cum ar fi omorurile rituale sau mutilarea genitală a femeilor/circumcizia feminină (MGF) săvârșite în numele religiei]. Prin urmare, este esențial să se înțeleagă motivele care stau la baza unei anumite restrângeri a libertății religioase, să se analizeze modul în care aceasta este aplicată și să se înțeleagă modul în care este sancționată nerespectarea restrângerii respective ⁽³¹⁾.

Prin urmare, restrângerile practicii religioase care sunt legale în conformitate cu standardele internaționale nu ar constitui persecuție. În schimb, orice restrângeri adoptate cu încălcarea condițiilor prevăzute de dreptul internațional al drepturilor omului (și anume, limitări care nu sunt prevăzute de lege, nu sunt proporționale, nu sunt necesare, nu sunt în interesul general sau nu vizează protejarea drepturilor fundamentale ale altor persoane) pot constitui persecuție dacă ating nivelul de gravitate necesar.

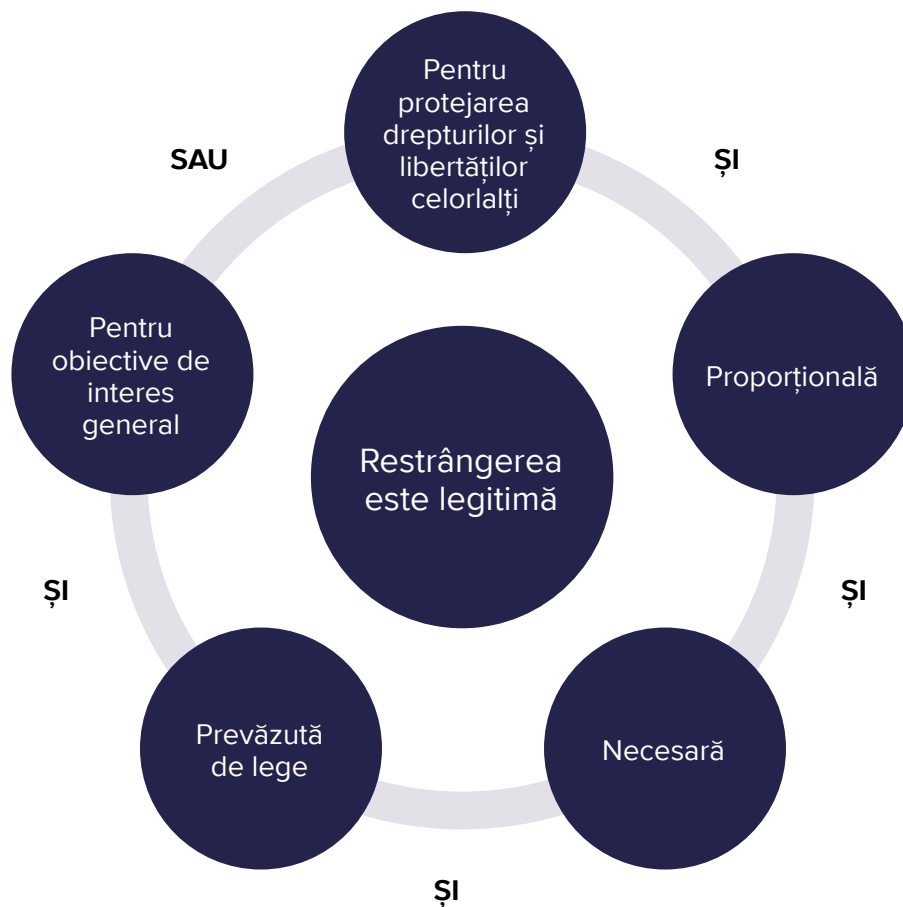
În *cauza Y și Z* ⁽³²⁾, CJUE a afirmat că limitările nu constituie acte de persecuție dacă îndeplinesc cerințele Cartei drepturilor fundamentale a UE, astfel cum se prevede la articolul 52 alineatul (1).

⁽²⁹⁾ Consiliul Europei, *Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, astfel cum a fost modificată prin Protocoalele nr. 11 și 14, 4*, ETS 5, 4 noiembrie 1950.

⁽³⁰⁾ Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite, *Pactul internațional cu privire la drepturile civile și politice*, 1966, Organizația Națiunilor Unite, *op. cit.* nota de subsol 14.

⁽³¹⁾ Vezi UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, *op. cit.* nota de subsol 12, p. 5.

⁽³²⁾ CJUE, 2012, *Y și Z*, *op. cit.* nota de subsol 16, punctul 60.

Figura 2. Restrângeri legitime ale libertății religioase

1.3.2. Încălări ale dreptului la libertatea religioasă ca act de persecuție

Dacă o încălcare a libertății religioase este suficient de gravă pentru a fi considerată persecuție depinde de circumstanțele individuale ale cererii. De exemplu, restricțiile privind practicarea publică a religiei pot fi considerate sau nu persecuție, în funcție de cât de important este acest aspect pentru identitatea persoanei în cauză, de modul în care viața acesteia ar fi afectată de imposibilitatea de a-și practica religia și de riscurile la care ar fi expusă dacă nu ar respecta interdicția impusă.

În cauza *Y și Z*, CJUE a statuat că, pentru a constitui un act de persecuție, încălcarea dreptului la libertatea de religie trebuie să fie suficient de gravă și să afecteze solicitantul în mod semnificativ. O astfel de încălcare poate constitui un act de persecuție indiferent de ce aspect al religiei este restricționat sau interzis. Accentul trebuie pus pe consecințele cu care s-ar confrunta solicitantul la întoarcerea în țara sa de origine și pe măsura în care aceste consecințe ar ajunge la gravitatea specifică persecuției. Aceste consecințe pot constitui un act de persecuție din cauza gravității lor intrinseci (de exemplu, acte de tortură) și/sau din cauza gravității consecințelor pentru persoana în cauză (de exemplu, cât de importante sunt pentru persoana în cauză aspectele restricționate sau interzise ale religiei sale).

65. [...] actele care, prin **gravitatea lor intrinsecă** legată de **efectul lor pentru persoana** afectată, **pot fi considerate persecuție** trebuie să fie identificate nu în funcție de elementul libertății de religie căruia îi este adusă atingere, ci în funcție de **natura represiunii exercitate asupra persoanei interesate și de consecințele acestei represiuni** [...]

66. Așadar, **gravitatea măsurilor și a sancțiunilor** luate sau care pot fi luate față de persoana interesată este cea care determină dacă o încălcare a dreptului ... [la libertatea religioasă] constituie persecuție [...]

67. Prin urmare, o încălcare a dreptului la libertatea de religie **poate constitui o persecuție** [...] atunci când solicitantul de azil, **din cauza exercitării acestei libertăți** în țara sa de origine, se expune unui **risc real, în special de a fi urmărit penal sau de a fi supus unor tratamente sau pedepse inumane ori degradante** care să provină de la unul dintre agenții [...] [de persecuție].

CJUE, Y și Z, punctele 65-67 (evidențiere adăugată) ⁽³³⁾.

La efectuarea evaluării riscurilor, trebuie să luați în considerare cât de importante sunt anumite aspecte ale practicării credinței sale pentru solicitant pentru a-și menține identitatea religioasă (de exemplu, practicarea ei în public sau în privat, la nivel individual sau colectiv, indiferent de modul în care comunitatea sa în ansamblu o practică). Trebuie să se aibă în vedere factori subiectivi, precum importanța pe care solicitantul o acordă individual unei anumite practici religioase. În acest sens, nu este un factor determinant dacă o anumită practică este mandatată de comunitatea religioasă sau de doctrina solicitantului. Factorul determinant este dacă solicitantul o consideră ca fiind esențială. Acest lucru a fost remarcat și de CJUE în cauza Y și Z cu privire la o anumită practică religioasă în public.

Circumstanța subiectivă că respectarea unei anumite practici religioase în public, care face obiectul limitărilor contestate, prezintă o **importanță deosebită pentru persoana interesată în vederea menținerii identității sale religioase** este un element pertinent în aprecierea nivelului de risc la care solicitantul ar fi expus în țara sa de origine din cauza religiei sale, chiar dacă respectarea unei asemenea practici religioase nu constituie un element central pentru comunitatea religioasă respectivă.

CJUE, Y și Z, punctul 70 (evidențiere adăugată) ⁽³⁴⁾

În plus, când se evaluează riscul de persecuție cu care se confruntă solicitantul în cazul întoarcerii în țara de origine, nu ne putem aștepta în mod rezonabil ca solicitantul să-și ascundă credințele religioase și să se abțină de la a-și practica religia pentru a evita riscul de persecuție.

[D]in moment ce se stabilește că persoana interesată, odată ce s-ar întoarce în țara sa de origine, va practica religia astfel încât ar fi expusă unui risc real de persecuție, acesteia ar trebui să i se acorde statutul de refugiat [...]. Faptul că persoana interesată ar putea **evita riscul** renunțând la anumite acte religioase nu prezintă, în principiu, **relevanță**.

[T]emerile solicitantului de a fi persecutat sunt fondate din moment ce autoritățile competente, având în vedere situația personală a solicitantului, consideră că este rezonabil să se creadă că, la întoarcerea în țara de origine, acesta va efectua acte

⁽³³⁾ CJUE, 2012, Y și Z, op. cit. nota de subsol 16.

⁽³⁴⁾ CJUE, 2012, Y și Z, op. cit. nota de subsol 16.

*religioase care îl expun unui risc real de persecuție. În cadrul evaluării individuale a unei cereri de obținere a statutului de refugiat, autoritățile respective **nu se pot aștepta în mod rezonabil ca solicitantul să renunțe la aceste acte religioase.***

CJUE, *Y și Z*, punctele 79 și 80 (evidențiere adăugată) ⁽³⁵⁾

Prin urmare, explorarea amănunțită a tuturor aspectelor de mai sus în timpul interviului este crucială (vezi capitolul 4 „Cereri de azil bazate pe religie întâlnite frecvent”).

1.3.3. Impunerea conformării religioase

Pe lângă imixtiunea în credințele și practicile religioase, faptul de a forța o persoană să urmeze sau să respecte un anumit comportament religios care contravine propriilor credințe poate constitui, de asemenea, persecuție ⁽³⁶⁾. Impunerea conformării religioase poate lua diferite forme, de la vizarea doar a comportamentului exterior al unei persoane (de exemplu, atât timp cât o persoană respectă formal regulile dominante în public, nu va fi vizată de persecutor), până la acte mai intruzive, cum ar fi solicitarea activă ca o persoană să renunțe la credința sa sau forțarea unei persoane să se convertească la religia promovată.

Constrângerea persoanelor să respecte anumite reguli religioase nu se referă neapărat la actele anumitor autorități ale statului sau ale anumitor grupuri împotriva membrilor altor religii. De asemenea, coerciția poate avea loc atunci când comunitățile religioase își vizează propriii membri pentru a impune anumite practici sau comportamente religioase ⁽³⁷⁾. Dacă acest tip de constrângere reprezintă sau nu un act de persecuție va depinde de fiecare caz în parte.

Fiecare societate necesită un anumit nivel de conformitate cu obiceiurile stabilite. Prin urmare, respectarea anumitor practici religioase care sunt obișnuite în țara de origine și care, în general, nu duc la o încălcare gravă a drepturilor fundamentale (de exemplu, să nu mânănci în public în timpul Ramadanului într-o țară majoritar musulmană) nu ar fi considerată un act de persecuție.

1.3.4. Afilierea religioasă imputată sau apostazia imputată

La examinarea cererilor de azil, perspectiva persecutorului este la fel de importantă ca – sau poate fi chiar mai importantă decât – perspectiva solicitantului pentru a determina dacă religia este motivul persecuției ⁽³⁸⁾. În unele cazuri, agentul de persecuție poate atribui în mod greșit sau fals anumite caracteristici religioase sau apostazia unui solicitant ⁽³⁹⁾. În cazul cererilor bazate pe religie și, în special, în cazul cererilor bazate pe convertire, există riscul ca evaluarea să se concentreze exclusiv pe credibilitatea afilierii religioase invocate de solicitant, trecând astfel cu vederea problema afilierii religioase atribuite și modul în care persecutorul percepe

⁽³⁵⁾ CJUE, 2012, *Y și Z*, *op. cit.* nota de subsol 16.

⁽³⁶⁾ Gunn, T. J., „*The complexity of religion and the definition of «religion» in international law*” (Complexitatea religiei și definiția „religiei” în dreptul internațional), 2003, *op. cit.* nota de subsol 19, p. 22-23.

⁽³⁷⁾ Vezi UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, *op. cit.* nota de subsol 12, p. 5, punctele 21-23. Pentru orientări privind convertirea forțată, vezi punctul 20.

⁽³⁸⁾ Vezi Gunn, T. J., *The complexity of religion and the definition of „religion” in international law* (Complexitatea religiei și definiția „religiei” în dreptul internațional), 2003, *op. cit.* nota de subsol 19, p. 11-14 și 21-22.

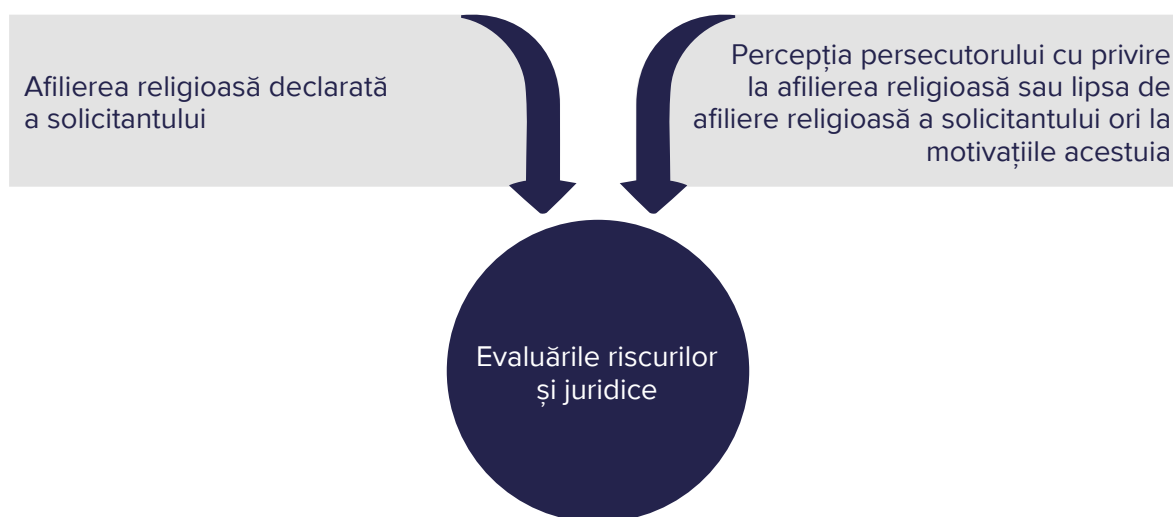
⁽³⁹⁾ Articolul 10 alineatul (2) din DCPI (reformată) prevede că „[a]tunci când se evaluează dacă un solicitant este îndreptățit să se teamă că va fi persecutat, este indiferent dacă posedă efectiv caracteristica legată de rasă, religie, naționalitate, apartenență la un anumit grup social sau opinii politice care stau la originea persecuției, atât timp cât o astfel de caracteristică îi este atribuită de agentul de persecuție.”

comportamentul sau motivele solicitantului. Acest lucru poate duce la inexactități în evaluările de risc și juridice.

Ofițerii de decizie nu trebuie să analizeze doar dacă în cazul solicitantului sau al grupului din care face parte acesta se regăsesc caracteristicile, credințele sau practicile unei „religii”; aceștia trebuie să analizeze și percepția pe care o are persecutorul asupra solicitantului. Unele grupuri pot să nu se descrie ca fiind religioase. Acestea pot fi totuși tratate de persecutor ca și cum ar fi religioase și, prin urmare, pot fi ținta unor acte care constituie persecuție religioasă ⁽⁴⁰⁾. Stabilirea sincerității legate de credință, identitate și/sau de un anumit mod de viață poate să nu fie neapărat relevantă într-un caz în care persecutorul impută sau atribuie o religie, o credință sau o practică unei persoane sau unui grup ⁽⁴¹⁾. În plus, motivele persecutorului pot fi religioase, în timp ce solicitantul nu asociază credințele, identitatea sau modul său de viață cu religia sau nu este conștient că acestea pot fi percepute ca atare. Prin urmare, indiferent dacă afilierea religioasă a solicitantului este considerată credibilă și indiferent dacă solicitantul susține sau nu că are o credință religioasă, percepția pe care o are persecutorul cu privire la motivele și afilierea religioasă a solicitantului, sau lipsa acesteia, trebuie explorată în mod sistematic pentru a face o evaluare exactă a riscului.

Figura 3. Afilierea religioasă imputată sau apostazia imputată

Există mai multe motive pentru care solicitantului i s-ar putea atribui o anumită afiliere religioasă sau apostazie, în pofida faptului că acesta susține contrariul. De exemplu, persecutorul poate asocia un solicitant cu o anumită religie din cauza originii sale etnice, a numelui, a interacțiunilor sociale (de exemplu, prieteni apropiați care aparțin religiei respective), a școlii pe care o urmează sau a locului de muncă pe care îl frecventează sau a locului său de reședință (de exemplu, un cartier locuit în principal de un anumit grup religios).

În plus, acte care nu au nicio conotație religioasă pentru solicitant, cum ar fi mersul la școală sau vizionarea unui meci de fotbal, pot fi considerate de către persecutor (de exemplu, anumite grupuri fundamentaliste) ca o revoltă împotriva unor norme sau reguli religioase specifice pe care doresc să le impună. În aceste cazuri, este esențial să se ia în considerare percepția persecutorului pentru evaluarea riscurilor cererii de azil în cauză. Pentru orientări cu privire la modul de explorare a percepției agentului de persecuție, vezi secțiunea 2.3.1 „Explorarea afilierii religioase”.

⁽⁴⁰⁾ Gunn, T. J., *The complexity of religion and the definition of „religion” in international law* (Complexitatea religiei și definiția „religiei” în dreptul internațional), 2003, *op. cit.* nota de subsol 20, p. 21.

⁽⁴¹⁾ UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, *op. cit.* nota de subsol 12, punctul 9.

1.3.5. Discriminarea bazată pe apartenența la o religie

Solicitanții se pot teme de discriminare din cauza apartenenței la o religie. Această discriminare se poate manifesta în domenii care nu au legătură cu religia, cum ar fi ocuparea forței de muncă, asistența medicală, educația și serviciile sociale. În fiecare caz în parte, ofițerii de decizie vor trebui să analizeze dacă aceste acte de discriminare cumulate au un efect similar unei încălcări grave a drepturilor omului, în conformitate cu articolul 9 alineatul (1) litera (b) din DCPI (reformată).

1.3.6. Efectul disproporționat al legilor neutre

O altă formă de persecuție bazată pe religie poate apărea într-o situație în care legile aparent neutre sunt aplicabile tuturor cetățenilor (și, prin urmare, tuturor grupurilor religioase), dar impactul practic are un efect disproporționat asupra unui grup religios în special ⁽⁴²⁾. Faptul că o lege se aplică tuturor cetățenilor în același mod nu exonerează statul de obligația de a evalua impactul pe care legea îl va avea asupra fiecărei categorii a populației sale. Un exemplu în acest sens este serviciul militar obligatoriu care se aplică în cazul tuturor cetățenilor (de obicei de sex masculin) de o anumită vârstă, fără a se ține cont de statutul special al obiectivelor de conștiință. Vezi secțiunea 4.4.3 „Obiecția pe motive de conștiință din motive religioase” pentru informații mai detaliate pe marginea acestui subiect.

1.3.7. Agenți de persecuție

Atât agenții statali, cât și nestatali, inclusiv grupurile armate, grupurile religioase, partidele politice, familia solicitantului, clanurile sau chiar societatea în general, pot fi agenți ai persecuției bazate pe religie. Rolul statului ca agent de persecuție poate lua diferite forme. Statele pot persecuta sau incrimina în mod activ anumite religii, apostazia sau nerespectarea regulilor religiei oficiale a statului. Acestea pot impune legi discriminatorii, direct sau indirect, împotriva anumitor grupuri religioase. De asemenea, pot să incite la persecuție sau să tolereze persecuția anumitor grupuri religioase în societate.

1.3.8. Absența protecției de stat din cauza religiei

Persecuția bazată pe religie poate apărea, de asemenea, atunci când autoritățile nu sunt dispuse să asigure protecție unei persoane din cauza apartenenței sale religioase. Acesta este cazul, de exemplu, când poliția refuză să ajute o persoană aflată în pericol din cauza religiei acesteia ⁽⁴³⁾.

1.4. Provocările legate de motivul religiei

În plus față de provocările asociate cu noțiunea de religie în sine și cu diferitele forme de persecuție bazată pe religie, alți factori pot crește complexitatea cererilor bazate pe religie. Această secțiune intenționează să ofere îndrumări cu privire la modul de abordare a acestor provocări specifice.

⁽⁴²⁾ Vezi Gunn, T. J., *The Complexity of Religion in Determining Refugee Status* (Complexitatea religiei în determinarea statutului de refugiat), 2002, *op. cit.* nota de subsol 19, p. 31-33.

⁽⁴³⁾ Articolul 9 alineatul (3) din DCPI (reformată) prevede că trebuie să existe o legătură între motive și actele de persecuție sau absența protecției împotriva unor astfel de acte.

Figura 4. Provocările întâmpinate frecvent în cazul cererilor de azil bazate pe religie

1.4.1. Diversitatea religioasă

Practicile, tradițiile sau credințele religioase pot fi eterogene și pot varia de la o confesiune religioasă la alta sau de la o țară ori regiune la alta. De asemenea, acestea sunt adesea interconectate. Prin urmare, consultarea informațiilor privind țara de origine (ITO) pentru situații specifice poate genera provocări suplimentare. De exemplu, diferitele confesiuni din cadrul bisericilor protestante urmează credințe și practici diferite (de exemplu, confesiunile baptiste și pentecostale nu practică botezul copiilor). În mod similar, în anumite țări din Africa Subsahariană, combinațiile sincretice de creștinism și animism îmbină adesea creștinismul cu credințe și ritualuri tradiționale, animiste, care sunt necunoscute bisericilor creștine (occidentale) tradiționale. În islam, congregațiile care urmează sufismul, cunoscut și sub denumirea de „misticism islamic”, au o înțelegere și o abordare a religiei foarte diferită de alte forme ale islamului. În schimb, parohiile Sunni și Shia Sufi pot avea multe puncte comune. Prin urmare, este esențial să se adapteze fiecare interviu la religia specifică care stă la baza cererii de azil (vezi secțiunea 2.1.4 „[Cum vă pot ajuta informațiile privind țara de origine să vă pregătiți](#)”).

Atunci când examinează cereri de azil bazate pe religie, ar putea fi, de asemenea, o provocare pentru ofițerii de decizie să se distanțeze de propria experiență (ne)religioasă sau de cea a comunității sau a țării lor. Este posibil ca ofițerul de decizie să fi trăit experiențe foarte diferite și poate fi total nefamiliarizat cu cele ale solicitantului, ceea ce poate părea uneori chiar ciudat. Prin urmare, ofițerul de decizie trebuie să fie atent la propriile preconcepții înainte și pe parcursul interviului (vezi secțiunea 2.1.2 „[Pregătirea din punct de vedere psihologic](#)”).

1.4.2. Probleme legate de credibilitate

Cererile de azil bazate pe religie ridică, de cele mai multe ori, probleme speciale legate de credibilitate, în special în ceea ce privește cazurile de convertire. Solicitanții pot să declare anumite convingeri religioase sau nereligioase în cadrul cererii lor de azil. Cu toate acestea, convingerile unei persoane reprezintă un aspect extrem de abstract al vieții sale spirituale, interioare. Ofițerii de decizie pot considera dificilă evaluarea credibilității unui astfel de element individual și intangibil, deoarece nu este posibil să se pătrundă în sufletul unei persoane.

În plus, în funcție de profilul solicitantului, puteți întâlni o varietate de descrieri deopotrivă sofisticate și simple. De exemplu, în timp ce unele persoane convertite își exprimă motivația doar la nivel emoțional și descriu foarte rapid procesul de convertire, alte persoane pot prezenta descrieri raționale și elaborate cu privire la motivele lor și la procesul prin care au trecut. Deși cea din urmă poate părea mai credibilă la prima vedere, ambele pot fi relatări autentice privind convertirea.

Nu puteți identifica în mod direct autenticitatea convingerilor unei persoane. În general, convingerea trebuie să atingă un anumit nivel de plauzibilitate, seriozitate, coeziune și importanță ⁽⁴⁴⁾. Pentru a face o evaluare adecvată a credibilității, trebuie să apreciați dacă și în ce măsură au fost respectați indicatorii de credibilitate, luând în considerare factorii individuali și circumstanțiali care pot duce la denaturare.

Indicatori ai credibilității

- Consecvență internă:
 - detalii suficiente și specificitate;
 - coerență și consecvență.
- Consecvență externă:
 - consecvență cu ITO;
 - consecvență cu alte probe.
- Plauzibilitate.

Instrumentul EUAA conex

Pentru mai multe informații, vezi și [Ghidul practic privind evaluarea probelor](#), martie 2015.

Alte provocări suplimentare în ceea ce privește evaluarea credibilității sunt reprezentate de cererile de azil bazate pe convertirea care a avut loc după ce solicitantul a părăsit țara de origine. Uneori, aceste cereri de azil întemeiate pe convertirea *sur place* sunt depuse după ce o primă cerere întemeiată pe un alt motiv a fost respinsă. Pentru informații detaliate cu privire la aceste tipuri de cereri, vezi secțiunea 4.1.6 „[Cereri bazate pe convertirea *sur place*](#)”.

În plus, afirmațiile bazate pe aderarea la ateism sau pe renunțarea la religia proprie se pot dovedi deosebit de problematice, întrucât, de obicei, nu sunt susținute prin probe documentare și pot să nu ducă la acțiuni concrete din partea solicitantului. Prin urmare, ofițerii de decizie trebuie să țină cont de faptul că, în contextul unui interviu personal, poate fi dificil pentru un solicitant să explice cum a trecut la o mentalitate nereligioasă în același mod în care v-ați aștepta să o facă o persoană care s-a convertit la o altă religie (vezi secțiunea 4.2 „[Renunțarea la o religie pentru a adera la un sistem de credințe ateist, agnostic sau nereligios](#)”).

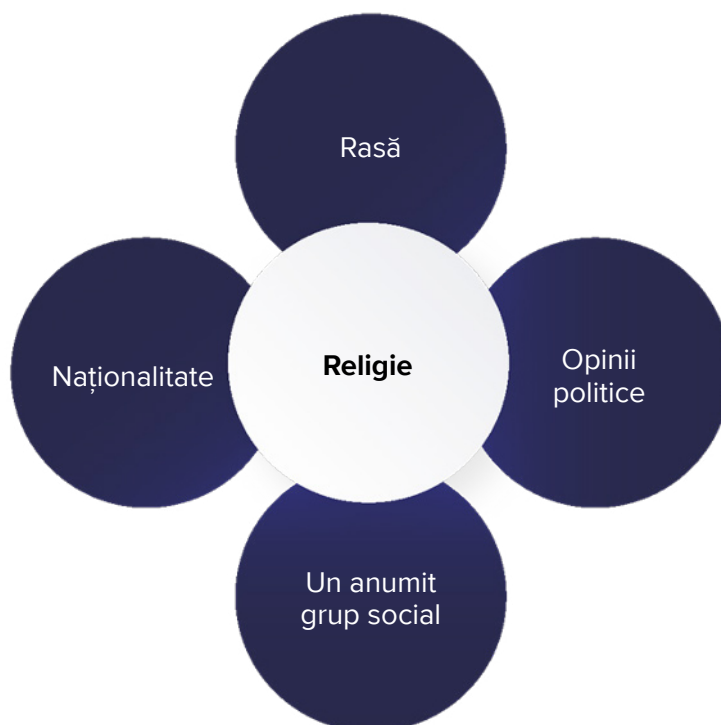
1.4.3. Suprapunerea cu alte motive

Așa cum se întâmplă adesea în cazul cererilor de protecție internațională, cererile de azil bazate pe religie se pot suprapune și cu alte motive de persecuție. Ofițerii de decizie trebuie să fie conștienți de faptul că motivul religiei poate fi asociat cu rasa, cetățenia, opiniile politice și/sau apartenența la un anumit grup social.

⁽⁴⁴⁾ Curtea Europeană a Drepturilor Omului, [Eweida și alții/Regatul Unit](#), nr. 48420/10, 59842/10, 51671/10 și 36516/10, ECLI:CE:ECHR:2013:0115JUD004842010, punctul 81.

Figura 5. Suprapunere între religie și alte motive de persecuție

În special, există multe comunități în care religia și etnia coincid, formând o identitate „mai extinsă”. Atunci când sunt vizate astfel de grupuri etno-religioase, s-ar putea să nu fie posibil să se distingă dacă are loc o persecuție din motive de religie, de rasă sau chiar de cetățenie. Un exemplu în acest sens ar putea fi minoritatea Hazara (șiiții) din Afganistan. În alte situații, apartenența la un grup religios implică faptul de a avea anumite opinii politice sau, cel puțin, de a fi perceput ca având astfel de opinii. Acesta este cazul, de exemplu, când o anumită comunitate religioasă este asociată cu opoziția față de partidul de guvernământ (care poate fi dominat de un alt grup religios). Un exemplu în acest sens ar putea fi protestanții din Eritreea. În aceste situații, este probabil ca persecutorii să vizeze întregi grupuri religioase specifice, identificându-le ca fiind o amenințare la adresa propriei lor identități sau ideologii politice. În plus, pot exista cazuri în care se aplică motive atât legate de religie, cât și de apartenență la un anumit grup social, de exemplu în țările în care sunt persecutați gemenii acuzați de vrăjitorie. În aceste cazuri, persecuția poate avea loc din motive de religie, dar se poate datora și faptului că societatea percepe gemenii ca fiind „diferiți” din cauza caracteristicilor lor înnăscute.

Ofițerii de decizie trebuie să fie conștienți de faptul că este posibil ca solicitantul să nu poată spune dacă a fost persecutat pentru religia sa sau pentru alt motiv dintre cele cinci motive de persecuție. Este posibil să fie necesar ca ofițerul de decizie să stabilească ce motive de persecuție sunt relevante.

1.4.4. Dimensiunea de gen a cererilor de azil bazate pe religie

Persecuția pe criterii de gen apare ca urmare a dinamicii inegale a puterii, combinată cu rolurile de gen atribuite în funcție de sexul biologic. Adesea, rolurile de gen atribuite sunt intrinsec legate de normele religioase. Unele religii respectă și promovează o dinamică a forței deosebit

de inegală, bazată pe criterii de gen. De exemplu, atunci când o femeie nu își îndeplinește rolul care i-a fost atribuit, acest lucru este adesea tratat ca un refuz de a respecta codurile religioase și este pedepsită în conformitate cu aceste coduri religioase. Drept urmare, o femeie aflată într-o astfel de situație poate avea o teamă bine întemeiată de a fi persecutată din motive religioase. Cerințele privind îmbrăcămintea, restricțiile de circulație, practicile tradiționale dăunătoare (cum ar fi MGF) sau tratamentul inegal sau discriminatoriu, inclusiv supunerea la legi și/sau pedepse discriminatorii, pot fi toate relevante. Orientări privind explorarea anumitor tipuri de cereri în cazul în care persecuția pe criterii de gen și cea pe motive de religie se intersectează sunt furnizate în secțiunea 4.5 „Persecuție religioasă bazată pe criteriul reprezentat de gen” ⁽⁴⁵⁾.

Capitolul 1: Puncte-cheie de reținut

- Religia este un concept larg care se referă la credințele nonteiste și ateiste.
- Religia poate avea trei fațete: religia ca credință, religia ca mod de viață și religia ca identitate.
- Nu toate restrângerile impuse religiei sunt considerate persecuție. Unele dintre acestea pot fi legitime.
- O încălcare a libertății religioase este considerată persecuție atunci când este suficient de gravă și are un efect semnificativ asupra solicitantului.
- Nu pot exista așteptări ca solicitanți să-și ascundă religia și să se abțină de la practicarea acesteia pentru a reduce riscul de persecuție.
- Ascunderea practicilor religioase care sunt impuse de religia solicitantului și necesare pentru ca acesta să-și păstreze identitatea religioasă poate fi considerată persecuție.
- Constrângerea persoanelor să respecte anumite reguli religioase poate constitui persecuție, în funcție de nivelul de intruziune.
- Discriminarea bazată pe apartenența religioasă se poate manifesta în domenii care nu au legătură cu religia, cum ar fi ocuparea forței de muncă și educația.
- Pe lângă pretinsa afiliere religioasă a solicitantului, trebuie luată în considerare perspectiva persecutorului.
- Legile care par neutre, cum ar fi serviciul militar obligatoriu, pot avea un impact disproporționat asupra unor grupuri religioase.
- Statele pot deveni agenți de persecuție, printre altele, prin impunerea unor legi discriminatorii pentru grupurile religioase sau prin tolerarea persecuției acestora.
- Cererile de azil bazate pe religie pot fi deosebit de dificil de analizat, din cauza următoarelor aspecte:
 - credințele și practicile religioase variază foarte mult;
 - se referă la o parte foarte individuală și abstractă a vieții unei persoane;
 - nu sunt întotdeauna susținute de documente justificative sau de fapte concrete;
 - se suprapun cu alte motive de persecuție;
 - pot fi interconectate cu genul.

⁽⁴⁵⁾ Vezi și *Ghidul UNHCR privind protecția internațională nr. 1: Persecuția legată de gen în contextul articolului 1 A alineatul (2) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta*, 2002, HCR/GIP/02/01.

2. Interviul personal

Acest capitol include recomandări specifice cu privire la modul de pregătire a interviului personal, la modul în care trebuie să se desfășoare interviul și la elementele care trebuie explorate în ceea ce privește cererile de azil bazate pe religie. Cele mai bune practici și principii identificate care asigură un interviu de înaltă calitate vor fi menționate direct la aspectele care necesită atenție și la exemplele practice care sunt specifice cererilor de azil bazate pe religie.

Instrumentul EUAA conex

Pentru orientări mai generale cu privire la interviul personal, vezi *Ghidul practic: Interviul personal*, decembrie 2014.

2.1. Pregătirea interviului

În secțiunile următoare vom evidenția aspectele cărora trebuie să le acordați o atenție deosebită atunci când vă pregătiți pentru un interviu cu solicitanții cu cereri de azil bazate pe religie. O pregătire temeinică vă va permite să vă concentrați pe colectarea de informații relevante pentru a lua o decizie cu privire la eligibilitatea solicitantului pentru protecție internațională și vă va ajuta să evitați interviurile inutile, de durată sau multiple.

2.1.1. Cum să creați un mediu sigur pentru interviu

Neutralitatea și confidențialitatea sunt elemente-cheie pentru asigurarea unui mediu în care interviul personal se poate desfășura în siguranță.

Modul în care sunt îmbrăcați ofițerul de decizie și interpretul sau modul în care este amenajată sala (de exemplu, prezența anumitor simboluri religioase sau filosofice) poate afecta capacitatea solicitantului de a-și prezenta cererea. Prin urmare, trebuie acordată atenție vestimentației și organizării sălii de interviu, pentru a afișa o atitudine profesională și neutră.

Neutralitatea și confidențialitatea trebuie să fie întotdeauna asigurate, inclusiv atunci când interviul se desfășoară de la distanță. Interpreții și ofițerii de decizie trebuie să aibă un fundal neutru pe ecran și să fie într-un spațiu în care este asigurată confidențialitatea interviului (de exemplu, într-o încăpere în care solicitantul nu poate fi auzit de nicio altă persoană). Pentru mai multe informații despre acest subiect, vezi *Recomandările practice privind desfășurarea la distanță a interviului personal* ⁽⁴⁶⁾.

În unele cazuri, este posibil ca solicitantul să ceară un interpret de un anumit sex, dintr-o anumită țară sau regiune sau chiar de o anumită religie. Cererile de interpreți de același sex sunt reglementate în mod explicit în Directiva privind procedurile de azil (reformată) [DPA (reformată)]. În măsura posibilului, solicitările de punere la dispoziție a unui interpret de același

⁽⁴⁶⁾ *Recomandări practice ale EASO privind desfășurarea la distanță a interviului personal*, mai 2020.

sex trebuie îndeplinite, „cu excepția cazului în care autoritatea decizională are motive să considere că motivele unei astfel de cereri nu au legătură cu dificultatea solicitantului de a prezenta toate motivele solicitării sale în mod cuprinzător”⁽⁴⁷⁾.

Cu toate acestea, posibilitatea de a accepta solicitările privind un interpret sau un intervievator de o anumită religie nu este prevăzută în mod specific în DPA (reformată). Rețineți că astfel de solicitări sunt făcute de solicitanți care sunt adesea îngrijorați de faptul că declarațiile lor nu sunt interpretate corect sau care pot asocia interpretul cu agentul de persecuție și, prin urmare, nu se simt în largul lor să vorbească despre cererea lor.

Deoarece acceptarea acestor cereri nu este obligatorie și nu este întotdeauna posibilă în contextul național, trebuie să îl asigurați întotdeauna pe solicitant, cât mai mult posibil, că în procedura de azil interpretul este neutru, că este instruit profesional și că are exclusiv rolul de a traduce integral și cu exactitate conversația dintre ofițerul de decizie și solicitant. Astfel de cereri pot fi apoi evaluate de la caz la caz, pentru a permite solicitantului să-și prezinte declarațiile în mod cuprinzător.

2.1.2. Pregătirea din punct de vedere psihologic

Pregătirea psihologică înainte de desfășurarea unui interviu privind cererile de azil bazate pe religie vă va permite să gestionați conținutul și situația interviului în cel mai bun mod posibil.

✓ Fiți conștienți de propriile perspective culturale și (ne)religioase.

Atunci când evaluează religia ca motiv de persecuție, este deosebit de important ca ofițerul de decizie să fie conștient de propriile perspective culturale și religioase sau nereligioase. Unul dintre principalele riscuri la evaluarea cererilor de azil bazate pe religie este ca ofițerul de decizie să-și ia ca punct de referință propria percepție sau propria experiență privind religia.

Modul în care solicitanții experimentează, gândesc sau se exprimă cu privire la religia lor poate fi diferit. În timp ce unele relatări pot fi elaborate și raționale, altele pot fi simple și bazate pe sentimente personale. Trebuie să fiți întotdeauna conștienți de posibilă dumneavoastră prejudecată în această privință și să păstrați o atitudine deschisă. Trebuie să evitați să ajungeți la concluzii bazate exclusiv pe propriile experiențe religioase sau culturale. Acest lucru este cu atât mai important dacă ofițerul de decizie are aceeași religie cu solicitantul, deoarece își poate crea un fals sentiment de familiaritate cu subiectul sau cu relatarea solicitantului.

✓ Fiți conștienți de complexitatea religiei, a convingerilor și a practicilor religioase.

Este esențial să se admită că religia este un concept complex și că există multe moduri diferite în care aceasta poate fi experimentată sau percepută. Aveți grijă să nu generalizați constatările ITO specifice. Trebuie să vă păstrați mintea deschisă și să fiți conștienți de faptul că practicile, tradițiile și credințele religioase pot varia foarte mult de la o confesiune religioasă la alta, dar și în cadrul țărilor, regiunilor și chiar al comunităților.

✓ Recunoașteți că dinamica culturală bazată pe religie poate afecta interviurile.

Trebuie să luați în considerare anumite dinamici care pot afecta interviul. De exemplu, solicitanții pot percepe ofițerul de decizie sau interpretul ca pe un reprezentant al religiei lor nou-adoptate și se pot baza excesiv pe înțelegerea lor. Pe de altă parte, este posibil ca solicitantul să perceapă ofițerul de decizie sau interpretul ca aparținând religiei sale anterioare și să nutrească sentimente de reticență sau chiar de ostilitate față de acesta.

⁽⁴⁷⁾ Articolul 15 alineatul (3) litera (c) din DPA (reformată).

Astfel de prejudecăți, atât din partea solicitantului, cât și din partea ofițerului de caz, ar putea împiedica o comunicare deschisă și ar putea avea un impact negativ asupra interviului. În acest sens, vezi și secțiunea 2.1.6 „Cum se pregătește interpretul”.

- ✓ **Așteptările dumneavoastră în ceea ce privește cunoștințele teoretice ale solicitantului referitoare la religia sa trebuie să fie rezonabile.**

În cele din urmă, puteți fi tentat să vă concentrați în timpul interviului pe cunoștințele teoretice ale solicitantului referitoare la religia sa. Într-adevăr, cunoștințele pot fi considerate un element tangibil și, prin urmare, mai simplu de explorat. Totuși, așteptările legate de cunoștințele solicitantului referitoare la religie trebuie să fie rezonabile și să ia în considerare nu doar nivelul de educație al solicitantului, ci și modul în care acesta se raportează la religia sa. Vezi și secțiunea 2.3.1 „Explorarea afilierii religioase”.

Pregătirea psihică pentru interviurile personale pe motive de religie

- Experiența religioasă este o chestiune foarte individuală și există multe moduri diferite în care un individ își poate exprima credința religioasă (aveți grijă să nu luați propria experiență religioasă ca punct de referință).
- Credințele și practicile religioase sunt diverse, inclusiv în cadrul unei singure religii sau a unei singure confesiuni (evitați să faceți presupuneri generale cu privire la o anumită religie).
- Dinamica culturală bazată pe religie poate afecta interviul.
- Așteptările cu privire la cunoștințele solicitantului cu privire la religia sa trebuie să fie rezonabile.

2.1.3. Cum să vă familiarizați cu cazul individual

Principala sursă de informații cu privire la solicitant, înainte de interviu, este dosarul de caz. Natura și cantitatea de informații disponibile în dosarul de caz înainte de interviul personal vor depinde de structura națională, în special în ceea ce privește înregistrarea și posibilitatea solicitantului de a prezenta documente înainte de interviul personal.

Informațiile relevante pot fi găsite în documente precum formularele de cerere de azil, dosarele de înregistrare, rapoartele interviurilor de înregistrare, orice alte declarații scrise și documente justificative. Informațiile relevante din punct de vedere religios care se găsesc în dosarul de caz pot fi explicite, dar ar putea, de asemenea, să apară sub forma unor indicii care pot da o indicație cu privire la afilierea religioasă a solicitantului.

Exemple de informații directe cu privire la afilierea religioasă a solicitantului

- **Declarațiile solicitantului cu privire la afilierea sa religioasă**
- **Documente de identitate și de stare civilă**

În anumite țări, cărțile de identitate actuale sau anterioare menționează religia titularului. În cazul solicitanților care provin din țări în care statutul personal este reglementat de instituții religioase, documentele civile, cum ar fi certificatele de naștere și de căsătorie, pot indica, de asemenea, afilierea religioasă. În plus, alte tipuri de documente care se găsesc în dosarul de caz pot avea legătură directă cu „viața religioasă” a solicitantului (de exemplu, certificatele de botez și de activitate religioasă).

Exemple de informații indirecte cu privire la afilierea religioasă a solicitantului

- **Numele solicitantului**

În țările în care anumite nume sunt asociate în mod clar cu anumite grupuri religioase, numele solicitantului sau cel al membrilor familiei sale poate indica apartenența religioasă a acestuia.

- **Locul nașterii sau domiciliul**

Informațiile privind locul nașterii solicitantului și locul în care acesta sau majoritatea membrilor familiei sale locuiesc sau au locuit în țara de origine pot oferi indicii posibile privind apartenența religioasă. Acest lucru este valabil pentru zonele (de exemplu, cartiere, orașe, provincii) cunoscute a fi locuite în principal sau exclusiv de anumite grupuri religioase.

- **Nivelul de studii**

Solicitantul poate indica faptul că a fost educat în instituții religioase (de exemplu, școli coranice, școli parohiale). Cu toate acestea, trebuie remarcat faptul că, în unele țări, părinții își pot trimite copiii la școli afiliate unei religii diferite de a lor doar pentru că oferă o educație de calitate superioară.

Consultarea dosarului de caz pentru informații relevante pentru religie este utilă nu numai pentru a adapta interviul la afilierea religioasă specifică a solicitantului, inclusiv la contextul local, ci și pentru a vă permite să identificați posibilele inconsecvențe sau contradicții care trebuie să fie explorate în timpul interviului. De exemplu, un solicitant susține că s-a convertit de la islam la creștinism în țara de origine, dar certificatul său de căsătorie este eliberat de un tribunal Sharia și arată că solicitantul s-a căsătorit cu o femeie musulmană după presupusa sa convertire.

În afară de dosarul de caz, vă puteți pregăti pentru interviu căutând informații relevante despre afilierea religioasă a solicitantului, activitățile religioase, mediul familial și comunicarea cu membrii familiei sau cu alte persoane relevante, consultând profilurile publice ale solicitantului pe platformele de comunicare socială (de exemplu, pe Facebook sau Instagram) sau alte informații din surse deschise. Căutările pe platformele de comunicare socială trebuie efectuate cu respectarea vieții private a persoanei, cu alte cuvinte căutarea trebuie să se limiteze la ceea ce este absolut necesar pentru a culege informații relevante pentru caz și trebuie să respecte normele aplicabile privind protecția datelor (Regulamentul general privind protecția datelor ⁽⁴⁸⁾ și normele naționale privind protecția datelor).

Rețineți că toate constatările din timpul pregătirii interviului trebuie să fie considerate indicii care trebuie explorate suplimentar în timpul interviului. Interviul trebuie abordat întotdeauna cu o atitudine deschisă.

2.1.4. Cum vă pot ajuta informațiile privind țara de origine să vă pregătiți

Utilizarea informațiilor privind țara de origine nu este esențială doar la pregătirea interviului personal, ci continuă să joace un rol major în timpul interviului și ulterior, la redactarea deciziei privind cererea de protecție internațională.

⁽⁴⁸⁾ [Regulamentul \(UE\) 2016/679](#) al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor) (JO L 119, 4.5.2016).

Având în vedere varietatea practicilor, a tradițiilor și a convingerilor religioase, este important ca ofițerul de decizie să aibă acces la informații fiabile, exacte, actualizate și specifice țării/regiunii.

Instrumentul EUAA conex

Pentru mai multe informații cu privire la utilizarea ITO de către ofițerii de decizie, vezi Ghidul practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil, decembrie 2020 ⁽⁴⁹⁾.

Următoarea listă neexhaustivă de întrebări poate fi deosebit de relevantă pentru cererile de azil bazate pe religie, în funcție de țara de origine și de profilul solicitantului.

Exemple de întrebări relevante pentru cercetarea ITO

- Care este structura religioasă a țării de origine a solicitantului (și anume, distribuția demografică și geografică a grupurilor religioase)?
- Țara de origine a solicitantului are o religie oficială de stat?
- Există o legislație specifică care reglementează religia solicitantului?
- Care este situația libertății religioase în țara de origine a solicitantului? Există legi care interferează cu libertatea religioasă?
- În cazul în care religia solicitantului este o religie minoritară, este aceasta recunoscută în mod oficial? Care este poziția femeilor, bărbaților și copiilor în temeiul religiei? Care este situația copiilor născuți din căsătorii interconfesionale?
- Protecția de stat acordată bărbaților și femeilor care aparțin unor diferite grupuri religioase este diferită? Dacă da, în ce privință și în ce măsură?
- Care sunt tendințele demografice referitoare la un anumit grup religios din țara de origine (de exemplu, au existat evoluții importante, cum ar fi mișcări migratorii în afara țării de origine sau a unei anumite zone? Numărul de adepți ai grupului religios respectiv a fost redus)?
- Care sunt caracteristicile religiei solicitantului în țara de origine (structura, lăcașele de cult, diviziunile și afilierile, credințele, educația religioasă, sărbătorile, evenimentele bine cunoscute, terminologia utilizată etc.)?
- Cum este percepută afilierea religioasă a solicitantului în țara sa de origine de către stat și/sau de către alte grupuri dominante?
- Există relatări privind discriminarea împotriva membrilor grupului religios sau relatări privind violența sau alte forme de rele tratamente?
- Adepții grupului religios al solicitantului beneficiază de protecție din partea statului?
- În cazul în care informațiile privind țările de origine indică faptul că membrii anumitor grupuri religioase sunt vizați, în special de către actori nestatali, din cauza afilierii lor religioase, există o parte a țării de origine în care membrii grupului religios respectiv trăiesc în siguranță? Este acesta un indicator al unei potențiale alternative de protecție internă (API)?

⁽⁴⁹⁾ EASO, *Ghid practic referitor la utilizarea informațiilor privind țara de origine de către responsabilii de caz pentru examinarea cererilor de azil*, decembrie 2020.

(a) Limitările ITO specifice cererilor de azil bazate pe religie

În pofida importanței ITO pentru examinarea unei cereri, trebuie să fiți întotdeauna conștienți de limitele lor. ITO sunt, în sine, rareori concludente în ceea ce privește fondul unei cereri de azil specifice și, în mod normal, nu pot furniza informații care să acopere toate aspectele unui caz.

ITO de care dispuneți pentru un anumit caz pot să nu fie specifice unei țări, unei regiuni sau unei comunități sau pot să nu mai fie de actualitate, de exemplu în cazul în care situația țării de origine se schimbă rapid în timpul unui conflict. De asemenea, trebuie să țineți cont de faptul că teama de persecuție a solicitantului poate fi foarte specifică persoanei respective și să nu se reflecte în situația generală din țara de origine. În plus, este important să știți cât de bine sunt documentate informațiile pe un anumit subiect într-o anumită țară de origine. Restricțiile sau dificultățile de relatare a informațiilor existente în țara de origine pot limita disponibilitatea informațiilor referitoare la un anumit subiect; acest lucru trebuie luat întotdeauna în considerare. În cele din urmă, amintiți-vă întotdeauna că, chiar și atunci când anumite fapte nu sunt raportate în ITO disponibile, nu înseamnă că ele nu există sau nu s-au întâmplat.

(b) Surse relevante pentru cererile de azil bazate pe religie

În general, ITO relevante pot fi obținute dintr-o varietate de portaluri/baze de date, cum ar fi cele ale unităților naționale ITO, portalul EUAA ITO⁽⁵⁰⁾, rețeaua europeană ITO⁽⁵¹⁾, refworld⁽⁵²⁾ și reliefweb⁽⁵³⁾.

Multe surse specializate în libertatea religioasă pot fi utile în pregătirea, analizarea și evaluarea cererilor de azil bazate pe religie. O listă neexhaustivă a acestor surse este prezentată mai jos.

Raportorul special al ONU pentru libertate religioasă sau de credință: raportorul special este un expert independent numit de Consiliul pentru Drepturile Omului al ONU cu mandatul de a identifica obstacolele din calea exercitării dreptului la libertatea religioasă sau credință și de a oferi recomandări statelor membre și altor părți interesate. În acest scop, rapoartele anuale sunt publicate cu o orientare tematică diferită în fiecare an⁽⁵⁴⁾.

Rapoartele internaționale privind libertatea religioasă ale Departamentului de Stat al SUA: Departamentul de Stat al SUA publică anual rapoarte de țară privind „situația libertății religioase, politicile guvernamentale care încalcă credința și practicile religioase ale grupurilor, confesiunilor religioase și indivizilor, precum și politicile SUA de promovare a libertății religioase în aproape fiecare țară și teritoriu din întreaga lume”⁽⁵⁵⁾.

Rapoartele de țară ale Departamentului de Stat al SUA privind practicile în domeniul drepturilor omului: Departamentul de Stat al SUA publică anual rapoarte de țară privind practicile în domeniul drepturilor omului care „abordează drepturile individuale, civile, politice

⁽⁵⁰⁾ Portalul EUAA ITO (<https://coi.euaa.europa.eu/>).

⁽⁵¹⁾ <https://www.ecoi.net/>

⁽⁵²⁾ Refworld (<https://www.refworld.org/>). Rețineți că UNHCR nu mai găzduiește produse ITO pe refworld.

⁽⁵³⁾ Reliefweb (<https://reliefweb.int/>).

⁽⁵⁴⁾ Oficiul pentru Drepturile Omului al Înalțului Comisar al Națiunilor Unite, „Rapoarte anuale – Raportorul special pentru libertate religioasă sau credință” (<https://www.ohchr.org/en/issues/freedomreligion/pages/annual.aspx>).

⁽⁵⁵⁾ Departamentul de Stat al SUA, „International religious freedom reports” (Rapoarte internaționale privind libertatea religioasă) (<https://www.state.gov/international-religious-freedom-reports/>).

și ale lucrătorilor recunoscute la nivel internațional, astfel cum sunt prevăzute în Declarația universală a drepturilor omului și în alte acorduri internaționale”⁽⁵⁶⁾.

Human Rights Without Frontiers: această organizație neguvernamentală independentă, care nu este asociată cu niciun sistem religios sau de credințe, publică documente de promovare și rapoarte privind, printre altele, libertatea religioasă și credința. De asemenea, gestionează o bază de date de știri relevante, organizată pe țări, care colectează informații dintr-o varietate de surse externe⁽⁵⁷⁾.

Forum 18: această organizație creștină fără scop lucrativ furnizează un serviciu de știri specializat, precum și rapoarte și observații periodice privind încălcările libertății de convingere în Asia Centrală, Rusia, Caucazul de Sud, Belarus și, ocazional, Turcia⁽⁵⁸⁾.

Open Doors: este o organizație creștină cu filiale în diferite țări. Acesta sprijină creștinii persecutați din întreaga lume prin furnizarea de biblii, formare, sprijin practic și susținere și promovare⁽⁵⁹⁾. Open Doors își propune, de asemenea, să crească gradul de conștientizare cu privire la persecuția împotriva creștinilor și menține o „listă de supraveghere mondială”, care oferă un „clasament anual al țărilor în care creștinii se confruntă cu cele mai multe persecuții”.

2.1.5. Cum vă pot ajuta orientările specifice fiecărei țări

Orientările specifice fiecărei țări vă pot ajuta să vă concentrați atenția asupra aspectelor-cheie vizate și să adaptați în mod corespunzător strategia de interviu.

În afară de orice orientări naționale disponibile pentru anumite țări, ofițerul de decizie trebuie să consulte documentele de orientare specifice fiecărei țări ale EUAA⁽⁶⁰⁾, pentru țările relevante, astfel cum se prevede la articolul 11 alineatul (3) din Regulamentul EUAA. Pe baza analizei comune a situației dintr-o anumită țară de origine de către înalți funcționari din țările UE+, documentele de orientare națională oferă îndrumări privind modul de evaluare a profilurilor frecvent întâlnite (inclusiv a profilurilor care au legătură cu motivul religiei) în ceea ce privește calificarea pentru protecție internațională. În funcție de țară, secțiunile relevante pot include subiecte precum blasfemia, apostazia și convertirea, profilurile anumitor minorități (etnice și) religioase și alte profiluri de persoane despre care se poate considera că se confruntă cu o teamă de persecuție bine întemeiată din motive religioase (deseori interconectate cu alte motive, de exemplu cu opinia politică). UNHCR⁽⁶¹⁾ publică, de asemenea, materiale similare de orientare specifice fiecărei țări, cum ar fi orientări privind eligibilitatea și considerații privind protecția internațională.

2.1.6. Cum se pregătește interpretul

Terminologia specifică utilizată în timpul interviurilor pentru cererile de azil bazate pe religie ar putea face dificilă traducerea exactă și imparțială de către un interpret. Comunicarea cu interpretul pe tema interviului îl ajută pe acesta să se pregătească mai bine pentru interviu.

⁽⁵⁶⁾ Departamentul de Stat al SUA, „Country reports on human rights practices” (Rapoarte de țară privind practicile în domeniul drepturilor omului) (<https://www.state.gov/reports-bureau-of-democracy-human-rights-and-labor/country-reports-on-human-rights-practices>).

⁽⁵⁷⁾ Human Rights Without Frontiers (<https://hrwf.eu/>).

⁽⁵⁸⁾ Forum 18 (<https://www.forum18.org/forum18.php>).

⁽⁵⁹⁾ Open Doors International (<https://www.opendoors.org>).

⁽⁶⁰⁾ Orientările EUAA specifice țărilor (<https://euaa.europa.eu/asylum-knowledge/country-guidance>).

⁽⁶¹⁾ Manualele și ghidurile UNHCR (<https://www.unhcr.org/search?comid=4a2789926&cid=49aea93ae2&tags=GIP>).

✓ **Informații în prealabil interpretul cu privire la tema interviului.**

Împărtășirea unor informații de bază despre solicitant și despre natura cererii sale, cum ar fi vârsta solicitantului, starea de sănătate, presupusa afiliere religioasă, zona de origine și teama sa de persecuție, înainte de începerea interviului personal, poate ajuta interpretul să se pregătească psihic pentru sarcina sa. Acest lucru este necesar pentru a asigura o comunicare mai ușoară și pentru a evita eventualele neînțelegeri dintre solicitant și interpret în timpul interviului personal. De asemenea, poate contribui la prevenirea oricărui potențial conflict de interese, de exemplu în cazul în care solicitantul și interpretul se cunosc deoarece frecventează aceleași organizații ale minorităților religioase din țara de azil.

✓ **Dacă este posibil, puneți terminologia la dispoziția interpretului în prealabil.**

Un alt avantaj al informării interpretului cu privire la tema interviului înainte de interviu este că interpretul va avea ocazia să se pregătească cu privire la terminologia specifică. Este o bună practică să se furnizeze interpretului o listă de termeni și definiții relevante (în limba interviewerului sau, dacă sunt disponibile, în ambele limbi) legate de religia care face obiectul interviului. Acest lucru va asigura că interpretul are acces la toate conceptele relevante care ar putea fi importante în timpul interviului. Vezi și secțiunea 3.2 „[Recomandări pentru administrațiile cu atribuții în domeniul azilului](#)”. Pentru concepte relevante pentru cererile de azil bazate pe religie, consultați secțiunea 1.2 „[Concepte relevante pentru cererile de azil bazate pe religie](#)”.

✓ **Subliniați importanța limbajului neutru.**

Trebuie să-i reamintiți interpretului importanța traducerii întrebărilor interviewerului și a răspunsurilor solicitantului exact cum sunt formulate. De asemenea, interpretul trebuie să se asigure că evită folosirea unor cuvinte care ar putea fi jignitoare și care ar putea avea o conotație negativă, cum ar fi termeni care nu sunt utilizați în mod obișnuit pentru autoidentificare (de exemplu, „ateu” sau „convertit” nu trebuie tradus prin „necredincios” sau „apostat”). Cu toate acestea, trebuie să se precizeze interpretului că, în cazul în care solicitantul recurge la utilizarea unui cuvânt cu conotație negativă, termenul trebuie, bineînțeles, să fie tradus întocmai.

2.2. Modul de desfășurare a interviului

Această secțiune se concentrează asupra aspectelor deosebit de relevante pentru cererile de azil bazate pe religie și trebuie citită împreună cu *Ghidul practic: Interviul personal* ⁽⁶²⁾, pe care îl completează. De asemenea, trebuie să se acorde o atenție deosebită copiilor și solicitanților vulnerabili [pentru mai multe informații, vă rugăm să consultați instrumentul pentru identificarea persoanelor cu nevoi speciale ⁽⁶³⁾ și Ghidul practic privind interesul superior al copilului în procedurile de azil ⁽⁶⁴⁾].

✓ **Construiți o relație cu solicitantul.**

Crearea și menținerea unei relații este considerată cel mai influent factor pentru a asigura interviuri productive. Acest lucru are o importanță deosebită în contextul interviurilor legate de religie. Pentru a asigura o comunicare neîngrădită, este posibil să fie necesar să depuneți eforturi suplimentare pentru a-l liniști pe solicitant.

Sublinierea principiului confidențialității, nu numai în etapa de deschidere, ci și pe tot parcursul interviului, poate fi necesară în anumite cazuri (de exemplu, cele legate de convertire). Sublinierea principiului neutralității poate fi, de asemenea, importantă

⁽⁶²⁾ Secțiunea 3 din *Ghidul practic: Interviul personal* este deosebit de relevantă în acest sens.

⁽⁶³⁾ EASO „Instrumentul de identificare a persoanelor cu nevoi speciale”.

⁽⁶⁴⁾ EASO, *Ghidul practic privind interesul superior al copilului în procedurile de azil*, 2019.

pentru a clarifica faptul că opiniile personale și credințele (ne)religioase ale interpretului și ale dumneavoastră nu vor influența în niciun fel evaluarea cererii solicitantului.

Furnizarea de informații solicitantului cu privire la libertatea religioasă poate fi, de asemenea, importantă. Într-adevăr, solicitanții se pot teme de consecințele cu care s-ar putea confrunța dacă vorbesc despre afilierea lor religioasă. În cazul în care solicitantul pare reticent să vorbească deschis în legătură cu afilierea și experiențele sale religioase, trebuie să aveți în vedere să reiterați pe parcursul interviului principiul dreptului la libertate religioasă.

Exemplu de informare a solicitantului cu privire la dreptul de a-și exprima credințele religioase

Ne-ați spus că ați solicitat protecție internațională din cauza convingerilor dumneavoastră (ne)religioase. Înainte de a vă ruga să-mi oferiți mai multe detalii despre acest subiect, este important să știți că, în această țară, toată lumea are dreptul de a-și exprima deschis convingerile religioase. Nimeni nu trebuie să fie discriminat, amenințat sau abuzat din cauza convingerilor sale. Acest lucru înseamnă că, în timpul interviului de astăzi, puteți să vă împărtășiți în mod deschis experiențele, gândurile și reflecțiile.

✓ Clarificați importanța cuvintelor și a conceptelor.

De asemenea, este important să fim conștienți de faptul că aceleași cuvinte pot avea înțelesuri diferite în diferite religii și/sau confesiuni și pot varia în funcție de experiența religioasă a fiecărei persoane. De exemplu, o persoană poate spune că s-a „convertit la creștinism” fără să fi fost neapărat botezată în mod oficial. În mod similar, afirmațiile potențial subiective trebuie să fie clarificate. De exemplu, o persoană poate spune despre sine că este „nereligioasă”, dar de fapt vrea să spună că ea crede, dar pur și simplu nu își practică în mod activ religia în momentul respectiv. Din acest motiv, trebuie să informați solicitantul cu privire la importanța explicării semnificației cuvintelor și conceptelor relevante încă de la începutul interviului.

Exemplu al importanței explicării cuvintelor relevante

Este posibil să existe cuvinte pe care noi doi le folosim și care pot fi înțelese în moduri diferite. Prin urmare, vă voi cere uneori să explicați ce înțelegeți prin anumite cuvinte. De asemenea, vreau să-mi spuneți dacă folosesc cuvinte pe care nu le înțelegeți.

✓ Folosiți cuvintele utilizate de solicitant ca mijloc de obținere a unor informații relevante.

În plus, trebuie să vă asigurați că vorbiți despre chestiuni religioase într-un mod care să-l încurajeze pe solicitant să furnizeze informații relevante. Întrebările dumneavoastră trebuie formulate într-un mod care să-l facă pe solicitant să vă ofere mai multe informații pe tema respectivă. Formularea întrebărilor într-un mod mai apropiat de modul în care solicitantul se exprimă în ceea ce privește credințele sale religioase poate duce la răspunsuri mai productive din partea solicitantului.

O modalitate bună de a face acest lucru este de a formula întrebări utilizând ca punct de plecare cuvinte folosite chiar de solicitant. De exemplu, dacă solicitantul a menționat că „îl iubește pe Iisus”, puteți continua cu întrebarea „Ce v-a determinat să-l iubiți pe Iisus?”, în loc să spuneți „Vă rugăm să explicați relația dumneavoastră cu creștinismul”.

✓ Folosiți întrebări deschise ori de câte ori este posibil.

În timp ce explorați subiectele relevante identificate în relatarea liberă a solicitantului, trebuie să țineți cont de faptul că este important să începeți cu întrebări deschise pentru a

permite solicitantului să ofere informații despre propriile experiențe sau practicile religioase individuale și să explice semnificația personală pe care o are religia pentru el.

Exemple de întrebări

- Vă rog să descrieți cum ați devenit creștin, începând cu primul gând potrivit căruia acest lucru era ceva ce vă doreați și până când v-ați hotărât să vă convertiți.
- Descrieți cum trăiți experiența de a fi creștin.
- Vă rog să-mi spuneți ce înseamnă pentru dumneavoastră să fiți creștin.
- Explicați care sunt, în opinia dumneavoastră, principalele diferențe dintre creștinism și islamism.

Atunci când este identificată o problemă de credibilitate, aceasta trebuie, în primul rând, să fie folosită ca o oportunitate de a explora și a clarifica suplimentar. Trebuie să faceți acest lucru într-un mod care să încurajeze solicitantii să spună adevărul, consolidându-vă totodată capacitatea de a identifica informațiile care nu sunt credibile.

Exemplu de mod în care solicitantului i se acordă posibilitatea de a explica preocupările legate de credibilitate

Mi-ați spus că v-ați hotărât să vă convertiți când ați ajuns în această țară și că statutul de creștin v-a schimbat viața. V-am solicitat să furnizați mai multe informații cu privire la motivele care v-au determinat să luați această decizie. Cu toate acestea, îmi oferiți foarte puține detalii despre motivația dumneavoastră de a vă converti. Puteți să mă ajutați să înțeleg de ce nu îmi puteți oferi mai multe detalii?

- ✓ La sfârșitul interviului, reamintiți-i solicitantului că are dreptul la libertatea religioasă în țara gazdă.

Pe măsură ce interviul se apropie de sfârșit, trebuie să vă asigurați că toate subiectele relevante au fost abordate suficient de bine. Întrebați solicitantul dacă a avut ocazia să furnizeze toate informațiile relevante și luați în considerare posibilitatea de a repeta informațiile despre dreptul de a se exprima deschis în ceea ce privește convingerile religioase. Luați în considerare posibilitatea de a informa solicitantul că, în cazul în care se confruntă cu discriminare, amenințări sau violență în țara de reședință, acest lucru poate fi raportat la poliție sau la centrul de primire. Furnizați informații relevante cu privire la ceea ce se va întâmpla în continuare și informații privind posibilitatea de a prezenta documente justificative (suplimentare) în conformitate cu practicile naționale, precum și cu privire la procedura în acest sens.

2.3. Ce trebuie explorat în timpul interviului

Această secțiune recapitulează elementele care trebuie explorate în cadrul interviului personal în general, cu accent pe ceea ce poate fi deosebit de relevant atunci când se explorează cererile de azil bazate pe religie. Secțiunea oferă îndrumări generale cu privire la conținutul interviului, enumerând subiectele care sunt relevante pentru toate tipurile de cereri de azil bazate pe religie. Orientări privind subiectele care trebuie explorate pentru tipuri specifice de cereri de azil bazate pe religie sunt furnizate în capitolul 4 „Cererile de azil bazate pe religie întâlnite frecvent”.

Casetele gri de mai jos prezintă elementele relevante care trebuie explorate la evaluarea eligibilității solicitantului pentru protecție internațională pe motive de religie. În cadrul fiecărui

element sunt oferite diferite exemple de subiecte relevante. Vă rugăm să rețineți că exemplele furnizate nu sunt exhaustive. În plus, nu toate subiectele sugerate vor fi relevante în fiecare caz individual și, dacă sunt relevante, măsura în care acestea vor fi explorate variază de la caz la caz.

Instrumentul EUAA conex

Pentru orientări generale privind evaluarea eligibilității pentru protecție internațională, consultați *Ghidul practic: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018 ⁽⁶⁵⁾.

2.3.1. Explorarea afilierii religioase

În majoritatea cererilor de azil bazate pe religie, trebuie să colectați informații relevante pentru a stabili afilierea religioasă (actuală sau anterioară) a solicitantului. Printre acestea se numără informații cu privire la „convingerea” religioasă, „identitatea” religioasă și „modul de viață” religios al solicitantului, în funcție de cum se raportează solicitantul la religia sa (vezi secțiunea 1.2 „[Concepte relevante pentru cererile de azil bazate pe religie](#)”).

Trebuie menționat că întrebările referitoare la natura afilierii religioase a solicitantului au fost împărțite mai jos în funcție de cele trei fațete ale religiei (convingere religioasă, identitate religioasă și mod de viață religios). Cu toate acestea, în practică, aceste trei fațete se pot suprapune. În plus, documentele justificative privind afilierea religioasă vor contribui la stabilirea afilierii religioase în timpul interviului personal.

(a) Cunoștințe despre religie

Ca punct de plecare, trebuie să explorați modul în care solicitantul își înțelege propria afiliere religioasă. Acest lucru vă va permite să vă faceți o idee despre relația solicitantului cu religia sa, adică să înțelegeți care sunt fațetele religiei (convingere, identitate, mod de viață) care sunt relevante pentru solicitant. Acest lucru vă va deschide calea către explorarea aspectelor religioase ale vieții solicitantului și vă va ajuta să decideți care sunt temele secundare cele mai relevante pentru stabilirea afilierii religioase în cazul respectiv.

Religia ca credință

În timpul explorării afilierii religioase, cunoașterea teoretică a doctrinei și a învățăturilor religiei poate fi relevantă, în funcție de profilul solicitantului. Rețineți că nivelul cunoștințelor teoretice poate varia foarte mult în funcție de solicitant și că pot exista multe motive legitime care pot explica lipsa unor astfel de cunoștințe.

Exemple de teme de analizat privind religia ca credință

- Credința religioasă la care aderă sau a aderat solicitantul, convingerile sale și ceea ce înseamnă/a(u) însemnat pentru el.
- Cunoștințele teoretice ale solicitantului cu privire la religia sa (doctrina religioasă, inclusiv normele religioase și cadrul instituțional).

⁽⁶⁵⁾ EASO, *Ghidul practic: Condițiile de obținere a statutului de protecție internațională*, aprilie 2018.

Religia ca mod de viață

Pe lângă cunoștințele teoretice, solicitanții pot fi întrebați despre modul în care își practică religia sau în care își practica religia anterioară. Rețineți că măsura în care un solicitant a putut să-și practice religia în țara de origine va depinde în mare parte de situația din țara respectivă și de riscurile asociate cu o astfel de practică.

Exemple de teme de analizat privind religia ca mod de viață

- Semnificația religiei pentru solicitant, de exemplu ce înseamnă/a însemnat pentru el, cât de importantă este sau a fost în viața sa de zi cu zi și dacă aceasta a evoluat în timp.
- Practicarea religiei, de exemplu practicile pe care le urmează sau nu le urmează/le-a urmat sau nu le-a urmat și cum o practică (a practicat-o), fie în anumite instituții religioase, grupuri, în cadrul familiei, fie în privat.

Aveți grijă să nu vă mulțumiți cu etichetele folosite de solicitant. Încercați să le clarificați, deoarece anumiți termeni pot avea o semnificație relativă. De exemplu, în cazul în care solicitantul se declară „religios” sau, dimpotrivă, afirmă că nu este religios, trebuie să întrebați din ce motive se descrie în acest fel. Eventual, îi puteți cere să-și susțină afirmațiile cu exemple concrete. În acest sens, puteți să întrebați solicitantul și cum se compară (s-a comparat) cu alți membri ai comunității sale din punctul de vedere al practicii religioase.

- Educația religioasă, de exemplu dacă a participat la orele de religie la școală sau ca activitate extrașcolară și ce își amintește despre aceste lecții.
- Practici, tradiții și ritualuri religioase, cum ar fi botezurile, căsătoriile sau festivitățile religioase, precum și sentimentele și amintirile pe care le asociază cu acestea.

Religia ca identitate

Pe lângă cunoștințele teologice ale solicitantului cu privire la religia și practicile sale, trebuie să întrebați despre comunitatea religioasă a acestuia, inclusiv despre familia sa și despre comunitatea mai largă din țara de origine și, dacă este relevant, din țara de azil.

Exemple de teme de analizat privind religia ca identitate

- contextul religios al solicitantului (de exemplu, proveniența dintr-o familie practicantă sau nepracticantă);
- natura rolului, responsabilităților și activităților solicitantului în cadrul comunității sale religioase;
- modul în care solicitantul se identifică cu comunitatea sa religioasă din țara de origine și/sau din țara de azil;
- componența comunității religioase locale a solicitantului (în țara de origine și/sau în țara de azil);
- cunoașterea comunității sale religioase (inclusiv evenimente religioase istorice importante, lideri ai comunității sale, evoluția situației comunității de-a lungul anilor, incidente din trecut în care comunitatea religioasă a fost vizată).

Factori care influențează cunoștințele solicitantului cu privire la religia sa

Cunoștințele teoretice și practice ale solicitantului cu privire la religia sa pot fi un element relevant pentru a stabili credibilitatea fostei și noii sale afiliere religioase. Factorii generali (de exemplu, vârsta, nivelul de educație) vor avea un impact asupra capacității solicitantului de a furniza informații. În plus, întrebările privind cunoștințele pe care trebuie să le adresați și în ce măsură vor varia în funcție de modul în care solicitantul și-a experimentat religia.

Factorii care explică diferențele dintre solicitanți cu privire la cunoașterea religiei lor

- **Importanța religiei pentru solicitant.**

O persoană care aparține unei anumite religii prin naștere, dar care nu a practicat-o niciodată, poate să nu aibă neapărat cunoștințe aprofundate despre acea religie. În schimb, o persoană care a crescut într-o familie religioasă va fi capabilă să vorbească despre religie în mod diferit comparativ cu o persoană care a crescut într-o familie nereligioasă și a decis să adopte religia la o vârstă mai înaintată.

- **Rolul solicitantului în comunitatea religioasă.**

Dacă solicitantul pretinde că a ocupat o anumită formă de rol de conducere sau altă poziție formală în cadrul comunității sale religioase (de exemplu, lider de cult, ghid spiritual, profesor, călugăr), trebuie să i se solicite să descrie conținutul doctrinar al religiei respective în detaliu. Același lucru se poate aplica și în cazul solicitanților care declară că au studiat pe larg sau au manifestat un interes deosebit pentru teoria religioasă sau care au fost expuși în alt mod la aceasta. Puteți să întrebați solicitantul, printre altele, despre principiile esențiale ale religiei sale. De asemenea, puteți analiza cunoștințele sale despre textele religioase (de exemplu, cărțile sfinte), despre evenimentele istorice legate de religia sa și despre rugăciuni.

- **Instruirea religioasă a solicitantului.**

Este posibil ca solicitantul să aibă puține cunoștințe despre religia sa, deoarece nu a beneficiat niciodată de o instruire religioasă adecvată. De exemplu, solicitantul poate să provină dintr-o zonă rurală din țara sa de origine și să nu fi avut acces la cursuri religioase, seminare sau formări religioase. Este posibil ca, din motive practice, solicitantul să nu fi putut să urmeze o formare religioasă, de exemplu, pentru că a locuit la o distanță mare de locurile în care se oferea o astfel de formare. În plus, solicitantul poate fi analfabet, iar singurele informații cu privire la religia sa ar putea să provină din slujbe religioase, festivități, sărbători și conversații ocazionale cu alți membri ai comunității religioase. În plus, instruirea religioasă ar putea fi interzisă și ar putea chiar expune persoanele implicate unor pericole grave.

- **Interacțiunea dintre apartenența religioasă și cultură.**

Nu trebuie să se presupună că toți membrii unei anumite religii sunt familiarizați cu detaliile religiei lor doar în virtutea faptului că s-au născut aparținând religiei respective. Multe practici religioase sunt interconectate cu practicile tradiționale. Este posibil ca unele persoane care consideră că afilierea lor religioasă face parte din viața și identitatea lor culturală să nu o practice în mod foarte activ, însă să o păstreze (și, prin urmare, pot fi supuse persecuției). În acest caz, întrebările referitoare la aspectele teoretice ale religiei solicitantului trebuie să rămână de bază și să nu reprezinte o parte majoră a explorării afilierii religioase. Accentul trebuie să fie pus pe relația solicitantului cu religia ca parte integrantă a vieții sale de zi cu zi (religia ca mod de viață) și pe rolul religiei în familia sa și în comunitatea mai largă (religia ca identitate).

- **De cât timp a adoptat solicitantul noua credință.**

În cazul solicitanților care s-au convertit la o altă religie sau care au adoptat un mod de viață nereligios, timpul care s-a scurs de la adoptarea noii lor credințe va avea un impact asupra nivelului de cunoștințe de care pot da dovadă. Solicitanții care se află în fazele incipiente ale convertirii vor avea mai puține cunoștințe despre noua lor credință decât solicitanții care au avut suficient timp pentru a o aprofunda.

Iată, de exemplu, câteva întrebări care ar putea fi adresate cu privire la cunoștințele solicitantului despre creștinism.

- Care sunt părțile din Biblie de care vă simțiți cel mai atras?
- Vă rog să-mi spuneți ce știți despre ceea ce este important în creștinism.
- Există versete din Biblie care sunt importante pentru dumneavoastră?
- Vă rog să descrieți o sărbătoare a creștinismului care este importantă pentru dumneavoastră.

Rețineți că, chiar dacă solicitantul are cunoștințe teoretice detaliate despre religia sa, acest lucru nu înseamnă neapărat că este sincer în ceea ce privește convingerea sa. În schimb, o persoană poate fi persecutată pe baza religiei sale, chiar dacă are puține cunoștințe sau niciun fel de cunoștințe despre aceasta. Lipsa de cunoștințe ar putea fi explicată prin diverși factori, după cum s-a subliniat mai sus. Prin urmare, solicitantului trebuie să i se ofere întotdeauna posibilitatea de a clarifica motivele lipsei sale de cunoștințe, ale neconcordanțelor sau ale contradicțiilor.

Explorarea apartenenței religioase imputate sau a apostaziei imputate

Rețineți că, chiar dacă afilierea religioasă a solicitantului nu este stabilită, acesta poate fi perceput de către persecutor ca aparținând unei anumite religii sau ca fiind un apostat. Prin urmare, trebuie să analizați și motivele posibile pentru care solicitantului i se poate atribui o anumită afiliere religioasă.

Exemple de teme de analizat privind afilierea religioasă imputată

- Analizați cine l-a perceput pe solicitant ca fiind afiliat la un anumit grup religios sau ca apostat și dacă acest lucru se limitează la indivizi, la agenții de persecuție, la un anumit grup sau dacă este vorba de o întreagă parte a societății.
- Circumstanțele în care solicitantul a aflat despre această afiliere religioasă atribuită.
- Explicațiile solicitantului cu privire la motivul pentru care a fost perceput ca aparținând unei anumite religii sau ca fiind apostat.
- Orice situație în care solicitantul a fost implicat și care a dus la percepția că este asociat cu o anumită religie, cu apostazia sau cu un sistem de credință ateu, agnostic sau nereligios.
- Dacă solicitantul cunoaște persoane aflate în situații similare cărora li s-au atribuit astfel de convingeri și care sunt consecințele pe care acest lucru le-a avut asupra vieții lor.
- Percepția pe care o are societatea sau statul despre grupul religios atribuit.

(b) Documente justificative

Solicitantul poate să prezinte documente justificative emise de autorități sau persoane din țara de origine sau de organizații religioase ori persoane din comunitatea religioasă din țara de azil. Circumstanțele în care au fost emise documentele, precum și conținutul și scopul acestora sunt subiecte care ar putea fi analizate în timpul interviului. În afară de ceea ce este inclus în documentele în sine, trebuie să se analizeze și în ce măsură cunoaște solicitantul subiectele respective și cum sunt acestea legate de declarațiile solicitantului. În cazul în care este relevant, poate fi analizată, de asemenea, lipsa documentelor justificative și motivele pentru care acestea lipsesc. Aceste informații vă vor ajuta să evaluați valoarea probatorie care trebuie atribuită documentelor în cazul specific respectiv.

Documente eliberate în țara de origine

Documentele de identitate, cum ar fi pașapoartele sau cărțile de identitate ori actele de stare civilă, cum ar fi certificatele de căsătorie sau de naștere, pot indica afilierea religioasă (anterioară) a solicitantului. În plus, dacă solicitantul s-a convertit în țara sa de origine, certificatele de convertire din comunitatea sa religioasă pot avea valoare probatorie dacă sunt considerate autentice și de încredere.

Documente eliberate în țara de azil

Solicitanții pot prezenta documente sau mărturii scrise emise de comunitatea sau instituțiile lor religioase din țara de azil. Aceste documente pot servi drept certificări, deoarece atestă afilierea lor religioasă sau chiar poziția lor în cadrul unei comunități religioase. Documentele și declarațiile prezentate de terțe părți pot fi utilizate ca dovezi suplimentare și trebuie analizate pentru a verifica dacă pot confirma declarațiile solicitantului.

2.3.2. Explorarea persecuțiilor din trecut

În cazul în care solicitantul a fost persecutat în trecut, punctul de plecare va fi explorarea **a ceea ce s-a întâmplat, cum s-a întâmplat** (inclusiv prin ce mijloace), **când s-a întâmplat** (inclusiv cât de des), **unde s-a întâmplat, cine a făcut-o** (inclusiv cu sprijinul cui), **de ce s-a întâmplat** (atât din punct de vedere al cauzei, cât și al scopului) și **care au fost consecințele** (inclusiv impactul asupra solicitantului). În contextul persecuției pe motive de religie, este deosebit de relevant să analizăm în continuare subiectele de mai jos.

Exemple de teme de analizat cu privire la persecuțiile din trecut

- Dacă solicitantul s-a confruntat cu acțiuni vătămătoare sau suferințe din cauza religiei sale.
- Dacă solicitantul a fost discriminat din cauza afilierii sale religioase.
- Dacă solicitantul s-a confruntat cu restricții impuse asupra practicii sale religioase și modul în care l-a afectat acest lucru.
- Dacă solicitantul a fost supus unor restricții ca urmare a normelor impuse de o autoritate religioasă și cum a fost afectat de acest lucru.
- Dacă solicitantul și-a ascuns identitatea religioasă, convingerea sau modul de viață – motivele pentru care și-a ascuns identitatea religioasă și ce impact a avut acest lucru asupra solicitantului (de exemplu, cum l-a făcut să se simtă).

2.3.3. Explorarea temerii de persecuție la întoarcere

Trebuie să analizați ce teme solicitantul că s-ar putea întâmpla în cazul întoarcerii sale în țara de origine, inclusiv motivele pentru care crede că s-ar putea întâmpla acest lucru. Ca parte a analizei riscurilor viitoare, trebuie, de asemenea, să adunați informații despre posibilitatea solicitantului de a-și practica religia la întoarcere, pe baza a ceea ce este necesar pentru el în conformitate cu credințele sale religioase.

Este important de reținut că nu ne putem aștepta ca solicitantul să-și ascundă afilierea religioasă sau nereligioasă pentru a evita persecuția, dacă este esențial pentru el să-și practice credința pentru a-și păstra identitatea religioasă. De asemenea, nu ne putem aștepta ca solicitantul să participe la activități care sunt contrare credințelor sale religioase ⁽⁶⁶⁾.

Exemple de teme de analizat privind teama de persecuție la întoarcerea în țara de origine

- Practicile religioase pe care solicitantul le consideră necesare, pe baza credințelor sale religioase, la întoarcere.
- Restricții privind capacitatea solicitantului de a desfășura aceste practici la întoarcere.
- Impactul imposibilității de a-și practica religia în mod liber.
- Riscurile asociate activităților religioase preconizate de solicitant (inclusiv măsura în care solicitantul cunoaște sancțiunile și penalitățile).
- Constrângerea solicitantului de a se adapta la religia predominantă în țara de origine.
- Cum ar fi afectați solicitantul și membrii familiei sale de constrângerea de a se conforma religiei predominante.
- Riscurile întâmpinate de solicitant în cazul nerespectării normelor religioase predominante.

Pentru mai multe informații despre persecuția bazată pe religie, vezi secțiunea 1.3 „Persecuția pe motive religioase”.

2.4. Explorarea ipotezei potrivit căreia religia este motivul persecuției (legătură)

Este important să se examineze dacă poate fi justificată legătura dintre persecuție (de care se teme solicitantul) și motivul reprezentat de religie. Actele care nu privesc sau nu interferează în mod direct cu religia (de exemplu, o dispută violentă privind un teren) pot fi totuși bazate pe motive religioase. După cum s-a menționat anterior, legile de aplicare generală care, la prima vedere, nu par să vizeze niciun grup religios în mod special, pot totuși să introducă măsuri discriminatorii pentru anumite grupuri sau practici (ne)religioase. Prin urmare, trebuie să analizați dacă agentul de persecuție a fost motivat să acționeze împotriva unui solicitant din cauza afilierii religioase (reale sau percepute), a convingerii, a identității sau a modului de viață al solicitantului.

De asemenea, trebuie remarcat că, în unele cazuri, legătura dintre teama de persecuție și motivul reprezentat de religie se poate baza și pe convingerea religioasă a victimei, chiar dacă agenții de persecuție nu acționează din motive religioase. Acesta poate fi cazul obiecției pe motive de conștiință față de serviciul militar din motive religioase, în cazul în care un stat înrolează în armată toți cetățenii dintr-o anumită grupă de vârstă fără a ține cont de obiecțiile religioase puternice ale anumitor grupuri care se opun manevrării armelor și nu oferă niciun serviciu alternativ acestui grup de persoane. În acest caz, legătura dintre actul de persecuție (a fi nevoit să servească în armată împotriva convingerilor sale sau a fi aspru pedepsit dacă refuză) și motivul religios ar fi totuși stabilă, deoarece statul ignoră în mod deliberat nevoile care decurg din convingerile religioase. Procedând astfel, statul refuză victimei protecția pe care, în condiții normale, ar putea să o asigure, de exemplu, oferind alternative (vezi secțiunea 4.4 „Persoanele care refuză serviciul militar pe motive de conștiință, din motive religioase”).

⁽⁶⁶⁾ CJUE, 2012, Y și Z, op. cit. nota de subsol 16, punctele 70 și 80.

Puncte esențiale care trebuie avute în vedere la analizarea legăturii

- Nu ne putem aștepta ca solicitantul să cunoască motivele exacte ale persecutorului. Este suficient să se stabilească faptele care ar putea determina o persoană să se teamă în mod rezonabil de persecuție din motive religioase.
- Persecuția poate avea loc din mai multe motive prevăzute de convenție (de exemplu, rasa și religia) sau pentru un motiv prevăzut de convenție și pentru un motiv care nu are legătură cu acesta (de exemplu, animozitatea interpersonală și religia). Important este ca măcar un motiv substanțial al persecutorului să fie legat de un motiv prevăzut de convenție. (Vezi și secțiunea 1.4.3 „Suprapunerea cu alte motive”.)
- Persecuția poate fi declanșată inițial din alte motive (care nu sunt prevăzute în convenție), dar poate deveni ulterior bazată pe religie (de exemplu, o persoană este jefuită din motive pur pecuniare, dar apoi este bătută crunt atunci când autorul află despre religia sa).
- Agentul de persecuție ar putea crede că acționează în interesul solicitantului fără a dori să-i facă rău sau să-l pedepsească (de exemplu, o practică tradițională dăunătoare impusă în numele religiei și pentru „binele” solicitantului).

Dacă un solicitant susține că se teme de persecuție din partea unor actori nestatali, din motive care nu au legătură cu religia sau cu oricare dintre celelalte motive prevăzute de convenție (rasă, cetățenie, apartenență la un anumit grup social, opinie politică), legătura cu motivul reprezentat de religie poate fi stabilită dacă absența protecției (de exemplu, din partea autorităților statului) este legată de apartenența religioasă (atribuită) a solicitantului. De exemplu, solicitantul este un membru al unei minorități religioase care se teme de persecuție din partea membrilor majorității religioase din cauza unei dispute legate de un teren. În cazul în care autoritățile statului refuză să protejeze solicitantul din cauza afilierii sale religioase, se poate stabili o legătură cu motivul reprezentat de religie ⁽⁶⁷⁾.

Exemple de teme de analizat cu privire la motivele sau cauzele persecuției

- Punctul de vedere al solicitantului cu privire la motivele care au stat la baza actelor de persecuție și faptele concrete pe care își bazează punctul de vedere (de exemplu, informațiile oficiale oferite de persecutor solicitantului cu privire la motivele pentru care a fost vizat și orice retorică ce a însoțit actele de persecuție).
- Orice declarații făcute de persecutor cu privire la afilierea religioasă a solicitantului.
- Tratatamentul celorlalți membri care au aceeași afiliere religioasă de către agenții de persecuție.
- Orice alte motive potențial legitime care ar putea explica acțiunile presupusului persecutor (în special în cazul în care practicile religioase sunt limitate sau interzise).

⁽⁶⁷⁾ Articolul 9 alineatul (3) din DCPI (reformată) prevede că trebuie să existe o legătură între motive și actele de persecuție sau absența protecției împotriva unor astfel de acte.

2.5. Explorarea posibilității de protecție în țara de origine

În cazul în care statul sau agenții săi sunt agenții de persecuție, există o prezumție că protecția efectivă nu este, în general, disponibilă pentru solicitant. După cum se prevede la articolul 7 din DCPI (reformată), în cazul agenților de persecuție nestatali, trebuie să verificați dacă autoritățile naționale sau partidele/organizațiile care controlează o parte substanțială a țării sunt capabile și dispuse să ofere protecție solicitantului. Protecția oferită trebuie să fie eficientă, să nu fie temporară și să fie accesibilă.

Exemple de teme de analizat privind protecția în țara de origine

- Dacă solicitantul a solicitat protecție din partea autorităților relevante și rezultatul acestei încercări.
- Motivele pentru care solicitantul nu a solicitat protecție din partea autorităților naționale (obstacole potențiale, punctul de vedere al solicitantului cu privire la ceea ce s-ar fi întâmplat).
- Dacă solicitantul cunoaște alți membri ai grupului său religios care au solicitat protecție din partea autorităților și care a fost rezultatul acestor demersuri.
- Cunoștințele solicitantului cu privire la modul în care abordează de obicei autoritățile competente plângerile legate de persecuție din cauza religiei (aceasta este ignorată în mod deliberat sau tolerată?).
- Dacă solicitantul are exemple concrete de lipsă de acțiune din partea autorităților la momentul solicitării protecției.

2.6. Explorarea ipotezei potrivit căreia ar putea exista o alternativă de protecție în interiorul țării

În funcție de practica națională, analizați dacă solicitantul poate evita persecuția stabilindu-se într-o altă parte a țării de origine ⁽⁶⁸⁾. Cu toate acestea, țineți seama de faptul că se presupune că o API nu este aplicabilă atunci când agentul de persecuție este statul. API poate fi însă aplicabilă acolo unde, din orice motiv, capacitatea de persecuție a statului este limitată sau inexistentă în locul propus pentru API ⁽⁶⁹⁾. În plus, evaluarea trebuie să se concentreze asupra momentului în care se ia decizia privind cererea de azil.

Atunci când se identifică o locație în care o API ar putea fi luată în considerare pentru un solicitant cu o cerere de azil bazată pe religie, o zonă în care membrii aceleiași comunități religioase trăiesc în siguranță ar putea servi drept punct de plecare. Prezența unei astfel de comunități religioase poate juca, de asemenea, un rol în capacitatea solicitantului de a se stabili în mod rezonabil în zona respectivă (de exemplu, poate facilita accesul la mijloace de subsistență sau găsirea unei locuințe).

Depinde de rezultatul unei evaluări individuale dacă o API poate fi aplicată unui caz specific. O astfel de evaluare trebuie să asigure nu numai îndeplinirea criteriului de siguranță, ci și faptul

⁽⁶⁸⁾ Articolul 8 din DCPI (reformată).

⁽⁶⁹⁾ Vezi și *Guidelines on International Protection No 4: „Internal Flight or Relocation Alternative” within the Context of Article 1A(2) of the 1951 Convention and/or 1967 Protocol relating to the Status of Refugees („Orientările UNHCR privind protecția internațională nr. 4: Alternativa refugierii sau relocării interne” în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul (2) din Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la această)*, 23 iulie 2003, HCR/GIP/03/04, punctele 13-14.

că solicitantul poate călători și poate fi acceptat în locul identificat. De asemenea, trebuie să se evalueze dacă este rezonabil ca solicitantul să se stabilească acolo. Fiecare dintre aceste criterii trebuie analizat în detaliu dacă se are în vedere o API într-un anumit caz.

Instrumentul EUAA conex

Pentru orientări mai detaliate, vezi *Ghidul practic al EASO privind aplicarea alternativei de protecție în interiorul țării de origine*, mai 2021.

Exemple de teme de analizat privind API pentru cereri de azil bazate pe religie

- Distribuția demografică a grupului religios al solicitantului pe teritoriul țării de origine.
- Situația membrilor aceleiași confesiuni religioase în diferite regiuni ale țării de origine.
- Dacă prezența altor membri ai grupului religios al solicitantului este necesară pentru ca solicitantul să-și poată practica religia.
- Dacă alți membri ai grupului religios al solicitantului l-ar putea ajuta pe acesta să se stabilească în zona API (cazare, loc de muncă etc.).
- Dacă membrii unor grupuri religioase specifice sunt expuși unui risc sporit în cazul în care călătoresc într-o anumită zonă pentru a ajunge la locația API propusă și dacă există restricții impuse grupului respectiv pentru a avea acces în regiunea respectivă și a se stabili acolo.

Capitolul 2: Puncte-cheie de reținut

1. Pregătirea interviului

- Creați un mediu de interviu sigur (fizic sau virtual), lipsit de simboluri religioase sau ideologice, și asigurați confidențialitatea.
- Dacă este posibil, acceptați cereri pentru interpreți de același sex, dacă, în caz contrar, solicitantul ar avea dificultăți în a-și prezenta cererea.
- Pentru alte tipuri de solicitări referitoare la interpreți, asigurați solicitantul că interpretul este neutru și că sarcina lui este doar de a interpreta cu acuratețe declarațiile sale.
- Pregătirea psihologică:
 - luați în considerare propriile perspective culturale și (ne)religioase;
 - luați în considerare diversitatea și complexitatea religioasă;
 - luați în considerare prejudecățile religioase;
 - stabiliți-vă așteptări rezonabile în ceea ce privește cunoștințele teoretice ale solicitantului cu privire la credința sa.
- Familiarizați-vă cu dosarul cazului, acordând atenție și indiciilor implicite privind religia solicitantului;
- Citiți ITO utilizând surse de ITO referitoare la religia vizată și ținând cont de limitările acestora;
- Găsiți informații specifice religiei în rapoartele de orientare națională, de exemplu, în rapoartele EUAA și ale UNHCR;
- Pregătiți interpretul prin informare prealabilă și, dacă este posibil, prin punerea la dispoziție în prealabil a terminologiei specifice religiei.

Capitolul 2: Puncte-cheie de reținut

2. Deschiderea interviului

- Construiți o relație cu solicitantul.
- Informați solicitantul cu privire la dreptul său de a-și exprima credințele religioase.
- Informați solicitantul despre importanța explicării cuvintelor și a conceptelor.

3. Desfășurarea interviului

- Folosiți cuvintele solicitantului pentru a aduna informații.
- Folosiți întrebări deschise ori de câte ori este posibil.

4. Fondul cererii

- Explorați afilierea religioasă (imputată) pe baza următoarelor criterii.
 - Cunoașterea de către solicitant a religiei sale ca credință, ca mod de viață și ca identitate. Luați în considerare următorii factori care pot explica variațiile în ceea ce privește cunoștințele solicitantului despre religia sa:
 - importanța religiei pentru solicitant;
 - rolul solicitantului în comunitatea religioasă;
 - instruirea religioasă a solicitantului;
 - interacțiunea dintre afilierea religioasă și cultură;
 - de cât timp a adoptat solicitantul noua credință.
 - Documentele justificative.
- Explorați persecuțiile din trecut (ce s-a întâmplat, cum, când, unde, de ce, cine a făcut-o și care au fost consecințele).
- Explorați teama legată de ce s-ar putea întâmpla la întoarcere.
- Explorați legătura cu religia, ținând cont de următoarele:
 - solicitantul nu poate să cunoască motivele exacte ale persecutorului;
 - persecuția poate fi legată de mai multe motive prevăzute de convenție;
 - persecuția poate începe pe baza unui alt motiv și poate deveni ulterior bazată pe religie;
 - agentul de persecuție ar putea crede că acționează în interesul solicitantului;
 - lipsa de protecție din partea statului poate fi legată de religia solicitantului.
- Întrebați despre disponibilitatea protecției în țara de origine.
- Dacă este cazul, întrebați despre o API.

5. Încheierea interviului

- Întrebați solicitantul dacă a avut posibilitatea de a oferi suficiente informații despre cererea sa.

3. Recomandări pentru un interviu eficient

Examinarea cererilor de azil bazate pe religie implică adesea utilizarea intensivă a resurselor. Poate fi nevoie de mai multe interviuri și de mult timp pentru a redacta o decizie. O procedură de examinare prelungită poate avea un efect negativ asupra solicitanților, care sunt lăsați într-o stare de incertitudine și nu își pot continua noua viață în țara de azil. Presiunea asupra resurselor și întârzierile rezultate nu sunt benefice nici pentru autoritățile decizionale.

3.1. Recomandări pentru ofițerii de decizie

3.1.1. Acțiuni recomandate

- ✓ **Selectați numai subiectele care sunt relevante pentru fiecare caz în parte.**

La explorarea subiectelor în timpul interviului (de exemplu, cele enumerate în capitolul 4), nu este necesar să se abordeze în mod sistematic fiecare subiect. Faptul că aveți cunoștințe despre diferitele aspecte și subiecte care pot fi explorate în cazul cererilor bazate pe religie vă va ajuta să fiți flexibil în timpul interviului și să nu vă concentrați pe un subiect care nu corespunde profilului solicitantului. Concentrați-vă numai pe subiectele care sunt relevante pentru cazul specific al solicitantului, pe baza profilului și a relatării acestuia.

De asemenea, trebuie să știți când să vă opriți după ce ați explorat suficient un subiect. De exemplu, în cazul în care orientările naționale concluzionează că membrii unei minorități religioase dintr-o anumită țară de origine sunt considerați în general ca fiind expuși riscului de persecuție, nu este necesar să analizați pe larg riscul la întoarcere. Dimpotrivă, trebuie să orientați interviul asupra analizării afilierii religioase a solicitantului.

- ✓ **Luați în considerare toți indicatorii de credibilitate în timpul interviului.**

În cazurile complexe, cum ar fi cererile de azil bazate pe religie, în special atunci când lipsesc ITO, ofițerii de decizie tind să se bazeze pe cantitatea de detalii furnizate de solicitant ca unic criteriu al credibilității. Acest lucru duce la interogarea îndelungată cu privire la detaliile relatării solicitantului. Amintiți-vă că suficiența detaliilor nu este singurul indicator de credibilitate care va avea un impact asupra evaluării credibilității. Cealți indicatori relevanți ai credibilității sunt specificitatea (caracteristicile personale, individuale și unice ale relatării solicitantului), coerența și consecvența interne, plauzibilitatea și coerența cu alte dovezi.

Chiar dacă un nivel ridicat de detaliere este, în general, un indicator al credibilității, rețineți că lipsa detaliilor nu afectează credibilitatea în toate situațiile. Depinde de circumstanțele personale ale solicitantului.

Nu uitați că și criteriile de credibilitate au limitele lor. Acestea există pentru a vă permite să concluzionați, în mod rezonabil, dacă un anumit fapt material poate fi acceptat sau nu, dar nu neapărat pentru a stabili adevărul dincolo de orice îndoială rezonabilă. În special, există limite în ceea ce privește măsura în care convingerile și credințele pot fi considerate autentice.

- ✓ **Cunoașteți religia (religiile) actuală (actuale) și anterioară (anterioare) a (ale) solicitantului.**

În calitate de ofițer de decizie, este de datoria dumneavoastră să vă pregătiți în mod corespunzător și să obțineți informațiile de bază necesare despre caz înainte de

interview. În cazul cererilor de azil bazate pe religie, pregătirea va include familiarizarea cu terminologia, conceptele, instituțiile și practicile relevante, inclusiv, dacă este cazul, în țara în care a fost depusă cererea de protecție internațională (de exemplu, convertire *sur place*). Religiiile și modul în care acestea sunt experimentate și practicate diferă într-o asemenea măsură încât același set de întrebări sau un set similar de întrebări poate fi relevant pentru un tip de religie sau confesiune, nefiind însă relevant pentru o altă religie sau confesiune. Cunoașterea adecvată a religiei (religiilor) în cauză vă va ajuta să evitați să adresați întrebări irelevante.

✓ **Colectați informațiile necesare pentru evaluarea riscurilor.**

Asigurați-vă că, în timpul interviului, puneți un accent suficient pe colectarea informațiilor pe baza cărora veți efectua în cele din urmă evaluarea riscurilor. Acest lucru înseamnă că examinarea pleacă de la temerile solicitantului cu privire la întoarcerea în țara de origine sau de la riscurile cu care s-ar confrunta acesta la întoarcere. Întrebați-l pe solicitant despre impactul pe care l-ar avea asupra lui întoarcerea în țara de origine din perspectiva practicii și convingerii religioase, despre modul în care ar face față eventualelor restricții și despre consecințele acestei situații pentru el. Nu uitați să explorați suficient percepția agentului de persecuție înainte de a evalua credibilitatea convingerilor religioase ale solicitantului. Dacă țineți seama de această evaluare prospectivă a riscurilor în timpul interviului, în loc să vă concentrați în mod inutil, de exemplu, asupra cunoștințelor solicitantului despre religia sa sau asupra comportamentului acestuia în țara de azil, veți economisi timp în timpul interviului.

✓ **Utilizați tehnici de interogare productive.**

În cazul în care solicitantul nu oferă un răspuns satisfăcător la o întrebare, nu insistați să repetați aceeași întrebare de mai multe ori. În schimb, asigurați-vă de la început că solicitantul înțelege de ce i se adresează o anumită întrebare și ce se așteaptă de la el (în ceea ce privește detaliile, specificitatea, etc.). Dacă, în ciuda acestor explicații preliminare, solicitantul nu poate răspunde la o întrebare într-un mod satisfăcător, spuneți-i de ce considerați că declarațiile sale sunt insuficiente (de exemplu, prea vagi, prea succinte) și întrebați-l dacă există un motiv pentru aceste deficiențe. Astfel, solicitantului are o șansă reală de a oferi cel mai adecvat răspuns posibil sau o explicație pentru incapacitatea sa de a face acest lucru.

3.1.2. Acțiuni de evitat

× **Nu vă concentrați prea mult asupra cunoștințelor teoretice/teologice.**

Este de așteptat ca solicitantul să aibă cel puțin cunoștințe teoretice elementare despre doctrina religiei sale. În funcție de nivelul de educație al solicitantului și de alți factori (de exemplu, dacă susține că a beneficiat de educație religioasă sau că s-a implicat în alt mod în teoria religioasă sau în modul în care își practică religia), vă puteți aștepta să aibă cunoștințe mai avansate. Totuși, interviul personal nu trebuie să echivaleze niciodată cu un „chestionar” cu privire la religie. Trebuie să aveți așteptări realiste în ceea ce privește nivelul de cunoștințe pe care îl puteți anticipa de la solicitant și să nu acordați o atenție disproporționată cunoștințelor teoretice în detrimentul altor elemente mai relevante pentru evaluarea cererii. Rețineți că religia nu se referă doar la ceea ce știe solicitantul despre doctrina religioasă (religia ca credință), ci și la modul în care persoana se identifică cu comunitatea religioasă (religia ca identitate) și cum o practică în viața de zi cu zi (religia ca mod de viață). Măsura în care fiecare dintre aceste aspecte este relevant va depinde de experiența individuală a solicitantului.

× **Nu petreceți prea mult timp analizând convertirea formală.**

În cazurile în care a avut loc un ritual formal de convertire (de exemplu, botezul), nu petreceți prea mult timp adresând întrebări despre eveniment. Adesea, faptul că o persoană a fost botezată, de exemplu, nu este principalul factor determinant în evaluarea riscului la întoarcere. Trebuie să vă rezervați suficient timp în timpul interviului pentru a vă

concentra asupra sincerității noii convingeri și asupra schimbărilor de viață determinate de aceasta. Dacă vă concentrați asupra acestor aspecte, mai degrabă decât asupra credibilității actului formal de convertire, veți fi în măsură să obțineți informații relevante pentru evaluarea riscurilor, care vor fi mai utile la elaborarea deciziei.

- × Nu vă concentrați prea mult pe explorarea documentelor justificative fiabile și relevante.

Uneori, reiese clar de la început că documentele prezentate de solicitant (de exemplu, certificatele autentice de botez sau de apartenență la instituții religioase) sunt fiabile și relevante. În aceste cazuri, puteți economisi mult timp dacă nu adresați multe întrebări despre astfel de documente în timpul interviului personal.

3.2. Recomandări pentru administrațiile cu atribuții în domeniul azilului

În plus față de sfaturile pentru ofițerii de decizie, au fost identificate următoarele bune practici pentru administrațiile cu atribuții în domeniul azilului.

- ✓ Furnizați interpreților terminologia specifică religiei.

Terminologia utilizată poate fi foarte specifică unui anumit subiect, în special pentru cazurile de convertire, și poate depăși capacitatea multor interpreți, indiferent de competențele lor lingvistice. În aceste cazuri, autoritatea decizională poate sprijini interpretii prin punerea la dispoziția acestora a unei liste de termeni și a traducerilor acestora în limbile utilizate în mod obișnuit, de exemplu, termeni din domeniul creștinismului în limba arabă. Acest lucru ar îmbunătăți calitatea și eficiența interviului personal, evitând întreruperile pentru a permite interpretului să caute traducerea adecvată.

- ✓ Furnizarea de orientări specifice fiecărei țări cu privire la cererile de azil bazate pe religie.

Orientările specifice fiecărei țări se bazează pe o analiză comună a ITO. Aceasta direcționează atenția ofițerului de decizie către întrebările-cheie rămase nerezolvate la care trebuie să se răspundă în timpul examinării individuale. De exemplu, în cazul în care, conform orientărilor specifice unei țări, membrii unei anumite comunități religioase dintr-o anumită țară sunt supuși persecuției de grup, interviul personal se va concentra în principal pe afilierea religioasă a solicitantului și va fi mai puțin necesar să se analizeze în detaliu persecuția suferită în trecut și cea de care se teme.

- ✓ Comunicarea cu instituțiile religioase și cu organizațiile cu profil religios la nivel național pentru a îmbunătăți calitatea și relevanța documentelor pe care acestea le publică.

Instituțiile religioase și organizațiile cu profil religios sunt adesea implicate în acordarea de asistență solicitanților cu cereri de azil bazate pe religie. Prin urmare, colaborarea cu astfel de entități poate duce la emiterea unor documente mai fiabile care să ofere informații relevante pentru cererea de azil (de exemplu, data și locul ceremoniei de botez, data și durata instruirii religioase primite, relația dintre emitentul documentului și solicitant, rolul și activitățile solicitantului în comunitatea religioasă, poziția persoanei care a semnat sau a emis documentul).

- ✓ Cooperati cu instituțiile religioase și cu organizațiile cu profil religios pentru a le solicita opinia cu privire la orientările naționale în materie de religie.

Instituțiile religioase ar putea consilia autoritățile decizionale cu privire la modul de evitare a așteptărilor nerealiste sau a interogatoriilor excesiv de complicate sau abstracte. Pe de altă parte, autoritățile decizionale ar putea explica procedura de azil instituțiilor religioase, astfel încât posibila interacțiune a acestora cu solicitanții să se bazeze pe informații corecte. O astfel de colaborare bidirecțională ar putea contribui la îmbunătățirea calității orientărilor interne și a strategiilor de interviu.

4. Cereri de azil bazate pe religie întâlnite frecvent

Acest capitol oferă îndrumări cu privire la interviuarea solicitanților care prezintă cereri care se încadrează în cele cinci tipuri de cereri de azil întâlnite frecvent, ce au o legătură cu religia ca motiv de persecuție:

- Convertirea la o altă religie ([secțiunea 4.1](#));
- Renunțarea la o religie pentru a adera la un sistem de credințe ateist, agnostic sau nereligios ([secțiunea 4.2](#));
- Minorități religioase ([secțiunea 4.3](#));
- Persoanele care refuză serviciul militar pe motive de conștiință, din motive religioase ([secțiunea 4.4](#));
- Persecuție religioasă bazată pe criteriul reprezentat de gen ([secțiunea 4.5](#)).

Pentru fiecare tip de cerere, se fac recomandări cu privire la subiectele relevante care să fie analizate în timpul interviului personal și cu privire la modul în care trebuie să se facă acest lucru. Subiectele care urmează să fie analizate se concentrează asupra aspectelor specifice fiecărui tip de cerere de azil bazată pe religie și completează recomandările furnizate în capitolul anterior.

În ceea ce privește subiectele de explorat, discutate pentru fiecare tip de cerere de mai jos, țineți cont de următoarele aspecte.

- ✓ **Subiectele de explorat nu înlocuiesc relatarea liberă.**

Explorarea subiectelor abordate în cadrul fiecărui tip de cerere nu trebuie să înlocuiască niciodată relatarea liberă, care trebuie considerată întotdeauna componenta centrală a interviului.

- ✓ **Nu toate subiectele trebuie să fie explorate în toate cazurile.**

Nu toate subiectele menționate mai jos în secțiunile care acoperă diferitele cereri de azil trebuie abordate în timpul interviului personal cu un solicitant a cărui cerere de azil se încadrează în categoria sau categoriile respective. Subiectele care trebuie explorate vor varia de la caz la caz și vor trebui adaptate în funcție de relatarea solicitantului și de situația din țara de origine.

- ✓ **Relatarea solicitantului trebuie să servească drept bază pentru a selecta subiectele care trebuie explorate.**

Trebuie să utilizați relatarea solicitantului ca punct de pornire pentru a decide care sunt subiectele relevante ce trebuie să fie analizate suplimentar. Lista de subiecte prezentată mai jos nu este exhaustivă, iar ordinea în care sunt prezentate nu este o indicație în ceea ce privește ordinea pe care trebuie să o urmați în timpul interviului.

4.1. Convertirea la o altă religie

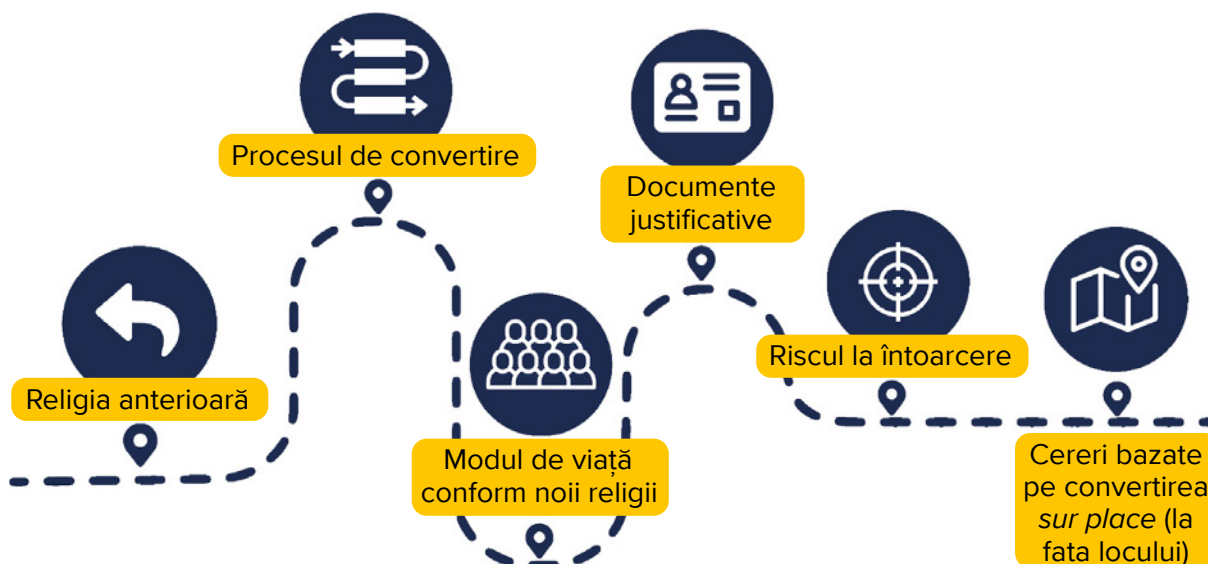
Această secțiune se concentrează pe interviuarea solicitanților care s-au convertit voluntar la o nouă religie. „Convertirea” la ateism, agnosticism sau la un sistem de credință nereligios este tratată în secțiunea 4.2 „Renunțarea la o religie pentru a adera la un sistem de credințe ateist, agnostic sau nereligios”.

Circumstanțele în care a avut loc convertirea solicitantului pot fi foarte diferite. Subiectele de explorat enumerate mai jos vă vor ghida să abordați convertirea cu o atitudine deschisă și să fiți receptiv la diversitate. Rețineți, de asemenea, că procesul de convertire ar fi putut avea loc integral în țara de origine sau ar fi putut să înceapă în țara de origine și să se fi încheiat în țara de azil sau ar fi putut să aibă loc integral în țara de azil (⁷⁰).

Subiectele de explorat sunt următoarele:

- Religia sau convingerea anterioară ([secțiunea 4.1.1](#));
- Procesul de convertire ([secțiunea 4.1.2](#));
- Modul de viață conform noii religii ([secțiunea 4.1.3](#));
- Documente justificative ([secțiunea 4.1.4](#));
- Riscul la întoarcerea în țara de origine ([secțiunea 4.1.5](#));
- *Cereri bazate pe convertirea sur place* ([secțiunea 4.1.6](#)).

Figura 6. Convertirea la o altă religie

Exemplele practice prezentate în secțiunile de mai jos se concentrează în mare parte pe convertirea la creștinism, deoarece acest subiect al convertirii este frecvent întâlnit în cererile de azil în țările UE+. Totuși, aceste subiecte pot fi folosite pentru a analiza convertirea la orice religie.

⁽⁷⁰⁾ Pentru orientările relevante ale UNHCR, vezi UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 6*, 2004, op. cit. nota de subsol 12.

4.1.1. Religia sau convingerea anterioară

Această secțiune se aplică atât secțiunii 4.1 „Convertirea la o altă religie”, cât și secțiunii 4.2 „Renunțarea la o religie”.

Informațiile colectate cu privire la religia sau convingerea anterioară vor fi utile pentru a analiza motivația convertirii. Aceasta plasează cererea de convertire a solicitantului în contextul adecvat și oferă informațiile de bază necesare pentru a înțelege procesul de convertire.

(a) Rolul religiei în trecutul solicitantului

Rolul pe care religia l-a jucat în creșterea, familia și mediul social al solicitantului înainte de convertire are un impact asupra modului în care acesta experimentează în prezent noua religie. Prin urmare, este relevant să se analizeze semnificația pe care solicitantul obișnuia să o acorde convingerii sale, modul în care se identifica cu aceasta sau în ce măsură religia a fost un mod de viață pentru el. Răspunsurile solicitantului la întrebările dumneavoastră referitoare la aceste subiecte vă vor ajuta să-i înțelegeți parcursul personal de convertire și vă vor permite să vă concentrați asupra întrebărilor relevante și să sesizați eventualele neconcordanțe.

Țineți cont de faptul că, de obicei, persoanele convertite sunt mult mai active sau mai devotate religiei lor actuale decât au fost în timpul practicării celei anterioare. O astfel de schimbare în angajamentul față de practicile religioase poate fi explicată prin impactul pe care religia actuală l-a avut asupra vieții solicitantului și nu trebuie să fie considerată o inconsecvență în sine.

Exemple de teme de analizat cu privire la rolul religiei în trecutul solicitantului

Religia solicitantului ca credință

- relația solicitantului cu religia sa anterioară și rolul pe care religia l-a jucat în modelarea viziunii sale asupra lumii înainte de convertire;
- eventualele întrebări sau îndoieli ale solicitantului cu privire la credința sa anterioară;
- reacțiile familiei sau ale instituțiilor relevante (școli, lăcașuri de cult etc.) față de îndoielile solicitantului;
- răspunsul sau sentimentele solicitantului față de aceste reacții.

Religia solicitantului ca identitate

- viața solicitantului în comunitatea religioasă și coeziunea socială în rândul membrilor săi, precum și dacă solicitantul își amintește situații specifice în care a resimțit această coeziune socială, pozitivă sau negativă.

Religia solicitantului ca mod de viață

- modul în care religia era practică în viața de zi cu zi în familia solicitantului și de către membrii comunității;
- orice experiențe specifice care au implicat religia în familia solicitantului;
- celebrarea unor sărbători religioase speciale, evenimente și ritualuri religioase și amintirile solicitantului despre cum s-a simțit în situațiile respective. De exemplu, este posibil ca anumite practici religioase să-i fi provocat solicitantului amintiri cu sentimente mixte.

(b) Punctul de vedere actual al solicitantului cu privire la religia sa anterioară

Explorați punctul de vedere actual al solicitantului cu privire la religia sa anterioară, ținând cont de faptul că nu trebuie să vă așteptați ca solicitanții să exprime doar sentimente negative cu privire la religia lor anterioară. Nu este neobișnuit ca solicitanții să aibă sentimente pozitive față de cel puțin unele aspecte ale religiei lor anterioare.

Exemple de teme de analizat privind opinia actuală a solicitantului despre religia sa anterioară

- dacă atitudinea solicitantului față de vechea religie s-a schimbat;
- în caz afirmativ, în ce mod s-a schimbat atitudinea sa, în special dacă acum solicitantul consideră unele aspecte ale religiei sale anterioare ca fiind dificile sau chiar problematice;
- sentimentele solicitantului cu privire la tradițiile și contactele sociale legate de religia sa anterioară, de exemplu, dacă îi este dor de anumite aspecte ale acesteia și, în caz afirmativ, cum gestionează această pierdere.

În unele cazuri, solicitanții care s-au convertit la altă religie sau care au adoptat un mod de viață nereligios obișnuiau să aibă o legătură solidă cu religia lor anterioară. Este posibil ca aceștia să fi fost lideri religioși, învățători sau practicanți zilnici ai religiei lor anterioare. În astfel de cazuri, este util să se examineze în mod aprofundat ce l-a determinat pe solicitant să renunțe la religia anterioară. În general, se așteaptă ca solicitantul să fie în măsură să furnizeze informații suficiente, coerente, plauzibile și detaliate despre cum și de ce a renunțat la religia anterioară, luând în considerare, de asemenea, factorii care ar putea afecta capacitatea unei persoane de a furniza detaliile necesare.

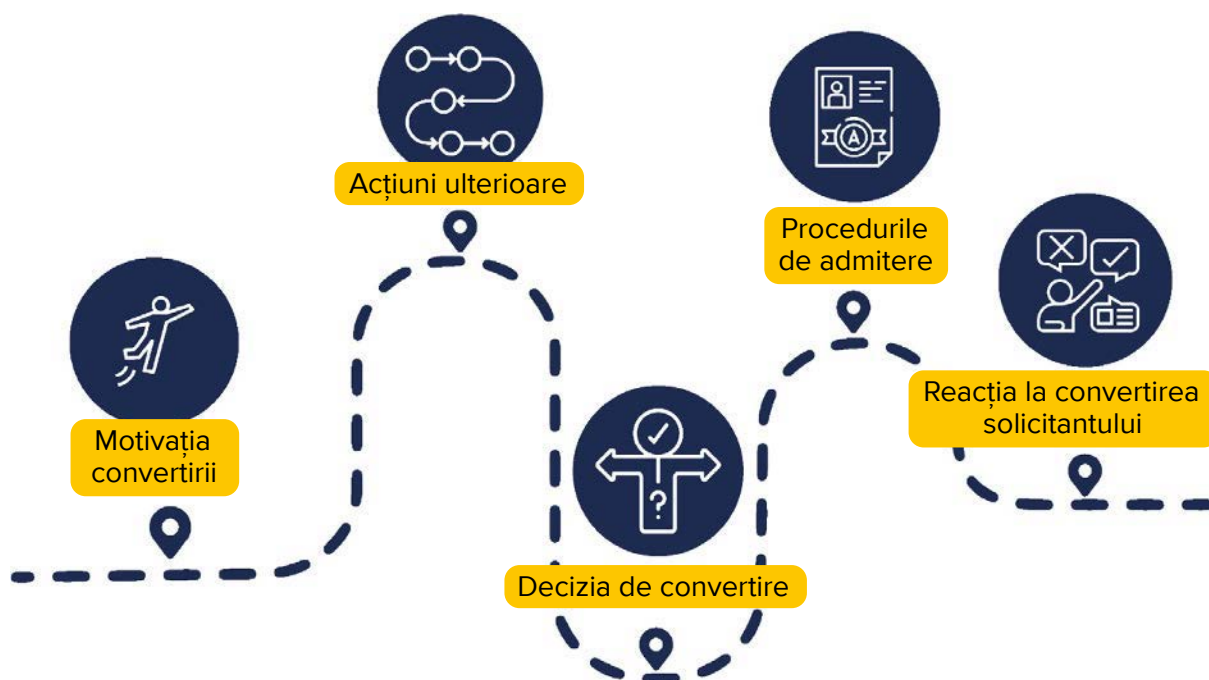
4.1.2. Procesul de convertire

Convertirea religioasă este un proces extrem de personal și individual. Nu există un model standard al modului în care trebuie să aibă loc o convertire. Se recomandă să vă concentrați asupra experiențelor, gândurilor și sentimentelor care l-au determinat pe solicitant să se convertească, mai degrabă decât asupra cunoștințelor acestuia despre noua sa religie. Timpul de care un solicitant poate avea nevoie pentru a se converti poate varia foarte mult: uneori, convertirea poate avea loc foarte repede; alteori, poate fi rezultatul unui proces intelectual și emoțional mai îndelungat pentru a renunța la religia anterioară sau la o afiliere nereligioasă și a adopta o nouă credință. Atunci când analizați sentimentele solicitantului în timpul procesului de convertire, țineți cont de faptul că, în funcție de mediul lor cultural, este posibil ca unii solicitanți să nu fie obișnuiți să vorbească despre sentimentele lor.

Chiar dacă nu există un model standard al procesului de convertire, în linii mari, procesele de convertire includ, de obicei, elementele prezentate în figura următoare.

Figura 7. Elemente întâlnite frecvent în procesul de convertire

(a) Motivația convertirii

Convertirea poate avea loc în diferite moduri și din diferite motive, inclusiv din motive intelectuale, mistice, experimentale, afective și de trezire spirituală ⁽⁷⁾. Elementul care a declanșat procesul de convertire trebuie explorat cu o atitudine deschisă, indiferent de cât de neobișnuită vi se pare relatarea.

Este posibil ca motivația pentru convertire să fi fost declanșată în mod activ sau pasiv sau atât activ, cât și pasiv.

- **Factori declanșatori activi**

În cazul factorilor declanșatori activi, solicitantul caută o altă religie. Acest proces poate dura mai mult timp și ar putea avea un efect emoțional mai progresiv decât factorul declanșator pasiv, care poate fi perceput mai mult ca o revelație. Analiza acestui aspect în cadrul interviului poate dura mai mult, dar este posibil ca declarațiile solicitantului să fie exprimate în termeni mai raționali.

- **Factori declanșatori pasivi**

Convertirea pasivă poate fi declanșată, printre altele, de un vis, o viziune sau o situație experimentată ca miracol sau revelație. Se produce adesea într-un interval scurt de timp și are un efect emoțional puternic. În plus, poate avea loc fără ca solicitantul să fi avut anterior vreun interes față de cealaltă religie.

⁽⁷⁾ Kéri, S. și Sleiman, C., „Religious conversion to Christianity in Muslim refugees in Europe” (Convertirea religioasă la creștinism a refugiaților musulmani din Europa), *Archive for the Psychology of Religion*, 2017, Vol. 39, p. 283–294.

În mod similar, procesul de convertire poate fi pus în mișcare de factori de „împingere” și de „atracție”.

- **Factorii de „împingere”** îl îndepărtează pe solicitant de credința sa anterioară. De exemplu, solicitantul a descoperit unele discrepanțe în religia sa anterioară, cum ar fi faptul că liderii religioși nu respectau regulile sau ritualurile. Este posibil ca solicitantul să fi încercat să pună întrebări, dar să nu fi primit niciun răspuns și să fi fost avertizat să nu mai pună astfel de întrebări. Dezamăgit, solicitantul a început să se îndepărteze de religia sa anterioară.
- **Factorii de „atracție”** atrag solicitantul către noua religie. De exemplu, în noua sa religie, a găsit un concept care împlinește iubirea lui Dumnezeu și iertarea păcatelor. De asemenea, este posibil ca solicitantul să fi considerat că doctrina și dogma noii religii sunt captivante la nivel intelectual. Aceste aspecte l-au încântat pe solicitant, care s-a simțit atras de noua religie. În plus, multe convertiri au loc în contextul unei căsătorii în care unul dintre parteneri se convertește la religia celuilalt, aceasta fiind o condiție pentru încheierea căsătoriei (vezi și secțiunea 4.5.3 „Relații/căsătorii interconfesionale”). Un alt factor de atracție poate fi activitatea caritabilă desfășurată de instituțiile religioase, întrucât este posibil ca solicitantul să fi resimțit un sentiment de apartenență și că beneficiază de grija unei comunități religioase.

Procesul de convertire a solicitantului trebuie să fie analizat pe deplin în timpul interviului personal.

Exemple de teme de analizat în ceea ce privește motivația de convertire

- trebuie să fie adresate întrebări detaliate cu privire la factorii care au determinat convertirea solicitantului (anumite situații, incidente, experiențe sau circumstanțe care l-au determinat pe solicitant să înceapă procesul de convertire);
- orice posibile momente-cheie în parcursul de convertire a solicitantului (de exemplu, după ce a citit despre creștinism pe internet, solicitantul decide să ia legătura cu un prieten creștin pentru a-l întreba despre religie și, ulterior, intră pentru prima dată într-o biserică);
- experiențele, gândurile și sentimentele solicitantului pe tot parcursul procesului (îngrijorări, conflicte interne, îndoieli, entuziasm cu privire la anumite aspecte, etc.);
- alte persoane implicate în procesul de convertire (dacă este cazul):
 - relația solicitantului cu aceste persoane;
 - modul în care aceste persoane au influențat decizia solicitantului de a se converti;
- dacă este cazul, dacă au existat motive speciale care au determinat solicitantul să aleagă mai degrabă o anumită confesiune în detrimentul alteia.

(b) Acțiuni ulterioare

Indiferent de factorul care a declanșat procesul de convertire și de modul în care s-a întâmplat, solicitantul a început un proces de schimbare spirituală. Care au fost măsurile concrete pe care le-a luat solicitantul ca urmare a motivației de a se converti?

Exemple de subiecte care pot fi analizate cu privire la acțiunile ulterioare

- reacția solicitantului față de factorii care au declanșat convertirea;
- modul în care solicitantul a căutat și a găsit mai multe informații despre noua religie și tipurile de surse utilizate (de exemplu, broșuri, cărți, surse online, cum ar fi videoclipuri YouTube sau podcasturi, radio, DVD-uri, televiziune, etc.);

Exemple de subiecte care pot fi analizate cu privire la acțiunile ulterioare

- dacă a depus eforturi pentru a intra în contact cu membrii noii comunități religioase:
 - în caz afirmativ, cum a intrat în contact cu ei;
 - în caz contrar, ce l-a împiedicat să facă acest lucru.
- dacă solicitantul a citit sau a studiat textele sfinte ale noii religii. În cazul unui răspuns afirmativ:
 - care sunt aceste texte;
 - cum le-a descoperit.
- participarea solicitantului la reuniuni, slujbe religioase sau cursuri de studiu al credinței, dacă este cazul:
 - amintirile solicitantului cu privire la modul în care a fost primit de către membrii comunității;
 - amintirile solicitantului despre orice eveniment special care a avut loc cu ocazia respectivă;
 - dacă solicitantul s-a confruntat cu o barieră lingvistică și, în caz afirmativ, cum a reușit să o depășească;
- în cazul în care convertirea a avut loc în țara de origine:
 - dacă solicitantul a participat la activități religioase ilegale sau neautorizate;
 - dacă au fost aplicate măsuri de siguranță pentru a evita detectarea;
- dacă au existat aspecte ale noii religii asupra cărora solicitantul a avut îndoieli:
 - cum care le-a gestionat;
 - dacă cineva l-a ajutat pe solicitant să obțină răspunsuri;
- gândurile sau preocupările solicitantului în acea perioadă, înainte de a decide în final să se convertească.

(c) Decizia de convertire

După ce ați analizat procesul de convertire a solicitantului, trebuie să vă concentrați asupra deciziei finale a acestuia de a se converti la noua religie. Orientările de mai jos vă vor ajuta să analizați acest element. Țineți cont de faptul că este posibil ca decizia de a se converti să nu fie foarte clar delimitată pentru solicitant și că nu este neobișnuit ca persoanele convertite să aibă încă îndoieli serioase cu privire la convertire, chiar și după ce a avut loc convertirea efectivă. Aceasta nu înseamnă că, în astfel de cazuri, convertirea este mai puțin autentică. Nu este neobișnuit ca credințele religioase să fie însoțite de îndoieli.

Exemple de teme de analizat cu privire la decizia de convertire

- angajamentul final al solicitantului față de noua religie (inclusiv momentul și circumstanțele);
- dacă solicitantul a împărtășit în prealabil cu cineva gândurile sale de convertire și reacțiile primite;
- dacă a reflectat asupra consecințelor convertirii sale pentru viața sa viitoare;
- gândurile solicitantului cu privire la modul de a face față riscurilor care decurg din convertire.

(d) Procedurile de admitere

Noua religie poate impune solicitantului să participe la o anumită procedură, ceremonie sau la un anumit ritual formal de admitere, cum ar fi botezul pentru convertirea la creștinism sau recitarea declarației de credință pentru islam. Totuși, acest lucru nu se întâmplă întotdeauna. Unele religii nu impun nicio formalitate specifică pentru convertire.

Exemple de teme de analizat în cadrul procedurii de admitere

- dacă a existat o procedură de convertire (în caz afirmativ, momentul și locul acesteia);
- o descriere a procesului de admitere, inclusiv orice pregătire (de exemplu, seminarii);
- modul în care solicitantul a experimentat procesul și ce a însemnat pentru el (observații, impresii, gânduri);
- aspecte practice, cum ar fi:
 - măsuri de logistică;
 - măsurile luate pentru a evita detectarea de către autorități, în funcție de țara în care a avut loc procedura de admitere;
- în cazul în care solicitantul nu a trecut încă prin procesul de admitere, abordați motivele pentru care nu a trecut încă prin acest proces și eventualele planuri de a trece prin această procedură în viitor.

(e) Reacții la convertirea solicitantului

Atunci când se află despre convertirea solicitantului la o altă religie, familia și/sau mediul social al solicitantului reacționează de obicei la această veste, mai ales dacă solicitantul provine dintr-o țară sau dintr-o familie în care noua religie este interzisă sau nu este acceptată.

Exemple de teme de analizat privind reacțiile față de convertirea solicitantului

- dacă există persoane care știu despre convertirea solicitantului:
 - cum au aflat despre convertirea solicitantului;
 - cum a aflat solicitantul că există alte persoane care știu despre convertirea sa;
- percepția familiei și/sau a mediului social al solicitantului cu privire la convertirea solicitantului și posibilele reacții:
 - dacă relația solicitantului cu membrii familiei sale s-a schimbat după ce aceștia au aflat despre convertire;
 - în caz afirmativ, cum s-a schimbat relația și dacă solicitantul a fost sau nu sprijinit de familia sa ori de alte persoane în decizia sa de convertire;
- alte evenimente care au avut loc ca urmare a convertirii;
- dacă familia și/sau mediul social al solicitantului este/nu este la curent cu convertirea, care sunt motivele acestei situații;
- în cazul în care solicitantul a intenționat să-și ascundă convertirea:
 - motivele pentru care a ascuns informația, de exemplu, dacă a prevăzut reacții negative și ce l-a făcut să creadă că vor exista astfel de reacții;
 - măsurile luate de solicitant pentru a ascunde convertirea, de exemplu participarea la ritualuri și sărbători ale religiei anterioare pentru a nu trezi suspiciuni;
 - dacă măsurile luate au reușit să ascundă convertirea solicitantului;
 - procesele interne ale solicitantului și experiențele, gândurile și sentimentele sale în timpul în care a ascuns informațiile despre decizia sa de a se converti față de membrii familiei și/sau de mediul social.

4.1.3. Modul de viață conform noii religii

O altă parte esențială a explorării cererilor de convertire este viața solicitantului după convertire. Puteți pur și simplu să îi cereți solicitantului să compare viața sa de dinainte și după convertire. Informațiile furnizate de solicitant în acest sens sunt importante pentru evaluarea riscurilor. Aceasta vă va oferi o perspectivă asupra semnificației noii religii a solicitantului pentru identitatea sau modul de viață al acestuia, subliniind orice schimbări de comportament și modul în care acest lucru ar putea să îi influențeze viața la întoarcerea în țara de origine.

(a) Impactul convertirii asupra vieții solicitantului

Schimbările din viața solicitantului în urma convertirii trebuie să fie explorate pe deplin, punând accentul asupra schimbărilor experimentate atât în mod pozitiv, cât și negativ. Trebuie avut în vedere faptul că solicitantii ar putea să nu dorească să vorbească despre schimbările experimentate într-un mod negativ, deoarece s-ar putea teme că convertirea lor ar putea să nu fie considerată autentică. Prin urmare, ar putea fi util să îi reamintiți solicitantului că simplul fapt de a împărtăși îndoieli sau aspecte negative cu privire la noua sa religie nu va fi considerat, în sine, un indiciu al lipsei de onestitate.

Exemple de teme de analizat privind impactul și schimbările

- experiențele solicitantului după ce s-a convertit la o nouă religie;
- schimbările, atât negative, cât și pozitive, pe care le-a experimentat;
 - de exemplu, solicitantul ar putea simți un contact mai intens cu divinitatea în noua sa religie, în timp ce înainte obișnuia să se roage într-un mod mecanic. Cu toate acestea, solicitantul se poate simți și inconfortabil în timpul unor ritualuri ale noii sale religii;
- gândurile și emoțiile solicitantului cu privire la astfel de schimbări;
- modul în care viața privată a solicitantului a fost influențată de noua sa religie; de exemplu, creștinii convertiți își pot face timp pentru rugăciune, citirea Bibliei etc.

(b) Cunoștințe

Cercetarea convertirii solicitantului nu trebuie să se concentreze doar pe întrebări legate de cunoștințe despre doctrina religiei. Măsura în care această temă trebuie explorată va depinde de circumstanțele individuale ale solicitantului și de modul în care acesta își experimentează religia. În plus, nivelul de cunoștințe al solicitantului va depinde de instruirea religioasă pe care a primit-o și de cerințele în materie de cunoștințe cu privire la noua religie. În timp ce unele grupuri religioase, cum ar fi anumite confesiuni evreiești, necesită un parcurs de învățare îndelungat înainte de convertire și pun mult accent pe cunoștințe înainte de convertire, alte religii nu procedează la fel (pentru mai multe orientări pe această temă, vezi secțiunea 2.3.1 „Explorarea afilierii religioase”).

Un nivel ridicat de cunoștințe ar fi de așteptat de la un solicitant care a început în mod activ procesul de convertire, citind și studiind numeroase cărți și articole din diferite surse (de exemplu, mijloace de comunicare socială, internet) și adunând informații despre diferite aspecte ale noii religii înainte de a decide în cele din urmă să se convertească. Cu toate acestea, în cazul în care cunoștințele solicitantului sunt atât de puține încât acesta nu poate descrie fundamentele esențiale ale noii sale religii, este necesară o explorare amănunțită pentru a clarifica motivele acestei situații. De asemenea, trebuie să țineți cont de faptul că practicile, credințele și instituțiile religioase variază foarte mult în cadrul diferitelor religii. În cazul convertirii la creștinism, de exemplu, există multe diferențe între biserici, congregații și

confesiuni. Cu toate acestea, explorarea cunoștințelor solicitantului nu înseamnă că interviul personal trebuie să ia forma unui test sau a unui examen privind doctrina religioasă. Semnificația noii religii pentru solicitant, gândurile, sentimentele și înțelegerea personală a acesteia sunt mai importante pentru explorarea cererii decât orice informație pe care solicitantul ar putea să o învețe pe de rost.

Exemple de teme de analizat cu privire la cunoștințe

- învățăturile despre noua religie:
 - dacă solicitantul a primit vreo educație teoretică privind noua religie;
 - în caz afirmativ, cum și de către cine a fost instruit;
 - ce a făcut solicitantul pentru a dobândi mai multe cunoștințe.
- semnificația personală a doctrinei religioase pentru solicitant (de exemplu, o parte a unui text sfânt pe care o consideră importantă și de ce);
- ritualurile noii religii:
 - descrierea anumitor ritualuri, astfel cum se desfășoară în noua comunitate religioasă a solicitantului;
 - ce reprezintă aceste ritualuri;
 - ce înseamnă acestea pentru solicitant.

(c) Activități împreună cu comunitatea

Noile interacțiuni sociale care fac parte din comunitatea religioasă, fie în țara de origine, fie în țara de azil, fie în ambele țări, pot constitui o parte importantă a noii vieți a solicitantului. În unele cazuri, solicitanții nu se implică în nicio activitate religioasă și pot avea explicații bine întemeiate pentru acest lucru.

Exemple de teme de analizat privind activitățile și comunitatea

- activități împreună cu comunitatea:
 - activități religioase în contextul comunității religioase a solicitantului (în cazul convertirii la creștinism, acestea pot fi, de exemplu, frecventarea bisericii/congregației, sfânta împărtășanie, participarea la grupuri de studiu al Bibliei, relații sociale cu alți membri ai comunității sale religioase);
 - poziția sau funcția în congregația sa;
 - inițiativele luate de solicitant pentru a-și împărtăși noua religie cu alții (inclusiv detalii despre circumstanțe specifice). De exemplu, solicitantul poate distribui pliante sau se poate implica în discuții privind noua sa religie, de exemplu, vorbindu-le concetățenilor din centrul de primire despre noua sa credință și invitându-i să se alătore prin participarea la slujbe religioase;
 - importanța acestor activități pentru solicitant;
- lipsa activităților:
 - motivele pentru care nu a fost important pentru solicitant să se alătore unei comunități religioase sau să întreprindă activități religioase;
 - care sunt alte aspecte ale noii sale religii pe care le consideră importante și cum exprimă aceste aspecte;
 - dacă solicitantul dorește să întreprindă activități religioase în viitor și, în caz afirmativ, ce fel de activități;
 - motive posibile pentru care nu s-a implicat încă în activitățile comunității; ar putea exista, de exemplu, o barieră lingvistică.

În anumite cazuri, este posibil ca un solicitant să se fi convertit la o nouă religie fără a participa la o slujbă religioasă și fără a face parte dintr-o comunitate religioasă locală (vezi și secțiunea 1.2.1 „Religia ca noțiune cuprinzătoare”). De exemplu, este posibil ca un solicitant să fi dat peste un canal de televiziune sau un site creștin care să-i fi stârnit interesul. Prin urmare, este posibil să fi început să caute informații suplimentare, de exemplu, sunând la postul de televiziune sau căutând pe internet și pe rețelele de socializare. Este posibil ca acest lucru să fi dus, în cele din urmă, la convertirea sa la creștinism. În acest caz, va fi important să vă concentrați mai mult asupra factorului declanșator, a motivației și a etapelor care au determinat solicitantul să ia decizia de a se converti.

4.1.4. Documente justificative

Pentru a-și justifica motivele și procesul de convertire, precum și cunoștințele și activitățile lor, persoanele convertite furnizează adesea documente justificative.

În cazul în care solicitantul nu furnizează niciun document justificativ sau furnizează doar câteva documente care sunt insuficiente în sprijinul convertirii, este posibil să doriți să analizați motivele acestei situații. Cu toate acestea, rețineți că, în anumite religii, nu este obișnuit să se certifice apartenența sau admiterea, în special în situațiile în care apartenența la o religie poate da naștere la persecuții.

Exemple de teme de analizat în legătură cu documentele justificative

- cunoașterea de către solicitant a conținutului documentelor prezentate;
- modul în care solicitantul a obținut documentul, dacă el l-a solicitat sau dacă i-a fost dat fără să îl solicite;
- emitentul documentului, funcția acestuia în comunitatea religioasă și relația solicitantului cu acesta;
- scopul prezentării documentului, și anume motivele pentru care solicitantul a prezentat documentul și pentru care emitentul a considerat necesar să întocmească astfel de documente;
- circumstanțele în care a fost emis documentul, de exemplu dacă au existat cerințe pentru obținerea documentului și, în caz afirmativ, care au fost acestea;
- în cazul fotografiilor prezentate, circumstanțele în care au fost făcute fotografiile (de exemplu, locul, ora, scopul).

Există trei tipuri de documente: documente oficiale, documente neoficiale și surse de pe platformele de comunicare socială și de pe internet.

(a) Documente oficiale

Printre exemplele de documente oficiale se numără:

- certificate de admitere (de exemplu, certificate de botez în cazul creștinismului);
- certificate de membru;
- citații, invitații la interogatorii de către autorități cu o potențială legătură cu convertirea solicitantului.

Un simplu certificat de convertire oficială poate să nu fie suficient pentru a evalua riscul de persecuție la întoarcerea în țara de origine. Pentru a evalua riscul la întoarcere, veți avea în continuare nevoie de declarații credibile făcute în cadrul interviului personal cu privire la schimbările survenite în viața solicitantului în urma convertirii și la importanța noii religii pentru identitatea sa.

(b) Documente neoficiale

Documentele neoficiale pot include:

- fotografii de la botez sau din activități misionare;
- scrisori de recomandare din partea liderilor spirituali;
- scrisori ale liderilor religioși și ale altor membri ai comunității religioase;
- confirmări din alte surse (de exemplu, o altă persoană convertită).

Aceste documente pot servi drept confirmări deoarece atestă angajamentul persoanei convertite față de noul grup religios și poziția sa în cadrul grupului. Acestea pot fi utile pentru evaluarea credibilității efectelor de schimbare a vieții ca urmare a convertirii.

În cazul în care există îndoieli cu privire la informațiile colectate în timpul interviului, declarațiile părților terțe pot fi utile dacă prezintă informații suplimentare. În cazul în care informațiile culese în cadrul interviului nu sunt considerate credibile, este puțin probabil ca o declarație a unei terțe părți care nu adaugă noi perspective sau nu prezintă noi informații să cântărească mai mult decât evaluarea din timpul interviului ⁽⁷²⁾.

(c) Surse de pe platformele de comunicare socială și de pe internet

Sursele deschise care documentează convertirea și noua viață religioasă a solicitantului, precum și observațiile critice ale acestuia cu privire la religia sa anterioară, ar putea fi găsite prin efectuarea unei căutări pe internet. În unele cazuri, solicitanții ar putea, de asemenea, să prezinte dovezi ale activității lor pe rețelele de socializare. Atunci când astfel de documente sunt prezentate în timpul interviului, se recomandă verificarea profilului, a datei și orei activității pe internet și a reacțiilor altor utilizatori pentru a evalua dacă acestea sunt în concordanță cu declarațiile solicitantului. În caz de inconsecvențe, solicitanților trebuie să li se ofere posibilitatea de a le explica.

Dacă solicitantul susține că convingerile sale sunt cunoscute în țara de origine datorită activităților sale pe platformele de comunicare socială sau pe alte canale, în timpul interviului personal pot fi abordate subiectele următoare.

⁽⁷²⁾ În acest context, trebuie remarcat faptul că, în Germania, atunci când convertirea este documentată prin certificate valide, autoritățile decizionale și instanțele administrative „trebuie să considere apartenența la biserică ca fiind un fapt și să o folosească ca bază pentru examinarea lor; acestea nu pot pune la îndoială nici validitatea unui botez, nici modul în care se înțeleg reciproc comunitățile religioase” (Curtea Constituțională Federală Germană – 2 BvR 1838/15 din 3 aprilie 2020). Cu toate acestea, autoritatea decizională poate analiza sinceritatea convertirii pentru a evalua riscul viitor de persecuție fără a pune la îndoială credibilitatea convertirii efective.

Exemple de teme de analizat cu privire la sursele de pe platformele de comunicare socială și de pe internet

- confirmarea datelor solicitantului pe sursele deschise; modul în care solicitantul poate fi identificat pe rețelele de socializare, de exemplu, dacă își folosește numele real sau o poreclă, dacă există fotografii sau videoclipuri ale solicitantului, care sunt motivele pentru acest lucru;
- natura informațiilor publicate, de exemplu, doar publicarea postărilor altor persoane sau împărtășirea opiniilor altor persoane sau și contribuții personale;
- amploarea expunerii, de exemplu numărul orientativ de postări, dacă postările sunt publice sau restricționate la un anumit grup sau la anumite persoane cunoscute solicitantului, dacă postările sunt încă active sau au fost șterse, motivele acestei situații ⁽⁷³⁾; prieteni/urmăritori pe platformele de comunicare socială; aprecieri.
- reacții la informațiile publicate, de exemplu dacă alte persoane au reacționat la postarea solicitantului și dacă solicitantul a răspuns la reacții; în caz afirmativ, punctele de vedere ale solicitantului cu privire la reacțiile respective;
- punctele de vedere ale solicitantului cu privire la posibilele riscuri asociate cu activitatea pe internet la întoarcerea în țara de origine;
- opinia solicitantului cu privire la activitatea viitoare pe internet legată de credința sa, de exemplu dacă ar fi esențial pentru el să își continue activitățile pe rețelele de socializare la întoarcere; în acest context, rețineți întotdeauna că nu se poate aștepta ca solicitantul să se abțină de la practicile religioase care îi sunt necesare [...], fondate pe credințe religioase ⁽⁷⁴⁾.
- În cazul în care solicitantul susține că își va continua activitățile pe rețelele de socializare la întoarcere, explorați modul în care intenționează să facă acest lucru, de exemplu, ce fel de informații ar publica, unde ar căuta informații, unde ar posta informații și ce măsuri de siguranță ar adopta, dacă este cazul.

4.1.5. Riscul la întoarcerea în țara de origine

Această secțiune se aplică atât secțiunii 4.1 „Convertirea la o altă religie”, cât și secțiunii 4.2 „Renunțarea la o religie”.

Pentru a analiza riscul la care este expus solicitantul la întoarcerea în țara de origine, trebuie analizată atât expunerea actuală, cât și cea viitoare a convertirii sale.

(a) Expunerea anterioară și actuală a convertirii solicitantului la agenții de persecuție

În cazul activităților de convertire în țara de origine înainte de plecare, în special atunci când solicitantul declară că convertirea sa este deja cunoscută în țara sa de origine, următoarele subiecte trebuie abordate în timpul interviului.

Exemple de teme de analizat privind expunerea trecută și actuală a convertirii solicitantului

- cum și-a practicat solicitantul noua credință în țara de origine;
- dificultățile pe care le-a întâmpinat și cum le-a făcut față;

⁽⁷³⁾ Rețineți totuși că dovezile electronice lasă o amprentă cibernetică și pot avea o durată de viață nedeterminată, ceea ce vă permite dumneavoastră sau persecutorului, să găsiți sau să recuperați publicațiile chiar și după ce autorul le-a șters.

⁽⁷⁴⁾ CJUE, 2012, *Y și Z*, op. cit. nota de subsol 16, punctele 71 și 80. Vezi și secțiunea 1.3.2 „Încălțări ale dreptului la libertate religioasă ca act de persecuție” pentru o abordare mai detaliată a acestui punct.

Exemple de teme de analizat privind expunerea trecută și actuală a convertirii solicitantului

- amploarea expunerii, de exemplu: cine cunoaște convingerile solicitantului, cum au aflat aceste persoane sau statul despre convingerile sale și cum a aflat solicitantul despre această situație;
- reacții cu privire la convertirea solicitantului;
- documente justificative ale expunerii, de exemplu comunicări scrise între solicitant și persoanele care au aflat despre convertirea sa, scrisori de convocare, mesaje pe rețelele de socializare;
- activitățile întreprinse în țara de azil.

(b) Expunerea viitoare a convertirii solicitantului la agenții de persecuție

Declarațiile solicitantului cu privire la modul în care își imaginează și dorește să trăiască noua viață în calitate de persoană convertită constituie un alt element care trebuie analizat pentru a evalua riscul la întoarcere. În esență, ofițerul de decizie va trebui să evalueze, după interviu, în ce măsură solicitantul va putea să-și practice noua credință așa cum consideră necesar, fără a fi expus la persecuție. Întrebările pe care puteți să i le adresați unui creștin convertit pot include, de exemplu, dacă dorește și poate să vorbească deschis despre credința sa creștină, să citească Biblia acasă sau să se alăture unei comunități religioase fără a fi persecutat. În acest context, este important să aveți o atitudine deschisă cu privire la diferitele modalități de exprimare a religiei. Unele persoane au o tendință mai puternică de a-și apăra credințele decât altele.

Dacă activitățile pe care solicitantul intenționează să le desfășoare în țara de origine în viitor diferă de activitățile pe care le desfășoară în momentul respectiv în țara de azil, discrepanța trebuie abordată în cadrul interviului. Dacă solicitantul nu își exprimă credințele în țara de azil, dar le-ar exprima în cazul returnării, trebuie să analizați motivele acestei situații.

Exemple de teme de analizat privind expunerea viitoare a convingerii solicitantului

- viața solicitantului în calitate de persoană convertită la întoarcerea în țara de origine, de exemplu, cum își imaginează solicitantul că și-ar desfășura noua viață în calitate de persoană convertită după ce s-ar întoarce în țara de origine;
- modul în care solicitantul își va exprima credințele în țara de origine, inclusiv la ce ar putea fi nevoit să renunțe și cum se simte în legătură cu acest lucru;
- cum va fi observată și percepută de către lumea exterioară reluarea vieții sale în calitate de persoană convertită;
- relațiile viitoare ale solicitantului cu vechea comunitate, de exemplu cum ar fi relația acestuia cu vechea credință și comunitate și modul în care solicitantul intenționează să gestioneze această situație;
- activitățile pe care solicitantul intenționează să le desfășoare, de exemplu participarea la anumite grupuri sau organizații din regiunea sa de origine;
- activitățile de la care solicitantul intenționează să se abțină, de exemplu, să nu participe la ceremonii specifice vechii sale religii și care vor fi consecințele acestui fapt;
- dacă solicitantul declară că va desfășura activități de misionar în eventualitatea unei întoarceri, trebuie să verificați dacă evanghelizarea și prozelitismul sunt activități fundamentale prevăzute de noua sa afiliere. Îi puteți cere solicitantului să explice de ce este necesară această activitate pentru el, cum ar proceda și pe cine ar încerca să convingă. Aceasta este o parte esențială de explorat, deoarece, în unele țări, persoanelor convertite li se permite să practice noua religie atât timp cât nu încurajează alte persoane să se convertească sau nu practică prozelitismul activ.
- Orice discrepanțe între activitățile desfășurate în țara de azil și activitățile preconizate în țara de origine la întoarcere.

(c) Consecințele expunerii convertirii

În cele din urmă, ofițerul de decizie trebuie să analizeze ce presupune solicitantul că se va întâmpla în cazul întoarcerii în țara sa de origine ca urmare a reluării vieții în calitate de persoană convertită. Explorați de ce are o astfel de teamă, de cine se teme și ce indicii specifice îl face să presupună că teama sa se va materializa.

Persecuțiile anterioare în țara de origine pot fi un indiciu că solicitantul va fi din nou supus persecuțiilor la întoarcere. Prin urmare, este important să se analizeze dacă solicitantul a fost persecutat în trecut pentru credințele sale (vezi și secțiunea 2.3.3 „Explorarea temerii de persecuție la întoarcere”).

Rețineți, de asemenea, că, în cazul în care solicitantul a fost persecutat în trecut din alte motive, acest lucru ar putea crește riscul de persecuție ca urmare a afilierii sale religioase (imputate). Solicitanții care au fost ținuți sub observație sau au fost intimidați de agentul de persecuție din alte motive ar putea prezenta un risc mai mare de expunere a afilierii lor religioase. Prin urmare, ofițerul de decizie trebuie să exploreze toate persecuțiile și intimidările din trecut.

Exemple de teme de analizat în ceea ce privește teama de persecuție

- riscurile viitoare, de exemplu, ce s-ar putea întâmpla dacă va continua să își practice noua credință în același mod la întoarcere; de exemplu, un solicitant poate întâmpina obstacole în ceea ce privește accesul la studii (superioare) sau angajarea într-un anumit domeniu, cum ar fi serviciul public, deoarece religia sa nu este cea impusă de autoritățile țării; riscurile viitoare pot viza, de asemenea, soțul/soția solicitantului și copiii acestuia;
- ce protecție este disponibilă împotriva oricăror riscuri viitoare;
- motivele care stau la baza riscurilor, de exemplu, cunoașterea de către solicitant a legislației privind convertirea sau renunțarea la religia de stat din țara de origine, dacă acest lucru este pedepsit, dacă pedeapsa este efectiv aplicată și dacă există cazuri similare de persoane care au renunțat la religia de stat și au fost pedepsite;
- în funcție de cine sunt agenții de persecuție și de circumstanțele individuale ale solicitantului, există posibilitatea unei API.

4.1.6. Cereri bazate pe convertirea *sur place*

Această secțiune se aplică atât secțiunii 4.1 „Convertirea la o altă religie”, cât și secțiunii 4.2 „Renunțarea la o religie”.

Multe convertiri la o altă religie au loc *sur place*, în țara de azil, după ce solicitantul a părăsit țara de origine. Prin urmare, este necesar să se sublinieze specificitățile inerente acestui tip de convertire. Cererile bazate pe convertirea *sur place* pot fi depuse ca o primă cerere de protecție internațională (de exemplu, solicitantul a venit în țara de azil în calitate de student și solicită azil după ce s-a convertit la o altă religie în timpul studiilor) sau ca o cerere ulterioară, după respingerea unei cereri de azil anterioare bazate pe un alt motiv ⁽⁷⁵⁾.

⁽⁷⁵⁾ Vă rugăm să rețineți că cererile bazate pe convertire *sur place* pot apărea, de asemenea, ca urmare a unor schimbări în țara de origine.

(a) Declarații de convertire *sur place* în cererile depuse pentru prima dată

În principiu, aceleași teme trebuie studiate atât pentru convertirea în țara de origine, cât și pentru convertirea *sur place*. Un aspect care deosebește interviul unui solicitant care declară că s-a convertit *sur place* de cel al unui solicitant care s-a convertit în țara sa de origine este acela că, în primul caz, solicitantului i se va cere să se imagineze într-o situație nefamiliară pe care nu a mai experimentat-o personal anterior, adică situația de a trăi viața de persoană convertită în țara sa de origine.

Cu toate acestea, este posibil ca solicitantul să fi întâmpinat dificultăți din cauza convertirii sale în țara de azil. Există relatări despre persoane convertite care au fost atacate fizic de concetățeni din cauza convertirii. În cazul în care vi se transmit astfel de informații, informați solicitantul cu privire la drepturile sale în ceea ce privește libertatea religioasă în țara dumneavoastră și încurajați-l să raporteze aceste incidente autorităților de aplicare a legii.

Exemple de teme de analizat cu privire la cererile bazate pe convertirea *sur place* menționate în cererile depuse pentru prima dată

- Modul în care persoanele din mediul apropiat al solicitantului din țara de azil au reacționat la interesul solicitantului pentru o altă religie. Aceasta poate include compatrioți sau adepți ai vechii religii care locuiesc în același centru de primire cu solicitantul.
- Modul în care aceste persoane au luat cunoștință de activitățile de convertire sau de procesul de renunțare la religie.
- Dacă ar putea exista consecințe ale acestor incidente pentru solicitant în cazul întoarcerii în țara sa de origine.

(b) Declarațiile de convertire *sur place* incluse în cererile ulterioare

Unele convertiri *sur place* pot ieși la iveală în contextul unei cereri ulterioare. Orice cerere ulterioară va trebui să facă obiectul evaluării preliminare pentru a se stabili dacă există elemente sau date noi care sporesc semnificativ probabilitatea de îndeplinire a condițiilor pentru acordarea protecției internaționale.

Instrumentul EUAA conex

Pentru mai multe informații referitoare la acest subiect, vezi [*Ghidul practic privind cererile ulterioare*](#), decembrie 2021.

convertirea poate constitui un motiv într-o cerere ulterioară în două scenarii distincte:

- convertirea la o altă religie a constituit un temei pentru cererea de protecție internațională din cererea anterioară și este prezentată din nou, însoțită de elemente noi;
- convertirea la o altă religie este un motiv nou în cererea ulterioară.

În primul scenariu, solicitantul depusese deja o cerere bazată pe teama de persecuție ca urmare a convertirii sale. Cererea a fost respinsă, posibil din cauza lipsei de credibilitate legate de convertire, însă solicitantul prezintă elemente noi, cum ar fi noi declarații, constatări sau mijloace de probă scrise care justifică o cerere ulterioară. Pot exista motive întemeiate pentru

depunerea cu întârziere a dovezilor. De exemplu, este posibil ca solicitantul să se fi aflat într-o etapă foarte timpurie a procesului de convertire în țara de azil. Sau este posibil ca solicitantul să nu fi făcut încă parte dintr-o comunitate religioasă sau să nu fi fost convertit în mod formal astfel încât să poată prezenta documente justificative. De asemenea, s-ar putea întâmpla ca solicitantul, care nu a fost activ ca persoană convertită, să fi devenit, în timp, mai activ în comunitatea sa religioasă sau într-o organizație nereligioasă sau să fi început să dea dovadă de prozelitism.

Exemple de teme de analizat cu privire la cererile bazate pe convertirea *sur place* în cererile ulterioare

- modul în care solicitantul a reușit să obțină noile probe.
- motivul pentru care solicitantul nu a putut prezenta noile dovezi în cererea anterioară;
- cum a devenit un membru mai activ al comunității;
- motivul pentru care această schimbare a avut loc după ultima respingere a cererii;
- în funcție de timpul care a trecut de la prima cerere, cât de repede a putut solicitantul să prezinte noi dovezi.

În cel de-al doilea scenariu, solicitantul și-a părăsit țara de origine din alt motiv decât convertirea. El nu s-a calificat pentru protecție internațională și a depus o cerere ulterioară bazată pe convertire ca motiv nou. Acest nou motiv va trebui să facă obiectul unei analize aprofundate, astfel cum s-a arătat mai sus. Pot exista cazuri în care solicitantul s-a convertit la o altă religie după ultima cerere. În alte cazuri, solicitantul ar fi putut fi în procesul de convertire, dar s-ar putea să nu fi menționat acest lucru în cererea anterioară. În acest din urmă caz, trebuie analizate posibilele motive pentru divulgarea tardivă. Este posibil ca solicitantul să se fi temut să își dezvăluie convertirea de teama unor repercusiuni. De asemenea, este posibil ca riscul la întoarcere din cauza convertirii sale să nu îi fi fost clar inițial. În plus, este posibil ca solicitantul să se fi aflat într-un stadiu incipient al convertirii și să nu fi fost încă dispus să își declare noua convingere ⁽⁷⁶⁾.

4.2. Renunțarea la o religie pentru a adera la un sistem de credințe ateist, agnostic sau nereligios

Această secțiune se concentrează pe interviuarea solicitanților care susțin că se tem de persecuție în țara de origine pentru că au adoptat un sistem de credință ateu, agnostic sau nereligios (pentru definițiile acestor termeni, vezi secțiunea 1.2 „Concepte relevante pentru cererile de azil bazate pe religie”.

Interviurea unui solicitant care a depus o astfel de cerere de azil este similară, în anumite aspecte, cu interviurea unui solicitant care s-a convertit la o altă religie. Cu toate acestea, există adesea o serie de diferențe care trebuie luate în considerare.

- În comparație cu persoanele convertite la o altă religie, care se alătură în mod obișnuit comunităților religioase (de exemplu, congregația unei biserici), **afilierea** la grupuri,

⁽⁷⁶⁾ Vă rugăm să rețineți că există o cerere de decizie preliminară pendinte la data publicării [noiembrie 2022] cu privire la interpretarea articolului 5 alineatul (3) din DCPI (reformată), cauza C 222-22 (<https://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=261689&pageIndex=0&doclang=RO&mode=lst&dir=&occ=first&part=1&cid=1901672>).

organizații sau instituții laice (de exemplu, asociație umanistă, grup de susținere a ateilor) este mult mai puțin frecventă în cazul solicitanților care și-au părăsit religia.

- De obicei, solicitanții care pretind că au renunțat la religie furnizează, pentru a-și susține credințele autodeclarate, puține **documente justificative** privind credințele lor sau nu furnizează deloc astfel de documente.
- Spre deosebire de cunoașterea doctrinelor religioase în majoritatea cererilor de convertire, **cunoașterea** conceptelor teoretice/școlilor de gândire asociate cu agnosticismul sau ateismul ar fi rareori relevantă în interviuarea solicitanților care susțin că au renunțat la religie.
- Renunțarea la religie poate fi motivată și de alte motive, în plus față de religia în sine: unii solicitanți pot renunța la religie din motive politice sau din cauza orientării lor sexuale și a identității de gen. Prin urmare, se pot aplica **mai multe motive de persecuție**.

Dacă solicitantul trebuie să fie considerat ateu, agnostic sau persoană nereligioasă va depinde de propriile sale declarații pe această temă. Ofițerii de decizie nu trebuie să se aștepte ca solicitanții să cunoască definițiile exacte și diferențele dintre acești termeni. Ceea ce contează este semnificația personală pe care aceștia o atribuie acestor termeni. Prin urmare, este important ca în timpul interviului personal să se clarifice ce înțelege solicitantul prin ateismul, agnosticismul etc. pe care îl declară. De exemplu, se poate referi la sine ca fiind ateu, însemnând în același timp că nu practică nicio religie, fără a implica lipsa credinței într-o zeitate. Acest lucru poate prezenta o diferență semnificativă pentru evaluarea riscurilor.

Această secțiune oferă îndrumări specifice cu privire la modul de explorare a anumitor subiecte care sunt relevante pentru solicitanții care au renunțat la religie. Teme precum religia anterioară, riscul la întoarcere și convertirea *sur place* sunt comune atât solicitanților care renunță la religie, cât și solicitanților care se convertesc la altă religie.

Lista de mai jos a temelor de explorat nu este exhaustivă. Pentru o prezentare generală a elementelor care trebuie explorate în timpul interviului în general, vezi secțiunea 2.3 „Ce trebuie explorat în timpul interviului”:

- Religia anterioară ([Secțiunea 4.2.1](#));
- Procesul de renunțare la religie ([Secțiunea 4.2.2](#));
- Noul mod de viață după renunțarea la religie ([Secțiunea 4.2.3](#));
- Documente justificative ([Secțiunea 4.2.4](#));
- Riscul la întoarcerea în ([Secțiunea 4.2.5](#));
- *Cereri bazate pe convertirea sur place* ([Secțiunea 4.2.6](#)).

4.2.1. Religia anterioară

Pentru orientări privind modul de explorare a subiectului religiei anterioare a unui solicitant care susține că a renunțat la religie, vezi secțiunea 4.1.1 „Religia sau convingerea anterioară”.

4.2.2. Procesul de renunțare la religie

Fiecare solicitant trece printr-un proces unic de renunțare la religia anterioară și de adoptare a unui mod de viață nereligios. În decizia de renunțare la religie pot fi implicați diferiți factori de „împingere” și de „atracție”. Factorii pot fi de natură personală, emoțională, socială, cognitivă sau culturală. Cei mai mulți factori de împingere (adică factorii legați de nemulțumirea solicitantului față de religia anterioară) pot fi similari cu cei relevanți pentru persoanele care se convertesc la o nouă religie (vezi secțiunea 4.1.2(a) „Motivația convertirii”).

Pentru persoanele care provin dintr-o societate în care religia este o parte clar vizibilă a vieții de zi cu zi, renunțarea la religie poate fi un pas mai drastic decât convertirea la o altă religie. Această schimbare mai drastică a tiparelor de convingeri trebuie explorată mai pe larg în cadrul interviului. Procesul prezintă asemănări cu procesul de convertire la o altă religie, și anume, motivația de a părăsi religia, acțiunile ulterioare, decizia de a renunța la religie și posibilele reacții la schimbarea credinței solicitantului. Spre deosebire de solicitanții care se convertesc la altă religie, solicitanții care adoptă credințe nereligioase nu se supun, de obicei, unei proceduri de admitere pentru a-și declara în mod oficial noua credință.

Figura 8. Elemente frecvent întâlnite în procesul de renunțare la religie de către o persoană

Exemple de teme de analizat privind procesul de renunțare la religie de către o persoană

Motivația de a renunța la religie

- Circumstanțele în care solicitantul a început să se distanțeze de religia sa anterioară (evenimente, situații, întâlniri, procese interne de gândire, persoane implicate, etc.).
- În funcție de motivele pentru care solicitantul renunță la religie (de exemplu, un solicitant care respinge doar ritualurile specifice unei anumite confesiuni din cadrul unei religii), dacă a luat vreodată în considerare posibilitatea de a se converti la o altă confesiune sau religie, în loc să renunțe complet la sistemul său de credință religioasă.

Acțiuni ulterioare

- Modul în care solicitantul a devenit conștient de ideile sale actuale ateiste, agnostice sau nereligioase; sursele pe care le-a folosit pentru a afla mai multe despre credința sa actuală.
- Gândurile și îndoielile solicitantului în această perioadă.

Decizia de a renunța la religie

- Momentul și modul în care a fost luată decizia de a renunța la religie.
- Dacă a împărtășit în prealabil cu cineva gândul de a renunța la religie și, în caz afirmativ, ce efecte a avut acest lucru.
- Durata procesului, persoanele implicate și procesele interioare de gândire aferente.

Exemple de teme de analizat privind procesul de renunțare la religie de către o persoană

Reacții față de schimbarea de credință a solicitantului

- Aflarea de către alte persoane despre noua convingere nereligioasă a solicitantului:
 - cum s-ar fi putut afla despre aceasta;
 - cum a fost expusă noua convingere;
 - în cazul în care solicitantul și-a ascuns noua convingere, motivele pentru care a ascuns-o, măsurile luate în acest scop și impactul acestora asupra solicitantului.
- Implicațiile procesului de convertire pentru solicitant:
 - încercările solicitantului de a-și împărtăși noile idei cu mediul său social;
 - renunțarea la tradiții și probabil la contactele sociale; modul în care s-a întâmplat acest lucru (renunțarea progresivă sau bruscă, etc.).
- modul în care solicitantul a făcut față implicațiilor preconizate ale convertirii sale, de exemplu, posibila respingere din partea prietenilor și a familiei.

4.2.3. Noul mod de viață după renunțarea la religie

La fel ca în cazurile de convertire, transformarea pe care solicitantul a experimentat-o ca urmare a renunțării la religie și modul în care această schimbare i-a afectat viața actuală sunt esențiale pentru cererea de azil și trebuie analizate în detaliu.

(a) Impact și schimbări

Impactul deciziei solicitantului de a renunța la religie poate fi explorat cerând solicitantului să își compare viața de dinaintea renunțării la religie și de după renunțarea la religie. Solicitantul poate fi rugat să explice mai detaliat care sunt diferențele dintre convingerile actuale și afilierea sa religioasă anterioară și ce părere are în momentul respectiv despre aceasta din urmă.

Exemple de teme de analizat cu privire la noul mod de viață după renunțarea la religie

Schimbări „importante” în viața solicitantului

- renunțarea la obiceiurile și tradițiile religioase de către solicitant și impactul pe care acest lucru l-a avut asupra familiei și a cercului său social;
- dacă solicitantul continuă să se implice în anumite tradiții religioase, schimbarea percepției și a experienței sale cu privire la tradițiile respective în calitate de „persoană din exterior”. Noile obiceiuri și activități adoptate (de exemplu, solicitantul își permite acum să se angajeze în anumite activități cu care anterior nu se simțea confortabil sau solicitantul poate să nu mai evite anumite locuri sau persoane).

Multe tradiții și ritualuri religioase nu sunt adesea exclusiv religioase. Acestea pot fi evenimente sociale și culturale în cadrul unei anumite comunități și, ca atare, aceste tradiții pot fi încă importante în viața solicitantului din punct de vedere cultural. Prin urmare, este posibil ca un solicitant să continue să participe la anumite evenimente, chiar și după ce a renunțat la credința religioasă asociată (de exemplu, solicitantul poate participa la o căsătorie religioasă). Acest lucru nu trebuie interpretat ca o indicație a faptului că solicitantul nu a renunțat cu adevărat la religie. Cu toate acestea, noul mod în care solicitantul experimentează acum aceste tradiții trebuie să fie abordat în mod specific în timpul interviului.

Exemple de teme de analizat cu privire la noul mod de viață după renunțarea la religie

„Schimbări interioare” în viața solicitantului

- De exemplu, opiniile sale actuale cu privire la probleme existențiale, cum ar fi sensul vieții și ce se întâmplă după moarte, sau probleme morale, cum ar fi binele și răul.

(b) Cunoștințe

În general, nu se poate aștepta ca un ateu sau un agnostic să aibă cunoștințe profunde, substanțiale și teoretice despre ateism sau agnosticism.

În funcție de profilul solicitantului, de relatarea sa și de circumstanțele care au dus la decizia de a renunța la religie, pot fi adresate întrebări despre cunoștințe. De exemplu, dacă solicitantul este un cadru didactic care susține că a adoptat un sistem de credințe ateiste după ce a studiat subiectul pe larg, ar fi oportun să se exploreze cunoștințele acestuia. Pentru alți solicitanți care au renunțat la religia anterioară doar din lipsă de interes, întrebările privind cunoștințele ar putea să nu fie relevante.

Exemple de teme de analizat privind cunoștințele (dacă este cazul)

- gânditori, școli de gândire, literatură, site-uri sau platforme de comunicare socială cu care solicitantul este familiarizat;
- opiniile solicitantului cu privire la gânditori sau conținuturi, de exemplu acordul cu anumiți gânditori sau conținuturi sau preferințele pentru aceștia ori dezacordul față de aceștia/acestea;
- cunoașterea organizațiilor sau a personalităților care reprezintă sau pledează pentru sistemul de convingeri relevant, contextul istoric al ateismului, agnosticismului.

(c) Activități și comunitate

În unele cazuri, este posibil ca solicitantul să-și fi transpus schimbarea de credințe în activism social și/sau să fi intrat în contact cu persoane cu credințe similare care ar fi putut să îl influențeze. Aceste aspecte trebuie să fie cercetate și, dacă este cazul, explorate în timpul interviului.

Exemple de teme de analizat privind activitățile și comunitatea

- apartenența la orice organizații sau mișcări (de exemplu, organizații umaniste, grupuri de promovare a ateilor) și participarea la activitățile acestora;
- motivația solicitantului de a sprijini aceste organizații și de a le disemina convingerile;
- participarea la activitățile organizației și importanța acestora pentru solicitant;
- rolul solicitantului în aceste organizații și vizibilitatea activităților lor (de exemplu crearea de conținut accesibil publicului, cum ar fi articole sau interviuri);
- persoanele cunoscute prin intermediul unor astfel de organizații și relația solicitantului cu acestea.

4.2.4. Documente justificative

Documentele justificative sunt mai puțin frecvente în cererile solicitanților care au renunțat la religie. Totuși, este posibil ca acest tip de dovezi să fie prezentate. La fel ca în cazul persoanelor convertite la o altă religie, solicitanții care au o astfel de cerere pot furniza trei tipuri de documente: documente oficiale care să ateste statutul lor de persoane nereligioase, documente neoficiale, cum ar fi fotografiile, care să ateste procesul de convertire la ireligiozitate sau alte dovezi care țin de activitatea solicitantului pe internet.

Documentele justificative trebuie abordate în același mod ca în cazul persoanelor convertite la altă religie. Pentru orientări detaliate, vezi secțiunea 4.1.4 „[Documente justificative](#)”.

(a) Documente oficiale

Printre exemplele de documente oficiale se numără:

- certificate de membru eliberate de organizații relevante, cum ar fi grupurile ateiste;
- documente emise de instituții religioase, cum ar fi decretele de excomunicare sau ordinele de expulzare, care atestă că solicitantul nu mai aparține religiei respective, sau o cerere oficială a solicitantului de a fi exclus din instituția religioasă;
- citații, invitații la interogatorii din partea autorităților (religioase) cu o potențială legătură cu afilierea nereligioasă a solicitantului.

(b) Documente neoficiale

În cazul în care solicitantul s-a implicat în acțiuni de activism social pentru a-și promova sau apăra sistemul de credință nou-adoptat în cadrul organizațiilor relevante, acesta poate prezenta următoarele documente:

- fotografiile ale solicitantului care participă la activități (de exemplu, proteste publice);
- mărturii ale personalului și/sau ale altor membri ai organizațiilor relevante.

(c) Documente din surse de pe internet

Pot fi relevante și următoarele surse de pe internet:

- conținutul creat de solicitant (de exemplu, articole și postări pe rețelele de socializare scrise de solicitant);
- dovada activității solicitantului pe platformele de comunicare socială [conținut partajat de către solicitant (dar care nu a fost creat de el), grupuri și postări susținute de solicitant, comentarii critice, contacte cu conturi de pe platformele de comunicare socială ale unor persoane care împărtășesc opinii similare, etc.].

Pentru orientări detaliate cu privire la modul de abordare a documentelor din surse de pe internet în timpul interviului personal, vezi secțiunea 4.1.4(c) „[Surse de pe platformele de comunicare socială și de pe internet](#)”.

4.2.5. Riscul la întoarcerea în țara de origine

Pentru orientări cu privire la modul de explorare a subiectului reprezentat de riscul la întoarcerea în țara de origine pentru un solicitant care susține că a renunțat la religie, vezi secțiunea 4.1.5 „[Riscul la întoarcerea în țara de origine](#)”.

4.2.6. Cereri bazate pe convertirea *sur place*

Pentru orientări privind modul de explorare a temei reprezentate de cererile de convertire *sur place* pentru un solicitant care afirmă că a renunțat la religie, vezi secțiunea 4.1.6 „[Cereri bazate pe convertirea *sur place*](#)”.

4.3. Minorități religioase

Minoritățile religioase sunt comunități care sunt afiliate la o religie diferită de religia predominantă într-o anumită țară sau regiune. Religia predominantă poate fi cea urmată de majoritatea societății din țara de origine în ansamblul său sau în zona de origine a solicitantului. Cu toate acestea, ea poate fi, de asemenea, religia la care aderă grupurile care au autoritate asupra structurilor de putere relevante, chiar dacă acestea nu reprezintă cea mai mare parte a populației. Prin urmare, termenul „minorități religioase” nu trebuie înțeles neapărat în sens demografic. Acesta poate desemna, de asemenea, un grup religios care este subordonat unui alt grup religios, mai predominant.

În sensul acestei secțiuni, prin membri ai minorităților religioase se înțeleg persoanele care s-au născut aparținând unei anumite religii. Pentru solicitanții care s-au convertit la o religie minoritară în țara lor de origine, vezi secțiunea 4.1 „[Convertirea la o altă religie](#)”.

În funcție de țara de origine, minoritățile religioase pot fi ținta discriminării și a persecuției. Acestea pot să nu fie protejate de stat sau religia lor poate fi chiar interzisă în totalitate. În contextul cererilor de azil, membrii minorităților religioase pot pretinde că au fost persecutați de autoritățile statului și/sau de actori nestatali (de exemplu, vecini, membri ai majorității religioase sau alte persoane private).

În următoarele secțiuni vi se vor furniza orientări cu privire la modul în care puteți explora:

- Aparența la o minoritate religioasă ([Secțiunea 4.3.1](#));
- Riscul la întoarcerea în ([Secțiunea 4.3.2](#)).

4.3.1. Aparența la o minoritate religioasă

Evaluarea apartenenței unei persoane la o minoritate religioasă este esențială pentru evaluarea declarațiilor solicitanților care susțin că fac parte dintr-un astfel de grup minoritar religios. Trebuie analizate atât declarațiile solicitantului cu privire la afilierea sa religioasă, cât și orice documente justificative prezentate de acesta.

(a) Cunoștințe despre religie

Atunci când analizați cunoștințele solicitantului despre religia sa, nu uitați că aceste cunoștințe nu se referă doar la cunoștințele teoretice despre doctrină, ci și la cunoștințele practice. Este relevant să se ia în considerare modul în care solicitantul își practică și experimentează religia, în sensul că crede într-o doctrină, ca parte a identității sale și ca mod de viață. Vezi și secțiunea 2.3.1 „[Explorarea afilierii religioase](#)”.

- Comunitatea locală a solicitantului

În cazul solicitanților care aparțin minorităților religioase, aspectul reprezentat de „identitate” al religiei (adică apartenența la o comunitate) joacă adesea un rol semnificativ în înțelegerea de către solicitant a afilierii sale religioase și, prin urmare, trebuie să fie analizat în detaliu.

În cazul în care solicitantul a afirmat că frecventează cu regularitate congregații organizate (parohii, temple, moschei, etc.), invitați-l să vă vorbească despre comunitatea sa religioasă locală. Solicitantului i se poate cere să vorbească despre dimensiunea și natura comunității locale, de exemplu dacă aceasta include subgrupuri religioase diferite sau etnii diferite. De asemenea, ați putea întreba din ce zone provin credincioșii (de exemplu, din ce sate sau orașe învecinate) și/sau cu ce ocazii (de exemplu, slujba religioasă obișnuită poate fi ținută într-o biserică din oraș, dar este posibil ca anumite sărbători religioase să aibă loc în satele învecinate).

De asemenea, trebuie să cereți solicitantului să descrie modul în care este organizată comunitatea sa, în special dacă există una sau mai multe persoane responsabile de comunitate, care sunt rolurile lor și cum sunt împărțite responsabilitățile. Ar putea fi oportun să se afle cum se desfășurau treburile zilnice în comunitatea religioasă respectivă (de exemplu, cum se luau deciziile și cum se ajungea la acorduri), dacă implicarea solicitantului în comunitate a fost de așa natură încât să se aștepte ca acesta să dispună de acest tip de informații.

Întrebați ce fel de activități religioase erau organizate în cadrul congregației și cereți-i solicitantului să descrie, cât mai detaliat posibil, când, unde și cum se desfășurau aceste activități.

Chiar dacă un solicitant susține că nu a frecventat în mod regulat un lăcaș de cult sau o congregație ori alte locuri de întâlnire, poate fi totuși relevant să i se ceară să furnizeze numele unor lăcașuri de cult importante și să explice, în termeni generali, cum sunt organizate acestea și ce fel de activități religioase găzduiesc.

- Relațiile în cadrul comunității

Membrii minorităților religioase pot împărtăși un puternic sentiment de solidaritate care îi determină să socializeze și să se reunească în afara contextului pur religios. Comunitățile religioase pot, de asemenea, să interacționeze și să se organizeze în alte domenii nereligioase. De exemplu, ar putea gestiona ei înșiși școli sau spitale. Explorați ceea ce știe solicitantul despre modul în care membrii comunității sale interacționează în afara lăcașurilor de cult sau a activităților religioase, de exemplu, în cadrul altor organizații sau evenimente comunitare în domenii precum educația copiilor, asistența medicală, afacerile, sportul sau actele de caritate.

- Relațiile cu alte comunități și religii

Puteți adresa solicitantului întrebări despre ceea ce știe cu privire la relațiile comunității sale religioase locale cu restul societății, inclusiv cu alte grupuri religioase sau etnice și cu autoritățile statului. Solicitantul vă poate vorbi despre reputația pe care o are comunitatea din care face parte, în special în zona în care a locuit. Îi puteți cere solicitantului să vă vorbească despre coexistența diferitelor comunități în zona sa locală și în țară în general, inclusiv dacă existau interacțiuni între liderii religioși. Pot exista cazuri în care comunitatea să fi avut relații cu alte grupuri religioase sau chiar întâlniri regulate cu alți lideri religioși.

De asemenea, puteți să întrebați despre orice tensiuni sau probleme între comunitatea solicitantului și alte segmente ale societății sau actori statali. Rugați solicitantul să dea exemple concrete de astfel de cazuri și să descrie modul în care au fost abordate.

Exemple de teme de analizat cu privire la afilierea religioasă pentru minoritățile religioase

Religia solicitantului ca credință

- convingerea religioasă la care aderă solicitantul, credințele sale și ce înseamnă acestea pentru el.
- cunoștințele teoretice ale solicitantului cu privire la religia sa (doctrina religioasă, inclusiv regulile religioase și structura instituțională).

Rețineți că, la fel cum este posibil ca o persoană obișnuită din țara dumneavoastră să nu poată răspunde la întrebări teoretice complexe despre religia sa, nu trebuie să vă așteptați ca solicitantul să dețină cunoștințe mai aprofundate doar pentru că face parte dintr-o minoritate religioasă din țara sa de origine. Cu toate acestea, în timpul interviului, trebuie să întrebați despre motivele care stau la baza lipsei de cunoștințe a solicitantului cu privire la doctrina sa religioasă (pentru mai multe informații despre factorii care explică variațiile în materie de cunoștințe, vezi secțiunea 2.3.1 „[Explorarea afilierei religioase](#)”).

Religia solicitantului ca mod de viață

- practicarea religiei de către solicitant;
- cunoștințele practice ale solicitantului cu privire la religia sa (sărbători religioase, obiceiuri, ceremonii, congregația solicitantului);
- instruirea religioasă primită de solicitant (la școală, activități extrașcolare, inițiativă personală, etc.).

În cazul în care se pare că nu au fost predate ore de religie pentru minoritatea religioasă a solicitantului, trebuie să îl întrebați pe solicitant dacă a fost obligat să participe la orele de religie referitoare la o altă religie și ce părere a avut despre acest lucru.

Religia solicitantului ca identitate

- relația familiei sale cu religia, de exemplu, dacă există diferențe între membrii familiei în ceea ce privește practica sau convingerile religioase sau dacă rolul religiei a evoluat în familia sa de-a lungul timpului;
- persoane importante în educația religioasă a solicitantului, de exemplu dacă a fost încurajat sau îndemnat să practice anumite rituri și de către cine;
- comunitatea religioasă locală a solicitantului din țara de origine (dimensiunea, componența, zonele de origine), inclusiv cine a ocupat rolurile de conducere, împărțirea responsabilităților, organizarea activităților comunității;
- contactele solicitantului cu membrii comunității religioase din țara de azil, de exemplu, cum a intrat în contact cu aceștia și, în caz contrar, motivele pentru care nu a intrat în contact.

(b) Documente justificative

Documente eliberate în țara de origine

În anumite țări de origine, actele (anterioare) de identitate, cum ar fi pașapoartele și cărțile de identitate, menționează în mod explicit afilierea religioasă a titularului, cu condiția ca grupul religios în cauză să fie recunoscut oficial de stat. În țările în care afilierea religioasă este

indicată pe documentele de identitate, apartenența la o minoritate religioasă nerecunoscută ar putea însemna că există persoane care nu își pot înregistra credința pe cartea de identitate. Prin urmare, persoanelor aflate în această situație li se poate refuza eliberarea actelor de identitate și a altor documente civile. În plus, membrii minorităților religioase nerecunoscute pot fi desemnați în mod eronat ca membri ai grupului religios predominant în documentele lor de identitate. Dacă un solicitant depune un document care indică o presupusă afiliere religioasă falsă, afilierea sa religioasă trebuie studiată cât mai amănunțit posibil.

În țările în care religia nu este menționată pe cărțile de identitate, atât prenumele, cât și numele de familie din aceste documente pot să indice totuși o anumită afiliere religioasă. De exemplu, în unele țări islamice, numele de familie Masih (Mesia) sau Khoury (preot) sunt purtate în mod obișnuit, dar nu întotdeauna, de creștini. Uneori, locul de eliberare a documentelor de identitate sau locul de reședință sau al nașterii solicitantului poate indica afilierea religioasă (de exemplu, dacă solicitantul a locuit într-o zonă locuită exclusiv de un anumit grup religios). În cazul în care s-a stabilit că documentele de identitate ale solicitantului sunt autentice și că acestea menționează fie o anumită afiliere religioasă, fie alte indicații specifice unei religii (nume, locuri etc.) a căror relevanță este confirmată de ITO, explorarea afilierii religioase trebuie să fie mai puțin amănunțită.

În plus, în cazul solicitanților care provin din țări în care starea civilă este gestionată de instituții religioase, documentele civile, cum ar fi certificatele de naștere și de căsătorie, pot indica, de asemenea, afilierea religioasă. Pot fi prezentate și documente care atestă activitățile religioase ale solicitantului (de exemplu, botez, certificate de instruire religioasă) sau participarea la instituții sau activități legate în alt mod de comunitățile sale religioase (cluburi sportive, organizații caritabile, etc.).

Documente eliberate în țara de azil

Solicitanții pot prezenta documente eliberate de comunitatea lor religioasă în țara de azil, atestând includerea lor în comunitatea religioasă pentru a dovedi apartenența la o minoritate religioasă.

Exemple de teme de analizat privind documentele justificative pentru minoritățile religioase

- conținutul documentului prezentat;
- modul în care solicitantul a obținut documentul (procedura de solicitare sau metodele neregulate, organizațiile implicate în eliberarea acestuia, perioada dintre data depunerii cererii și data eliberării, dacă solicitantul l-a solicitat sau dacă i-a fost eliberat fără să facă cerere, etc.);
- emitentul documentului (funcția acestuia și relația solicitantului cu el);
- utilizarea preconizată și efectivă a documentului de către solicitant în țara de origine;
- scopul prezentării documentului, de exemplu motivul pentru care solicitantul consideră că este necesar să îl prezinte;
- dacă solicitantul nu prezintă niciun document justificativ, în pofida ITO și a relatării sale, în care menționează că acest lucru este de așteptat, explorați motivele (posibil valabile) pentru lipsa de documente;
- Dacă solicitantul susține că nu i-au fost eliberate documentele civile din cauza afilierii sale religioase, explorați consecințele negative pe care acest lucru le-a avut asupra vieții sale de zi cu zi și modul în care a încercat să le eludeze.

4.3.2. Riscul la întoarcerea în țara de origine

Următoarele exemple sunt menite să ilustreze modul în care pot fi explorate câteva dintre posibilele modalități în care minoritățile religioase sunt persecutate în țările lor de origine. Rețineți că nu este necesar să explorați toate subiectele de mai jos, deoarece **nu toate vor putea fi aplicate în toate cazurile**.

Discriminarea și persecuția minorităților religioase pot lua mai multe forme. Acestea pot fi foarte deschise, evidente și impuse prin legi sau pot fi mai subtile și susținute pe termen lung. În unele țări, minoritățile religioase sunt protejate prin lege, cu condiția să fie înregistrate oficial. Pe baza acestor legi, statul poate decide ce comunități religioase sunt permise și protejate și ce comunități sunt interzise. În consecință, comunitățile religioase care colaborează cu statul și se supun ordinelor acestuia vor fi protejate și li se va acorda dreptul de a organiza activități religioase controlate. În cazul în care solicitantul este membru al unei minorități religioase care refuză să fie înregistrată, comunitatea va fi considerată interzisă, ceea ce, la rândul său, poate crește riscul de persecuție.

În alte țări, anumite grupuri religioase nu sunt interzise în mod oficial, dar sunt supravegheate în mod evident de către stat cu unicul scop al intimidării. În unele cazuri, statul introduce controale de admitere în lăcașele de cult cu scopul de a restricționa participarea la reuniunile religioase la membrii minorității religioase și de a evita participarea membrilor care practică religia de stat.

Unele țări au legi care interzic insultarea religiei de stat, total sau parțial, ceea ce face ca potențialii persecutori să îi poată acuza cu ușurință pe membrii minorităților religioase de blasfemie. Discriminarea minorităților religioase nu se limitează însă la domenii religioase, ci se extinde și la alte domenii ale vieții, cum ar fi ocupația, sănătatea, educația, etc., care pot produce, eventual, forme de discriminare mai puțin vizibile, dar mai susținute sau sistematice. Ofițerii de decizie vor putea determina dacă acestea reprezintă persecuție numai dacă le vor analiza în ansamblu.

Exemple de teme de analizat privind riscul la întoarcerea în țara de origine pentru minoritățile religioase

Acuzații de blasfemie

- Explorați cunoștințele solicitantului cu privire la legile împotriva insultării religiei de stat și modul sau măsura în care acestea sunt puse în aplicare.
- În cazul în care solicitantul a fost persecutat pe baza acestor legi, permiteți-i să explice ce s-a întâmplat, ce a cauzat persecuția, cine a fost implicat în acuzații și natura relației dintre solicitant și persecutor.

Statutul minorităților religioase

- Statutul oficial al comunității religioase a solicitantului în țara de origine.
- În cazul în care minoritatea are un statut oficial, cum a fost obținut și dacă încă există anumite limitări.
- Dacă minoritatea nu are statut oficial, motivele care stau la baza acestei situații și impactul lipsei statutului.

Măsuri de intimidare

- Experiențele solicitantului în urma supravegheții sau a intimidării de către autoritățile statului.
- Restricțiile provocate de aceste măsuri în viața solicitantului și părerea sa despre această situație.

Exemple de teme de analizat privind riscul la întoarcerea în țara de origine pentru minoritățile religioase

Controlul siturilor religioase

- Efectul asupra solicitantului al restricțiilor privind accesul la locurile de cult unde se întâlnesc membrii minorității religioase și orice probleme specifice provocate eventual de această situație (de exemplu, încercările de a eluda aceste restricții).
- Ce simte solicitantul cu privire la aceste restricții și impactul pe care l-a avut asupra comunității sale.

Acumularea de măsuri discriminatorii

- Printre exemple se numără: posibilitatea de a ocupa doar locuri de muncă prost plătite; limitarea la învățământul general, fără acces la învățământul superior; obligarea de a locui într-un ghetou; dreptul doar la asistență medicală de bază, care nu include anumite opțiuni de tratament medical; excluderea de la moștenire, dar plata unor impozite mai mari decât ale altor persoane; imposibilitatea de a obține documente personale; primirea de la guvern a unor oferte conform cărora, dacă renunță la afilierea religioasă și se convertește la religia de stat, toate restricțiile menționate anterior vor înceta.

În cazul în care solicitantul menționează mai multe măsuri discriminatorii, trebuie să analizați cu atenție **fiecare** act în parte și intensitatea sa și, în cele din urmă, să analizați întreaga imagine a discriminării pentru a stabili dacă a fost atins pragul de persecuție.

4.4. Persoanele care refuză serviciul militar pe motive de conștiință, din motive religioase

Această secțiune se referă la cererile de protecție internațională motivate de refuzul de a îndeplini obligațiile militare în țara de origine din cauza obiecției pe motive de conștiință din considerente religioase ⁽⁷⁷⁾. Obiecția pe motive de conștiință față de serviciul militar se referă la o obiecție de a efectua serviciul militar din „principiu și din motive de conștiință, inclusiv credințe profunde, care decurg din motive religioase, morale, etice, umanitare sau similare” ⁽⁷⁸⁾. Dreptul la obiecția pe motive de conștiință este recunoscut de diferite instrumente internaționale privind drepturile omului, inclusiv de Carta drepturilor fundamentale a UE ⁽⁷⁹⁾.

Dacă o persoană este considerată obiector de conștiință va depinde de faptul dacă refuzul său de a satisface serviciul militar este motivată de „un conflict grav și insurmontabil între obligația de a servi în armată și conștiința unei persoane sau convingerile sale sincere și profunde, de natură religioasă sau de altă natură” ⁽⁸⁰⁾.

⁽⁷⁷⁾ Vă rugăm să rețineți că „motivul legat de religie poate fi, de asemenea, relevant în cazurile bazate pe serviciul militar, altele decât în situații de obiecție din motive de conștiință”, UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 10: Cererile de acordare a statutului de refugiat în legătură cu serviciul militar în contextul articolului 1 secțiunea A alineatul (2) din Convenția de la Geneva din 1951 privind statutul refugiaților și/sau al Protocolului din 1967 la aceasta*, 12 noiembrie 2014, punctul 50.

⁽⁷⁸⁾ Vezi Comisia Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului, 1998, „Obiecție pe motive de conștiință față de serviciul militar”, *op. cit.* nota de subsol 24, E/CN.4/RES/1998/77, 22 aprilie 1998 (<http://www.refworld.org/docid/3b00f0be10.html>).

⁽⁷⁹⁾ Articolul 10 alineatul (2) din Carta drepturilor fundamentale a UE: „Dreptul la obiecție pe motive de conștiință este recunoscut în conformitate cu legile interne care reglementează exercitarea acestui drept”.

⁽⁸⁰⁾ CEDO, hotărârea din 7 iulie 2011, *Bayatyan/Armenia*, nr. 23459/03, ECLI:CE:ECHR:2011:0707JUD002345903, punctul 110. Aceasta este o hotărâre de referință a CEDO, deoarece stabilește condițiile în care serviciul militar obligatoriu poate constitui o încălcare a libertății de gândire, de conștiință și de religie.

Un obiector de conștiință poate refuza total să presteze serviciul militar din cauza religiei sale, de exemplu, pentru că religia sa interzice portul de arme sau salutul drapelului (obiectori pe motive de conștiință absolută). Obiecția pe motive de conștiință din considerente religioase îi include, de asemenea, pe cei care refuză să servească într-o anumită acțiune militară, de exemplu, atunci când un membru al unei minorități religioase refuză să se angajeze în operațiuni militare care vizează membri ai propriei afilieri religioase (obiectorii pe motive de conștiință parțială).

Terminologie relevantă

- **Serviciu militar:** serviciul sau actele îndeplinite în serviciul forțelor armate ale unui stat. Acesta poate fi efectuat pe timp de pace sau în timpul unui conflict armat. Poate fi rezultatul unei înrolări voluntare în armată sau se poate baza pe o recrutare obligatorie. Actorii nestatali nu pot impune recrutarea în armată.
- **Serviciu alternativ:** serviciul efectuat de către obiectorii pe motive de conștiință ca substitut al înrolării în forțele armate ale statului. Serviciul alternativ se poate desfășura sub forma unui serviciu civil în afara forțelor armate (de exemplu, într-un centru de sănătate publică, muncă voluntară pentru o instituție caritabilă) sau a unui rol necombatant în cadrul armatei (de exemplu, un post de bucătar sau de funcționar).
- **Neprezentare la încorporare:** atunci când un civil nu se înregistrează sau nu respectă un apel de încorporare pentru serviciul militar obligatoriu.
- **Dezertare:** atunci când un soldat care servește în cadrul forțelor armate își părăsește postul sau funcția militară fără permisie sau se opune apelului de a-și îndeplini obligațiile militare.

4.4.1. Legitimitatea serviciului militar

Statele au dreptul de a se apăra și, prin urmare, au dreptul de a solicita cetățenilor să presteze serviciul militar. Potrivit UNHCR, pentru a fi justificat, procesul de recrutare și serviciul militar trebuie să aibă un temei juridic, să fie pus în aplicare în mod nearbitrar și nediscriminatoriu și să se bazeze pe nevoi și planuri militare. În plus, trebuie să fie posibilă contestarea recrutării în fața unei instanțe de judecată ⁽⁸¹⁾. De asemenea, este de competența suverană a statelor să pedepsească persoanele care, fără motive întemeiate, dezertează sau nu se prezintă la încorporare pentru serviciul militar. Orice pedeapsă trebuie să fie nediscriminatorie, proporțională și prevăzută de lege și să implice posibilitatea de a fi contestată într-o instanță judecătorească.

⁽⁸¹⁾ UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 10*, 2014, *op. cit.* nota de subsol 78, p. 2. Vezi și UNHCR, *Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat*, 2019, *op. cit.* nota de subsol 12, punctul 171, „Chiar dacă este reală, nu orice credința constituie un motiv suficient pentru a solicita acordarea statutului de refugiat în urma dezertării sau a neprezentării la încorporare. Nu este suficient ca o persoană să fie în dezacord cu guvernul său în privința justificării politice privind o anumită acțiune militară. Totuși, în cazul în care tipul de acțiune militară cu care o persoană nu vrea să se asocieze este condamnat de comunitatea internațională ca fiind contrar regulilor elementare de comportament uman, pedeapsa pentru dezertare sau sustragerea de la încorporare poate, în lumina celorlalte criterii ale definiției, să fie considerată persecuție în sine.

(a) Persecuție sau vătămare gravă în contextul serviciului militar

Indiferent de motiv, actele de persecuție sau de vătămare gravă în contextul serviciului militar pot apărea în mai multe situații.

- Modul în care serviciul militar este pus în aplicare de către stat poate, în sine, să implice tratamente inumane sau degradante. Acest lucru poate fi valabil, de exemplu, pentru inițierea sau tachinarea deosebit de brutală a recruților tineri, organizată sau tolerată de structura militară.
- Pedepsa pentru refuzul de a servi în armată poate fi disproporționată, poate reprezenta o amenințare la adresa vieții și o maltratare gravă sau poate fi impusă într-un mod discriminatoriu.
- Urmărirea penală sau sancțiuni în cazul refuzului de a efectua serviciul militar în situații de conflict, atunci când serviciul militar ar presupune comiterea unor infracțiuni sau îndeplinirea unor acte care intră sub incidența motivelor de excludere este, de asemenea, considerată un act de persecuție ⁽⁸²⁾.
- Pentru o persoană, faptul de a fi obligată să servească în armată împotriva credințelor sale profunde poate constitui, în sine, o persecuție dacă provoacă suferințe psihice intense care echivalează cu un tratament inuman sau degradant. După cum s-a arătat mai sus, aceste obiecții pot fi împotriva serviciului militar ca atare (obiecție pe motive de conștiință absolută) sau împotriva unei anumite intervenții militare (obiecție pe motive de conștiință parțială).

(b) Statutul de obiector pe motive de conștiință

În pofida faptului că dreptul la obiecția pe motive de conștiință este recunoscut ca un drept fundamental, există încă multe țări în care serviciul militar este obligatoriu, dar în care nu există posibilitatea de a obține statutul de obiector pe motive de conștiință. În aceste țări, refuzul de a presta serviciul militar este considerat, în general, o infracțiune gravă, indiferent de motivul refuzului. Trebuie remarcat că, în aceste țări, chiar dacă o persoană a fost pedepsită pentru că a refuzat să efectueze serviciul militar, acest lucru nu o va scuti, cel mai adesea, de obligația de a lucra în armată după executarea pedepsei.

În situațiile în care un stat oferă o scutire de la serviciul militar sau un serviciu alternativ pentru obiectorii pe motive de conștiință ⁽⁸³⁾ sau în care legile privind serviciul militar nu sunt aplicate în practică sau serviciul militar poate fi evitat prin plata unei amenzi administrative ⁽⁸⁴⁾, persecuția nu are loc.

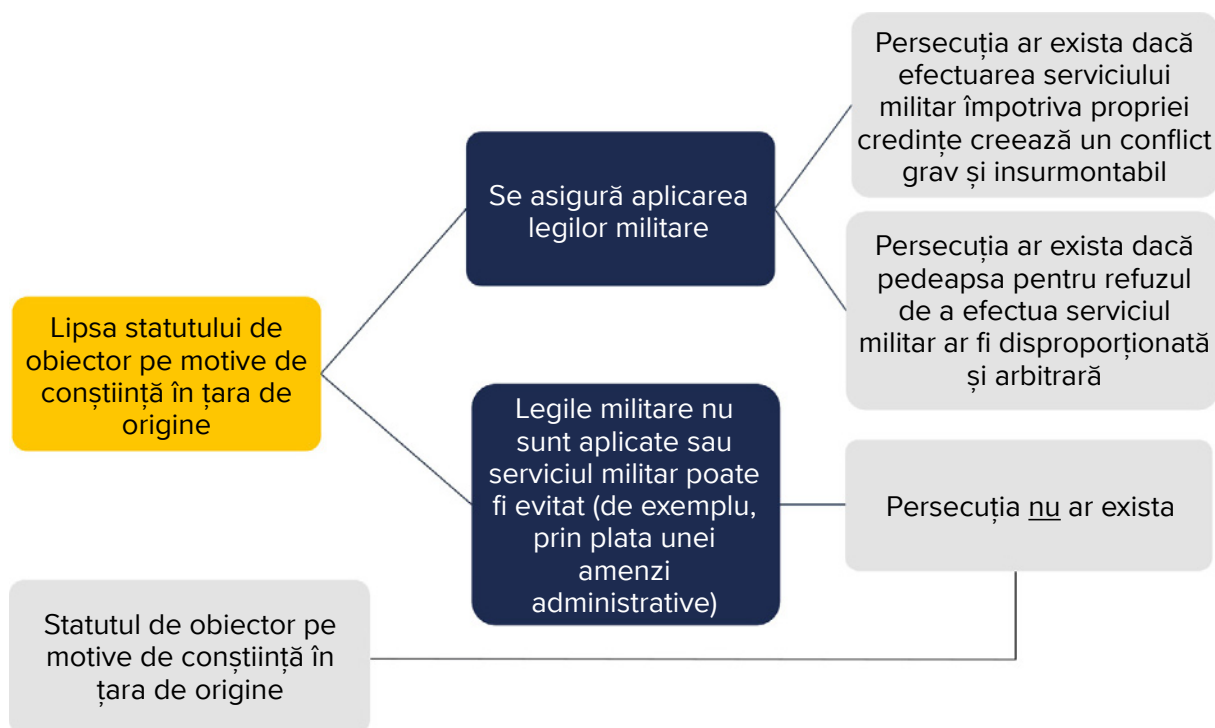
⁽⁸²⁾ Articolul 9 alineatul (2) litera (e) din DPA (reformare). Vezi și CJUE, hotărârea din 26 februarie 2015, *Shepherd / Bundesrepublik Deutschland*, C-472/13, ECLI:EU:C:2015:117. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudenta EUAA](#).

⁽⁸³⁾ Cu toate acestea, în cazul serviciului alternativ care are un caracter punitiv sau care este pus în aplicare în mod punitiv, persecuția poate exista în continuare. Vezi UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 10*, 2014, *op. cit.* nota de subsol 77, punctul 20.

⁽⁸⁴⁾ Potrivit UNHCR, „taxele administrative excesive menite să descurajeze adevărații obiectori pe motive de conștiință să opteze pentru un serviciu alternativ sau care sunt considerate punitive ar fi considerate discriminatorii și pot, în mod cumulativ, să atingă pragul de persecuție”. UNHCR, *Orientări privind protecția internațională nr. 10*, 2014, *op. cit.* nota de subsol 77, p. 5, nota de subsol 48.

Figura 9. Persecuția ca o consecință a obiecției pe motive de conștiință

(c) Legătura cu motivele religioase

Refuzul de a efectua serviciul militar își are adesea originea în motive religioase sau opinii politice sau poate avea legătură cu apartenența la un anumit grup social ori la o anumită rasă sau cetățenie. Cu toate acestea, motivele pot, de asemenea, să nu aibă nicio legătură cu niciunul dintre cele cinci motive de persecuție și să își aibă originea, de exemplu, în simpla teamă față de pericolele pe care le poate implica un serviciu militar. Din punctul de vedere al autorităților, dezertorul sau persoana care nu se prezintă la încorporare, indiferent de motivele reale, poate fi văzut(ă) ca un opozant politic, adică o persoană care se opune politicii guvernului sau îi pune la îndoială legitimitatea.

În hotărârea pronunțată în cauza *EZ* ⁽⁸⁵⁾, CJUE a analizat dacă, chiar și atunci când există persecuție conform descrierii de la articolul 9 alineatul (2) litera (e) din DCPI (reformată), trebuie stabilită o legătură între actul de persecuție și unul dintre cele cinci motive de persecuție prevăzute de Convenția de la Geneva.

⁽⁸⁵⁾ CJUE, hotărârea din 19 noiembrie 2020, *EZ/Bundesrepublik Deutschland*, C-238/19, ECLI:EU:C:2020:945. Rezumat disponibil în [Baza de date cu jurisprudența EUAA](#).

Articolul 9 alineatul (2) litera (e) din DCPI (reformată)

2. Actele de persecuție, în sensul alineatului (1), pot lua, printre altele, următoarele forme:

[...]

(e) urmărirea penală sau sancțiuni în cazul refuzului de a efectua serviciul militar în situații de conflict, atunci când serviciul militar ar presupune comiterea unor infracțiuni sau îndeplinirea unor acte care intră sub incidența motivelor de excludere prevăzute la articolul 12 alineatul (2);

[...]

CJUE a statuat că, deși trebuie stabilită întotdeauna o legătură cu unul dintre cele cinci motive de persecuție, în situația definită la articolul 9 alineatul (2) litera (e) din DCPI (reformată), există o „prezumție puternică” în sensul că refuzul de a efectua serviciul militar este legat de unul dintre cele cinci motive prevăzute de convenție ⁽⁸⁶⁾. În acest context, revine autorităților naționale sarcina de a aprecia caracterul plauzibil al legăturii dintre motivele persecuției și urmărirea penală și pedeapsa aplicată. În plus, CJUE a subliniat că, prin precizarea motivelor actelor de persecuție menționate la articolul 9 alineatul (2) litera (e), „legiuitorul Uniunii nu a intenționat să facă mai dificilă obținerea statutului de refugiat prin obiectori de conștiință impunând o condiție suplimentară pentru obținerea acestui statut, ci, dimpotrivă, a considerat că acest motiv de persecuție era legat, ca regulă generală, de cel puțin unul dintre cele cinci motive de persecuție care dau dreptul la statutul de refugiat” ⁽⁸⁷⁾. În plus, CJUE a subliniat că refuzul de a efectua serviciul militar, în special atunci când acesta este puternic sancționat, sugerează „existența unui puternic conflict de valori și de opinii politice sau religioase între persoana interesată și autoritățile țării de origine” ⁽⁸⁸⁾. De asemenea, CJUE a afirmat că „în contextul unui conflict armat, în special al unui război civil, și în lipsa posibilității legale de a se sustrage de la obligațiile militare, este foarte probabil ca refuzul de a efectua serviciul militar să fie interpretat de autorități ca un act de opoziție politică” ⁽⁸⁹⁾.

De asemenea, CJUE a clarificat că, în cazul în care refuzul de a efectua serviciul militar din cauza convingerilor religioase conduce la acte de persecuție, acestea din urmă trebuie, de asemenea, să fie considerate ca fiind legate de motivul religiei ⁽⁹⁰⁾.

Această secțiune oferă orientări cu privire la modul de explorare a cererilor solicitanților care refuză să efectueze serviciul militar din motive religioase. Pentru a le evalua, trebuie abordate trei părți ale cererii:

- Procesul de recrutare ([Secțiunea 4.4.2](#));
- Obiecția pe motive de conștiință din motive religioase ([Secțiunea 4.4.3](#));
- Documente justificative ([Secțiunea 4.4.4](#)).

⁽⁸⁶⁾ CJUE, 2020, *EZ/Bundesrepublik Deutschland*, punctul 57, *op. cit.* nota de subsol 85.

⁽⁸⁷⁾ CJUE, 2020, *EZ/Bundesrepublik Deutschland*, punctul 58, *op. cit.* nota de subsol 85.

⁽⁸⁸⁾ CJUE, 2020, *EZ/Bundesrepublik Deutschland*, punctul 59, *op. cit.* nota de subsol 85.

⁽⁸⁹⁾ CJUE, 2020, *EZ/Bundesrepublik Deutschland*, punctul 60, *op. cit.* nota de subsol 85.

⁽⁹⁰⁾ CJUE, 2020, *EZ/Bundesrepublik Deutschland*, punctul 47, *op. cit.* nota de subsol 85.

4.4.2. Procesul de recrutare

Înainte de a examina credibilitatea obiecției pe motive de conștiință a solicitantului și posibilele sale consecințe în cadrul interviului personal, se recomandă ca mai întâi să se investigheze dacă presupusul statut de recrut al solicitantului sau detașarea sa într-o anumită acțiune militară este credibilă. Acest lucru poate fi examinat prin evaluarea gradului de conștientizare al solicitantului cu privire la legislația militară și la practicile de recrutare din țara sa de origine, precum și la situația propriei sale recrutări.

În acest scop, este indispensabil să țineți cont de situația privind recrutarea militară în țara de origine a solicitantului, așa cum reiese din ITO (vezi secțiunea 2.1.4 „[Cum vă pot ajuta informațiile privind țara de origine să vă pregătiți](#)”) și de circumstanțele concrete ale cazului individual. Aceasta include legislația militară aplicabilă în țara de origine, practicile de recrutare și consecințele cu care se confruntă persoanele care refuză să efectueze serviciul militar.

(a) Cunoașterea de către solicitant a legislației militare din țara de origine

Se așteaptă ca solicitanții să aibă un anumit nivel de cunoaștere a legislației care reglementează normele de recrutare și procesul de recrutare, deoarece acestea au implicații concrete asupra statutului lor de obiector pe motive de conștiință și asupra riscului de maltratare sau de persecuție.

Exemple de teme de analizat privind cunoașterea de către solicitant a legislației militare din țara de origine

- Cunoașterea de către solicitant a legislației militare aplicabile în țara sa de origine, inclusiv a eventualelor motive de scutire sau de excludere, cum ar fi situația familială, studiile, cariera profesională sau starea de sănătate.
- Cunoașterea duratei serviciului militar în momentul respectiv.
- Cunoștințe privind procesul de recrutare
- Cunoașterea sancțiunilor care decurg din refuzul de a efectua serviciul militar, refuzul de a se angaja într-o anumită acțiune militară sau dezertarea.

În cazul în care solicitantul demonstrează că nu cunoaște legislația militară din țara sa de origine, invitați-l să explice aceste lacune.

(b) Cunoașterea de către solicitant a practicilor de recrutare

Pot exista diferențe între legislația militară privind recrutarea și punerea în aplicare a acestei legislații. Se așteaptă ca obiectorii pe motive de conștiință să cunoască nu numai legislația, ci și, mai ales, măsura în care această legislație este sau nu pusă în aplicare.

Exemple de teme de analizat cu privire la cunoștințele solicitantului despre practicile de recrutare din țara de origine

- cunoașterea de către solicitant a practicilor de recrutare *de facto* din țara de origine;
- cunoașterea de către solicitant a politicii de urmărire penală a autorităților împotriva persoanelor care se sustrag de la încorporare și a dezertorilor;
- modul în care solicitantul a obținut informații privind practicile de recrutare (și anume, exemple concrete de persoane cunoscute de solicitant care au fost recrutate în anumite circumstanțe).
- În cazul în care ITO indică faptul că acțiunile de evitare a efectuării serviciului militar sunt disponibile în mod obișnuit (de exemplu, plata unei amenzi administrative sau mita), explorați măsura în care solicitantul cunoaște astfel de practici.
- Opinia solicitantului privind opțiunile disponibile (inclusiv dacă a avut în vedere să profite de aceste posibilități pentru a fi scutit sau pentru a se sustrage de la serviciul militar sau dacă într-adevăr a profitat de ele) și motivele pentru care nu a procedat astfel.

(c) Situația recrutării solicitantului

În plus, îl puteți întreba pe solicitant despre situația recrutării în cazul său.

Exemple de teme de analizat privind situația recrutării solicitantului

- stadiul procesului de recrutare (de exemplu, primirea documentelor de încorporare sau efectuarea unui examen medical);
- orice amânări anterioare ale obligațiilor militare (în caz afirmativ, pe ce bază au fost obținute);
- în cazul în care procesul de recrutare nu a început încă, data preconizată de începere;
- dacă a efectuat deja serviciul militar, motivele pentru care nu a refuzat să efectueze serviciul militar sau pentru care a participat anterior într-o acțiune militară specifică;
- dacă a efectuat serviciul militar, funcțiile deținute de solicitant, tipul de pregătire primită, armele folosite, manevrele la care a participat solicitantul;
- dacă solicitantul știe că este considerat în prezent evadat sau dezertor în țara de origine, dacă este urmărit oficial pentru acest lucru și cum a primit această informație;
- posibilitatea de a obține amnistia pentru dezertori și, în cazul în care există această posibilitate, motivele pentru care nu a beneficiat de amnistie.

(d) Detașarea solicitantului la o acțiune militară specifică

Este posibil ca unor solicitanți să li se fi solicitat să se alăture unei acțiuni militare specifice, dar să se fi opus, aparent din motive de conștiință. În acest caz, trebuie să examinați circumstanțele legate de detașarea (planificată) a solicitantului.

Exemple de teme de analizat privind detașarea solicitantului într-o anumită acțiune militară

- tipul sau natura acțiunii militare specifice, inclusiv ținta și obiectivele militare;
- ora, locul și durata detașării;
- procesul de detașare, de exemplu, modul în care s-a decis detașarea solicitantului și modul în care a fost notificat solicitantul, dacă solicitantul a efectuat efectiv detașarea sau modul în care a evitat-o;
- posibilitatea ca solicitantul să refuze oficial să fie detașat sau să efectueze activități/sarcini specifice pe care le-ar implica detașarea și posibilitatea ca solicitantul să solicite o alternativă la detașare;
- activitățile sau sarcinile specifice pe care solicitantul le-a îndeplinit sau ar fi trebuit să le îndeplinească ca urmare a unei astfel de detașări;
- cunoștințele solicitantului cu privire la activitățile sau sarcinile specifice pe care le-ar implica detașarea, inclusiv cu privire la efectele acestor activități/sarcini;
- opinia solicitantului cu privire la acțiunea militară și la activitățile/sarcinile pe care a fost sau ar fi fost nevoit să le îndeplinească.

4.4.3. Obiecția pe motive de conștiință din motive religioase

Pe lângă examinarea recrutării sau a înrolării în armată sau a detașării într-o anumită acțiune militară, celălalt obiectiv al interviului personal trebuie să vizeze analizarea autenticității obiecției solicitantului la serviciul militar din motive de conștiință și legătura acestei obiecții cu afilierea sa religioasă. Acest lucru trebuie să fie completat prin explorarea următoarelor aspecte: dacă solicitantul și-a exprimat vreo obiecție înainte de a fugi din țara de origine, dacă credințele cu privire la serviciul militar sunt în concordanță cu contextul religios mai extins al solicitantului, care sunt consecințele exacte de care se teme solicitantul în cazul recrutării și dacă a avut posibilitatea de a alege o alternativă rezonabilă la serviciul militar.

Figura 10. Teme de explorat pentru abordarea obiecției pe motive de conștiință față de serviciul militar din motive religioase

(a) Caracterul autentic al obiecției pe motive de conștiință din considerente de afiliere religioasă

Exemple de teme de analizat cu privire la autenticitatea obiecției pe motive de conștiință din considerente religioase

- Motivele pentru care solicitantul se consideră un obiector pe motive de conștiință din considerente religioase și dacă obiecția este absolută sau parțială.
- În cazurile de obiecție la o anumită acțiune militară, motivele care stau la baza acestei obiecții parțiale (diferența dintre participarea solicitantului la alte acțiuni militare și cea la care a obiectat).
- Informații despre experiențele religioase ale solicitantului, luând în considerare circumstanțele sale personale (de exemplu, modul în care și-a adoptat convingerile religioase; locul, modul sau ritualurile de cult; semnificația personală a convingerilor religioase sau valorile pe care le respectă, în special în ceea ce privește utilizarea armelor).
- Poziția celorlalte persoane care împărtășesc convingerile religioase ale solicitantului față de serviciul militar (de exemplu, opoziția generală față de armată, dacă unii membri efectuează efectiv serviciul militar și modul în care sunt priviți acești membri care efectuează serviciul militar de către comunitatea religioasă, în general, și de către solicitant, în special).

(b) Exprimarea de către solicitant a obiecției pe motive de conștiință

Exemple de teme de analizat privind exprimarea de către solicitant a obiecției pe motive de conștiință

- dacă solicitantul și-a exprimat obiecția pe motive de conștiință din considerente religioase înainte de chemarea în armată (inclusiv circumstanțele, prin ce mijloace și ce consecințe a avut aceasta);
- problemele anterioare cu care s-a confruntat solicitantul din cauza afilierii sale religioase;
- dacă solicitantul nu a refuzat anterior să se înroleze în armată, motivele pentru care nu a refuzat înrolarea (de exemplu, schimbarea convingerii, circumstanțe).

(c) Convingerile religioase ale solicitantului în contextul mai larg

Exemple de teme de analizat cu privire la credințele religioase ale solicitantului în contextul mai larg

- în funcție de modul în care solicitantul explică motivele religioase care stau la baza obiecției sale pe motive de conștiință (de exemplu, interdicția totală de a se implica în acte de violență), puteți explora ocupația anterioară a solicitantului, cariera profesională și hobby-urile sale în legătură cu violența fizică (de exemplu, practicarea artelor marțiale) sau portul unei arme (de exemplu, vânătoarea);
- experiențele și opiniile familiei și ale anturajului solicitantului cu privire la serviciul militar (de exemplu, membrii familiei care au efectuat serviciul militar sau au refuzat să efectueze serviciul militar, rolul și experiențele acestora în timpul serviciului militar, dacă au refuzat, consecințele refuzului lor);
- opinia solicitantului cu privire la modul în care trebuie să reacționeze autoritățile din țara de origine în cazul unui atac militar din partea unei puteri străine sau cum crede că trebuie să reacționeze comunitatea sa religioasă în cazul în care este atacată de un alt grup.

(d) Consecințele serviciului militar sau ale detașării de care se teme solicitantul

Pe lângă examinarea sincerității obiecției pe motive de conștiință, ofițerul de decizie trebuie să examineze dacă obiecțiile sunt greu de contrazis sau insurmontabile.

Exemple de teme de analizat privind consecințele de care se teme solicitantul

- consecințele (inclusiv la nivel fizic, spiritual și emoțional) pentru solicitant în cazul în care ar fi obligat să efectueze serviciul militar sau să fie detașat într-o anumită acțiune militară.

(e) Alternative rezonabile la serviciul militar (dacă este cazul)

Rețineți că drepturile obiectivelor pe motive de conștiință sunt respectate numai dacă acesta este scutit de obligația de a efectua serviciul militar sau dacă poate îndeplini un serviciu alternativ adecvat. În cazul unei obiecții personale împotriva portului de arme, o alternativă poate fi considerată adecvată atunci când implică o poziție de non-combatant în cadrul aparatului militar sau o activitate civilă care servește interesului public.

Dacă ITO indică faptul că statutul de obiectiv pe motive de conștiință este recunoscut în țara de origine, trebuie analizate cunoștințele solicitantului cu privire la condițiile, procedura și accesul de facto la serviciul alternativ. Aceasta înseamnă că trebuie să analizați dacă fuga din țara de origine a fost singura modalitate posibilă de a scăpa de acest conflict interior.

Exemple de teme de analizat privind alternativele rezonabile la serviciul militar

- demersurile întreprinse de solicitant pentru a fi luat în considerare pentru un serviciu alternativ;
- motivele pentru care nu au fost întreprinse demersuri pentru a fi recunoscut ca obiectiv pe motive de conștiință sau motivele pentru care aceste demersuri au eșuat;
- cunoașterea de către solicitant a condițiilor, a procedurii și a accesului de facto la un serviciu alternativ.

4.4.4. Documente justificative

În cele din urmă, ofițerul de decizie va analiza dacă solicitantul deține documente justificative ale procesului de recrutare, ale participării sale la o anumită acțiune militară sau ale posibilei sale urmăriri penale în calitate de obiectiv pe motive de conștiință sau dezertor. Dacă nu sunt prezentate documente justificative, deși relatarea solicitantului sau ITO sugerează că astfel de probe trebuie să fie disponibile, trebuie să explorați motivele acestei lipse de documente în cadrul interviului.

(a) Documente referitoare la statutul militar al solicitantului

Solicitantul poate prezenta documente care se referă la stadiul procesului de recrutare, în cazul în care nu a efectuat încă serviciul militar (de exemplu, documente de convocare, dovada unui examen medical sau a unei amânări a serviciului militar pentru studii). În cazul solicitanților care au efectuat deja serviciul militar, livretele militare sau alte documente

similare sunt utile pentru a obține o imagine de ansamblu asupra duratei serviciului, a unității și a funcției exacte a solicitantului.

Solicitantul poate fi întrebat cum a obținut documentele și care este conținutul lor. Această analiză ar fi utilă pentru a determina înțelegerea reală a documentelor prezentate de către solicitant. În cazul în care solicitantul a fugit în timp ce se afla în posesia documentelor, poate fi întrebat cum a reușit să facă acest lucru și dacă a întâmpinat dificultăți.

(b) Documente referitoare la statutul obiectorilor pe motive de conștiință în țara de origine

Solicitantul poate, de asemenea, să prezinte informații privind alte cazuri de obiectori pe motive de conștiință din țara sa, cum ar fi articole de presă sau postări pe rețelele de socializare.

În cazul în care în țara de origine nu există un statut de obiector pe motive de conștiință, nu se poate aștepta ca solicitantul să prezinte documente care să ateste refuzul său de a efectua serviciul militar.

4.5. Persecuție religioasă bazată pe criteriul reprezentat de gen

Trebuie să știți că sexul și religia se intersectează adesea în cererile de protecție internațională, deoarece „femeile și bărbații se pot teme sau se pot confrunta cu persecuții din motive religioase în moduri diferite” ⁽⁹¹⁾. Trebuie să aveți în vedere faptul că cererile care, la prima vedere, ar putea părea să fie strict legate de gen pot constitui, de fapt, persecuție pe baza unui motiv prevăzut de convenție, cum ar fi religia, ca în cazul femeilor Yazidi care au fost abuzate ca sclave sexuale sau al fetelor creștine din Nigeria care au fost răpite și convertite cu forța de Boko Haram. Prin urmare, trebuie să explorați întotdeauna motivele persecuției pe criterii de gen și să verificați dacă persecuția este legată de un motiv prevăzut în convenție, cum ar fi religia (reală sau imputată), opinia politică sau apartenența la un anumit grup social.

Pe de altă parte, persecuția sau represiunea religioasă urmează adesea și ea considerentele de gen și are tendința de a afecta mai grav femeile. Femeile ar putea fi expuse unui risc sporit de persecuție bazată pe religie din cauza genului lor.

Instrumentul EUAA conex

Pentru informații suplimentare, vezi Ghidul privind apartenența la un anumit grup social, martie 2020 ⁽⁹²⁾.

Următoarele secțiuni analizează trei cereri frecvent întâlnite care implică persecuția pe criterii de gen din motive de religie. Vi se vor oferi îndrumări cu privire la modul de investigare a aspectelor specifice religiei din fiecare cerere.

⁽⁹¹⁾ UNHCR, *Manualul privind procedurile și criteriile pentru determinarea statutului de refugiat*, 2019, op. cit. nota de subsol 12, p. 128.

⁽⁹²⁾ EASO, *Ghidul privind apartenența la un anumit grup social*, martie 2020.

4.5.1. Practici tradiționale dăunătoare

Unele practici tradiționale dăunătoare pot fi percepute ca fiind necesare sau promovate de anumite religii. Cu toate acestea, ele sunt adesea și rezultatul unei combinații de alți factori. De exemplu, MGF este o tradiție socioculturală care nu este legată de nicio credință religioasă specifică, dar religia poate fi uneori invocată ca justificare a practicii. Același lucru se poate aplica și altor practici tradiționale dăunătoare, cum ar fi căsătoria timpurie și violența în numele onoarei. Acestea pot fi motivate de norme religioase, dar sunt implicați și alți factori, cum ar fi cultura și clasa socioeconomică. Este important de reținut că cele trei aspecte, și anume religia, cultura și clasa socioeconomică, sunt adesea foarte strâns interconectate și se influențează reciproc în mare măsură. Pe lângă examinarea motivelor persecuției, trebuie, de asemenea, să analizați consecințele pe care tradiția dăunătoare le are asupra solicitantului. Aceasta include explorarea consecințelor potențiale în cazul în care solicitantul refuză să se conformeze sau încearcă să evite practica dăunătoare.

Exemple de teme de analizat privind practicile tradiționale dăunătoare

- punctele de vedere ale solicitantului cu privire la aceste practici;
- opiniile familiei solicitantului cu privire la aceste practici;
- frecvența apariției practicii dăunătoare în familia solicitantului și în mediul social mai larg;
- cazuri similare din familia solicitantului și din mediul social mai larg și consecințele acestora;
- dacă solicitantul este singurul caz din familie, posibile motive pentru acest lucru;
- cunoașterea de către solicitant a legislației privind această practică în țara sa de origine;
- modul în care solicitantul a încercat să facă față practicii, de exemplu, acțiuni de evitare a practicii sau de respectare a acesteia și motivele care stau la baza acesteia;
- consecințele evitării sau respectării practicii atât pentru solicitant, cât și pentru familia acestuia;
- încercările solicitantului de a cere protecție din partea statului și rezultatele acestor încercări;
- în cazul în care solicitantul nu a solicitat protecție din partea statului, motivele pentru care nu a făcut acest lucru.

4.5.2. Discriminarea bazată pe religie în funcție de gen

Există o legătură puternică între persecuția bazată pe religie și genul solicitantului. De exemplu, pot exista cerințe (sociale sau legale) potrivit cărora femeile trebuie să se comporte într-un anumit mod pentru a respecta normele religioase (reale și percepute). Femeile ar putea fi nevoite să poarte un anumit tip de îmbrăcăminte și să se confrunte cu restricții în ceea ce privește libertatea de alegere și de mișcare. Discriminarea bazată pe religie poate însemna, de asemenea, că autoritățile pot restricționa accesul la drepturile sexuale și reproductive. De exemplu, violul conjugal poate fi legal, în timp ce contracepția și avortul sunt ilegale sau nu sunt tolerate. De asemenea, femeile pot întâmpina obstacole în ceea ce privește socializarea cu alte persoane, accesul la educație sau posibilitatea de a lucra în general sau de a exercita anumite profesii, cum ar fi în domenii precum jurnalismul, medicina sau politica. Discriminarea poate fi exprimată prin legi influențate de religie care limitează drepturile civile ale femeilor și accesul lor la protecție. Legile bazate pe religie pot implica, de asemenea, pedepse inegale în funcție de gen.

Este important să se exploreze toate actele de discriminare pe baza caracteristicilor individuale ale fiecărui solicitant. Acumularea de măsuri discriminatorii poate echivala cu persecuția, în funcție de gravitatea și de caracterul repetitiv al acestor acte.

Exemple de teme de analizat privind discriminarea bazată pe religie în funcție de gen

- Restricțiile cu care s-a confruntat solicitantul din cauza regulilor, a tradițiilor sau a normelor religioase.
- Impactul acestor restricții asupra vieții solicitantului.
- Riscul de discriminare în funcție de gen la care ar putea fi expus solicitantul în cazul întoarcerii în țara sa de origine.
- Punctele de vedere ale solicitantului cu privire la discriminarea cu care se confruntă și la legătura sa cu religia.
- Cunoașterea de către solicitant a legislației care discriminează între bărbați și femei în țara de origine.

4.5.3. Relații/căsătorii interconfesionale

O relație sau o căsătorie cu o persoană de o altă religie sau chiar de o altă confesiune a aceleiași religii poate duce la riscul de persecuție.

Este posibil ca o relație sau o căsătorie cu o persoană de altă religie sau confesiune să nu fie permisă sau să fie permisă numai în anumite condiții nefavorabile (de exemplu, este posibil ca solicitantul să nu își poată înregistra oficial căsătoria sau copiii născuți dintr-o astfel de căsătorie sau relație să aibă acces limitat sau să nu aibă acces la educație, asistență medicală sau proprietate privată).

Atunci când analizați relațiile/căsătoriile interconfesionale, trebuie să aveți în vedere faptul că genul este, de obicei, un factor care contribuie la riscurile potențiale, deoarece fetele și femeile se confruntă adesea cu consecințe mai grave decât bărbații. Cu toate acestea, în funcție de țara de origine, acest lucru nu înseamnă că bărbații nu pot avea o teamă bine întemeiată de persecuție în cadrul acestor profiluri (de exemplu, un soț într-o căsătorie interconfesională sau un frate care protejează o soră de practicile tradiționale dăunătoare). Totuși, ar putea exista așteptări și consecințe diferite pentru solicitant în funcție de genul acestuia. De exemplu, în unele țări, femeile care se află în relații interconfesionale sunt ținta crimelor de onoare, în timp ce bărbații nu sunt vizați. Cu toate acestea, în alte țări, bărbații și femeile se pot confrunta cu riscuri similare. Prin urmare, în afară de impactul pe care religia îl poate avea asupra unei relații sau căsătorii interconfesionale, trebuie să se ia în considerare și impactul genului.

Exemple de teme de analizat privind relațiile/căsătoriile interconfesionale

- impactul religiei asupra relației/căsătoriei solicitantului;
- reacțiile familiei solicitantului, ale societății și ale autorităților;
- tratament inegal sau persecuție ca urmare a relației/căsătoriei interconfesionale;
- domeniile din viața solicitantului în care se manifestă discriminarea și dacă discriminarea reprezintă persecuție din cauza gravității și repetitivității acesteia;
- cunoașterea de către solicitant a legislației din țara de origine privind relațiile interconfesionale și aplicarea acesteia;

Exemple de teme de analizat privind relațiile/căsătoriile interconfesionale

- în cazul copiilor născuți dintr-o relație/căsătorie interconfesională, problemele cu care se confruntă copiii în timpul căsătoriei și în caz de divorț, cum ar fi:
 - înregistrarea nașterii;
 - primirea documentelor (de exemplu, documente de identitate, certificate de naștere, documente de familie);
 - accesul la educație;
 - educația religioasă, posibilele conflicte și modul în care acestea sunt abordate;
- în cazul în care solicitantul intenționează să aibă copii în viitor, ce credință ar urma copiii și dacă ar primi vreo formă de învățământ religios.

CONTACTAȚI UE

În persoană

În întreaga Uniune Europeană există sute de centre Europe Direct. Puteți găsi adresa centrului cel mai apropiat de dumneavoastră online (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_ro).

La telefon sau în scris

Europe Direct este un serviciu care vă răspunde la întrebările privind Uniunea Europeană. Puteți accesa acest serviciu:

- apelând numărul gratuit: 00 800 6 7 8 9 10 11 (unii operatori pot taxa aceste apeluri);
- apelând numărul standard: +32 22999696;
- folosind formularul: european-union.europa.eu/contact-eu/write-us_ro.

GĂSIȚI INFORMAȚII DESPRE UE

Online

Informații despre Uniunea Europeană în toate limbile oficiale ale UE sunt disponibile pe site-ul Europa (european-union.europa.eu).

Publicații ale UE

Puteți vizualiza sau comanda publicații ale UE la op.europa.eu/ro/publications. Mai multe exemplare ale publicațiilor gratuite pot fi obținute contactând Europe Direct sau centrul dumneavoastră local de documentare (european-union.europa.eu/contact-eu/meet-us_ro).

Dreptul UE și documente conexe

Pentru accesul la informații juridice din UE, inclusiv la ansamblul legislației UE începând din 1951 în toate versiunile lingvistice oficiale, accesați site-ul EUR-Lex (eur-lex.europa.eu).

Date deschise ale UE

Portalul data.europa.eu oferă acces la seturile de date deschise ale instituțiilor, organismelor și agențiilor UE. Aceste date pot fi descărcate și reutilizate gratuit, atât în scopuri comerciale, cât și necomerciale. Portalul oferă, de asemenea, acces la o multitudine de seturi de date din țările europene.

Oficiul pentru Publicații
al Uniunii Europene

